

Plan Ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Przyjęty uchwałą Nr 35/2015
Komitetu Monitorującego Regionalny Program Operacyjny
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 15 grudnia 2015 r.

Toruń, grudzień 2015

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wprowadzenie	8
2. Przedmiot ewaluacji.....	10
3. Organizacja procesu ewaluacji i budowa potencjału ewaluacyjnego	28
3.1. Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji.....	30
3.2. Sposób realizacji badań.....	32
3.3. Sposoby zapewnienia odpowiedniego zakresu danych na użytek planowanych ewaluacji	38
3.4. Strategia rozpowszechniania i wykorzystania wyników procesu ewaluacji.....	39
3.5. Budowa potencjału ewaluacyjnego	43
3.6. Funkcjonalna niezależność procesu ewaluacji.....	45
3.7. Zasoby niezbędne do realizacji planu ewaluacji	45
4. Planowane do realizacji badania ewaluacyjne.....	48
4.1. <i>Ocena funkcjonowania generatora wniosków o dofinansowanie dla RPO WK-P na lata 2014-2020 .....</i>	<i>51</i>
4.2. <i>Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WK-P na lata 2014-2020 .....</i>	<i>53</i>
4.3 <i>Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013 .....</i>	<i>54</i>
4.4 <i>Ewaluacja wdrażania instrumentu RLKS (rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) na obszarach objętych lokalnymi strategiami rozwoju w ramach RPO WK-P 2014-2020.....</i>	<i>56</i>
4.5. <i>Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020 .....</i>	<i>57</i>
4.6. <i>Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020.....</i>	<i>61</i>
4.7. <i>Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania .....</i>	<i>63</i>
4.8 <i>Ocena wpływu realizacji RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie podaży i wykorzystanie e-usług świadczonych drogą elektroniczną w przedsiębiorstwach oraz przez administrację publiczną.....</i>	<i>64</i>
4.9. <i>Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020.....</i>	<i>66</i>
4.10. <i>Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.....</i>	<i>68</i>
4.11. <i>Wpływ wsparcia RPO WK-P 2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego .....</i>	<i>71</i>

4.12. Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 5 w ramach RPO WK-P 2014-2020.....	72
4.13 Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I.....	75
4.14. Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P na lata 2014-2020	77
4.15. Ewaluacja ex-ante RPO WK-P 2021 plus	78
4.16 Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie zmian klimatycznych i zrównoważonego wykorzystania energii	78
4.17. Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P na lata 2014-2020.....	80
4.18. Ocena wsparcia przedsiębiorstw w ramach RPO WK-P 2014-2020	81
4.19. Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego.....	83
4.20. Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020	86
4.21. Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzrost zatrudnienia w regionie	87
4.22. Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020.....	89
4.23 Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020.....	90
4.24. Ewaluacja wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na dostępność komunikacyjną kolejową i drogową regionu.....	92
4.25. Ewaluacja działań podejmowanych przez Lokalne Grupy Działania w województwie kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasady partnerstwa	93
4.26. Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego	94
4.27. Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020	96
4.28 Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	98
5. Monitoring realizacji planu ewaluacji	100
6. Potencjalne ryzyka w realizacji planu ewaluacji	101
7. Załączniki.....	103
8. Słownik.....	113
9. Literatura przedmiotu	118

Wykaz skrótów

B+R+I	Badania+Rozwój+Innowacje
BDL	Bank Danych Lokalnych
CATI	(Computer Assisted Telephone Interview) – wywiad kwestionariuszowy telefoniczny wspomagany komputerowo
CAPI	(Computer Assisted Personal Interview) – wywiad osobisty wspomagany komputerowo
CAWI	(Computer Assisted Web Interview) – ankieta internetowa, przeprowadzana za pomocą sieci internetowej
CBA	Cost-benefit analysis – analiza kosztów i korzyści
CEA	Cost-efficiency analysis – analiza kosztów i efektywności
CIE	Ewaluacja wpływu oparta na sytuacji kontrfaktycznej
CIS	Centrum Integracji Społecznej
CPR	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.
CT	Cel tematyczny
DID	Metoda podwójnej różnicy
EAC	Europejska Agenda Cyfrowa
EFMR	Europejski Fundusz Morski i Rybacki
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFRROW	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
EFS	Europejski Fundusz Społeczny

EFSI	Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne
EU-SILC	Europejskie badanie warunków życia ludności
FGI	Zogniskowany wywiad grupowy
GSE RPO WK-P 2014-2020	Grupa Sterująca Ewaluacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IDI	Wywiad indywidualny pogłębiony
IP	Instytucja Pośrednicząca
ITI	Telefoniczny wywiad pogłębiony
IZ	Instytucja Zarządzająca
JE	Jednostka Ewaluacyjna
JST	Jednostka Samorządu Terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KIS	Klub Integracji Społecznej
KJE	Krajowa Jednostka Ewaluacji
KM	Komitet Monitorujący
KM RPO WK-P 2014-2020	Komitet Monitorujący Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
KPO	Krajowy Program Operacyjny
MPiPS	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
KSI	Krajowy System Informatyczny
LGD	Lokalne Grupy Działania
LPR	Lokalny Plan Rozwoju
LSR	Lokalne Strategie Rozwoju
MiIR	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
MRR	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
OP	Oś priorytetowa
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej
OWES	Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej
PAPI	(Paper and Pencil Interview) – wywiad z ołówkiem i kartką
PE	Plan Ewaluacji
PES	Przedsiębiorstwo Ekonomii Społecznej
PI	Priorytet inwestycyjny
PKB	Produkt Krajowy Brutto
POWER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PSM	Metoda Propensity Score Matching
PT	Pomoc Techniczna
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
RDD	Metoda nieciągłości w równaniu regresji
RFT	Regionalne Fora Terytorialne
RLKS	Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność
ROT	Regionalne Obserwatorium Terytorialne
RPO WK-P 2014-2020 / Program	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
RUR	Rejestr Usług Rozwojowych
SIWZ	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia
SL2014	Centralny System Informatyczny
SOPZ	Szczegółowy Opis Przedmiotu Zamówienia
SRW	Strategia Rozwoju Województwa
SWOT	Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń
SWR	System Wdrażania Rekomendacji

TBE	Teoria ewaluacji oparta na teorii programu
TEN-T	Transeuropejska Sieć Transportowa
TIK/ICT	Technologie Informacyjno-Komunikacyjne
UE	Unia Europejska
UG	Urząd gminy
UM WK-P	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
US	Urząd statystyczny
WLWK	Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych
WTZ	Warsztaty Terapii Zajęciowej
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy
ZAZ	Zakład Aktywności Zawodowej
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

1. Wprowadzenie

Podstawa prawna

Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (IZ RPO WK-P 2014-2020), zgodnie z art. 56 i 114 CPR¹, ma obowiązek sporządzenia planu ewaluacji Programu i przedstawienie go Komitetowi Monitorującemu RPO WK-P 2014-2020 (KM RPO WK-P 2014-2020) nie później niż rok po przyjęciu programu operacyjnego. KM RPO WK-P 2014-2020 ostatecznie akceptuje przygotowany plan.

W odniesieniu do poprzedniego okresu programowania, w latach 2014-2020 Komisja Europejska (KE) nakłada jeszcze większy nacisk na wykorzystanie wyników badań ewaluacyjnych w procesie programowania i wdrażania programów operacyjnych. Realizacja procesu ewaluacji podlega większemu zainteresowaniu ze strony KE i IZ RPO WK-P jest zobowiązana do corocznego przedstawiania postępów w realizacji planu ewaluacji oraz wykorzystania wyników ewaluacji, w tym wdrożonych rekomendacji². Ponadto, w ramach sprawozdawczości z programu przedstawiana jest synteza/podsumowanie wyników wszystkich zrealizowanych ewaluacji w poprzednim roku, zawierająca osiągnięte rezultaty programu wraz z komentarzem.

Nowa zasada zostanie zastosowana również w aspekcie zachowania niezależności ewaluatorów. Zgodnie z art. 54 CPR, ewaluacje powinny być realizowane przez zewnętrznych lub wewnętrznych ekspertów funkcjonalnie niezależnych od instytucji odpowiedzialnej za realizację programu operacyjnego. Wcześniej niezależność wymagana była jedynie od instytucji audytowej i certyfikującej.

Regulacje zawarte w rozporządzeniu ogólnym zostały uzupełnione i uszczegółowione przez KE m.in. w dokumentach: *Guidance Document on Monitoring and Evaluation. European Regional Development Fund and Cohesion Fund* oraz *Monitoring and Evaluation of European Cohesion Policy. European Social Fund*. Dokumenty KE zawierają interpretacje i komentarze do przepisów rozporządzenia.

Podstawę dla procesu ewaluacji programów operacyjnych stanowią także zapisy UP³. W części dotyczącej systemu wdrażania przedstawione zostały w niej ogólne założenia systemu ewaluacji polityki spójności na okres 2014-2020 (Rozdział 5.5).

Ponadto podstawę dla organizacji procesu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020 stanowią także Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020 Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz zapisy w sekcji 8 Programu dotyczące systemu jego realizacji.

---

¹ Rozporządzenie parlamentu europejskiego i rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

² Proces wykorzystania wyników ewaluacji realizowany jest w ramach Systemu Wdrażania Rekomendacji (SWR).

³ Umowa Partnerstwa została przyjęta przez Komisję Europejską 23 maja 2014r.

Cel ewaluacji

Celem ewaluacji, wyznaczonym przez Komisję Europejską na lata 2014-2020, jest przede wszystkim poprawa procesu programowania oraz wdrażania programów, a także ocena ich trafności, skuteczności, efektywności i wpływu na rozwój społeczno-gospodarczy państw członkowskich, m.in. w odniesieniu do celów strategii Europa 2020.

Ewaluacja RPO WK-P 2014-2020 jest zatem prowadzona, aby:

- określić efekty realizacji oraz wpływ RPO WK-P 2014-2020 na osiąganie celów określonych w strategii województwa, a także w strategiach krajowych i unijnych,
- poprawić jakość, skuteczność i efektywność wdrażania RPO WK-P 2014-2020 oraz usprawnić sposób funkcjonowania instytucji uczestniczących w jego realizacji,
- lepiej odpowiadać na potrzeby (zarówno aktualnych, jak i przyszłych) odbiorców Programu (grup docelowych),
- dostarczyć pogłębionych informacji osobom zarządzającym realizacją i wdrażaniem RPO WK-P 2014-2020 (decydentom), instytucjom odpowiedzialnym za planowanie i wdrażanie wsparcia w poszczególnych priorytetach (IZ/IP i beneficjentom) oraz opinii publicznej.

W okresie 2014-2020 następuje zwiększenie roli ewaluacji w procesie zarządzania programami operacyjnymi. Szczególny nacisk zostanie położony na **użyteczność ewaluacji w procesie decyzyjnym** oraz zwiększenie przejrzystości polityki spójności poprzez **dostarczanie wiarygodnych informacji dotyczących rzeczywistych efektów podejmowanych działań**. Wprowadzane zmiany obejmują zwiększenie poziomu integracji procesu ewaluacji z procesem programowania i wdrażania programu oraz podniesienie poziomu jakości procesu ewaluacji.

Integracja procesu ewaluacji z procesem programowania i wdrażania polegać będzie na ścisłej koordynacji działań analityczno-badawczych z procesem decyzyjnym oraz stworzeniu ram organizacyjno-instytucjonalnych sprzyjających lepszemu wykorzystaniu wyników badań ewaluacyjnych. Podstawowym instrumentem koordynacji jest **plan ewaluacji**, natomiast instrumentem integracji **jest funkcjonalny system wykorzystywania wyników ewaluacji**.

Podniesienie jakości procesu ewaluacji dotyczy wszystkich etapów w cyklu badawczym, począwszy od planowania, poprzez zarządzanie badaniem, aż po odbiór i wykorzystanie wyników ewaluacji.

Najistotniejszym czynnikiem warunkującym jakość procesu ewaluacji jest stosowane podejście metodologiczne. Istotną zmianą są bardziej rygorystyczne wymagania w tym zakresie. Ma to na celu uzyskanie bardziej wiarygodnych i użytecznych informacji o rzeczywistych efektach polityki spójności. Głównym wyzwaniem jest wskazanie jaka część zmiany w sytuacji społeczno-ekonomicznej kraju lub regionu zaistniała dzięki realizacji polityki spójności. Drugim zadaniem jest odpowiedź na pytanie dlaczego dana zmiana nastąpiła, czyli wyjaśnienie mechanizmów oddziaływania polityki spójności. Wymienione cele wpływają na wybór odpowiedniego podejścia metodologicznego niezbędnego do zapewnienia wysokiego poziomu jakości ewaluacji. Stąd rozwój oraz stosowanie zaawansowanych metod badawczych, w tym metod kontrfaktycznych oraz ewaluacji opartej na teorii.⁴

---

⁴ Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020, MliR, 22.09.2015 r. Warszawa, s. 7-8.

W perspektywie finansowej 2014-2020 realizowane będą 3 rodzaje badań ewaluacyjnych. Przed rozpoczęciem realizacji Programu przeprowadzona została ewaluacja *ex ante*, stanowiąca ocenę przyjętej logiki interwencji. W trakcie wdrażania Programu realizowane będą ewaluacje bieżące, tzw. *on-going*, oceniające trafność, skuteczność i efektywność danej interwencji. Natomiast po zakończeniu realizacji Programu zostanie przeprowadzona ewaluacja *ex post* (do 31 grudnia 2024r. zgodnie z art. 57 CPR).

W związku z szerokim zakresem Programu podlegającego procesowi ewaluacji w okresie 2014-2020 badania ewaluacyjne zostały ukierunkowane w taki sposób, aby obejmowały ocenę najistotniejszych interwencji z punktu widzenia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego. Główny kierunek został wskazany w *Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020*, określających zakres tematyczny ewaluacji, które obowiązkowo należy przeprowadzić w perspektywie 2014-2020. Należą do nich m.in. badania kryteriów i systemu wyboru projektów, wdrażania polityk horyzontalnych, wpływu wdrażanej interwencji na realizację celów każdej osi priorytetowej, postępu rzeczowego oraz systemu realizacji programu operacyjnego.

Ponadto IZ RPO WK-P określiła w planie ewaluacji wszystkie możliwe do zidentyfikowania w chwili obecnej ewaluacje przewidziane do realizacji w trakcie trwania perspektywy finansowej. Należy pamiętać jednak, że plan ewaluacji stanowi ramy dla realizacji badań ewaluacyjnych, które powinny być doprecyzowane (o szczegółowe pytania badawcze, dodatkowe metody zbierania danych) na etapie ich realizacji. Należy wówczas bazować na aktualnym stanie wiedzy i zidentyfikowanych potrzebach informacyjnych.

2. Przedmiot ewaluacji

Przedmiotem planu ewaluacji jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, finansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), publicznych środków krajowych i środków własnych beneficjentów. Łączne finansowanie ze środków europejskich wyniesie 1 903 540 287 euro z czego ok. 72% (1 368 083 592 euro) pochodzi z EFRR i ok. 28% (535 456 695 euro) z EFS.

Celem głównym RPO WK-P 2014-2020 jest ***uczynienie województwa kujawsko-pomorskiego konkurencyjnym i innowacyjnym regionem Europy oraz poprawa jakości życia jego mieszkańców.***

Zaproponowany cel główny będzie realizowany poprzez 11 osi priorytetowych zawierających 10 celów tematycznych i 34 priorytety inwestycyjne, którym przypisano 48 celów szczegółowych. Natomiast właściwy potencjał organizacyjny, instytucjonalny i kadrowy zostanie zapewniony poprzez realizację zadań z osi priorytetowej 12 Pomoc Techniczna.

Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu obejmuje cel tematyczny (CT) 1. Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji oraz CT 3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego (w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego EFMR). W ramach Osi 1 na wsparcie badań naukowych, rozwoju technologii i innowacji zostanie przeznaczonych nie mniej niż 154 214 147 euro, natomiast na wsparcie konkurencyjności przedsiębiorstw nie więcej niż 275 409 240 euro (łącznie alokacja 429 623 387 euro). Połączenie tych dwóch celów tematycznych w ramach jednej osi

jest uzasadnione bardzo ścisłym powiązaniem między wsparciem badań naukowych, rozwojem technologii i innowacji a wzrostem konkurencyjności sektora MŚP. Oś 1 obejmuje 5 priorytetów inwestycyjnych (PI):

- 1a Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie B+I oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy.
- 1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami B+R i sektorem szkolnictwa wyższego (...), wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów i zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji w dziedzinie kluczowych technologii (...)
- 3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.
- 3b Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia.
- 3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług.

Oś priorytetowa 2 Cyfrowy region obejmuje CT 2 Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK (technologie informacyjno-komunikacyjne). Oś priorytetowa 2 obejmuje jeden PI 2c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia, którego celem szczegółowym jest większy zakres stosowania TIK w sferze usług publicznych. Realizacja PI przyczyni się do rozwoju e-usług sektora publicznego, udostępniania informacji sektora publicznego oraz zasobów nauki, kultury i dziedzictwa narodowego w celu umożliwienia wytworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych przez podmioty spoza sektora publicznego. Otwarte reguły dostępności informacji sektora publicznego zapewnią nie tylko maksymalizację zysków płynących z ich wykorzystania, lecz także wpłyną na wzrost kapitału społecznego, intelektualnego i kulturowego. Łączna alokacja wynosi 50 169 580 euro.

Oś priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie obejmuje CT 4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach. Oś 3 obejmuje cztery następujące PI:

- 4a Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.
- 4b Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach.
- 4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym.
- 4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.

Ponadto PI 4c i 4e realizowane będą przy zastosowaniu instrumentu ZIT. Łączna alokacja wynosi 282 225 573 euro.

Oś priorytetowa 4 Region przyjazny środowisku obejmuje CT 5 Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem i CT 6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami. W ramach osi 4 zachodzi ścisły związek pomiędzy stanem środowiska i zmniejszaniem presji na nie, a zapobieganiem zmianom klimatycznym i ryzyku tych zmian. Oś 4 realizowana będzie przez pięć następujących PI:

- 5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.
- 6a Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie.
- 6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie.
- 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.
- 6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.

Ponadto PI 6b, 6c i 6d realizowane będą przy zastosowaniu instrumentu ZIT.

Łączna alokacja wynosi 118 698 279 euro.

Oś priorytetowa 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu obejmuje CT 7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej. Realizowana będzie poprzez trzy PI:

- 7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi.
- 7c Rozwój i usprawnienie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportu, w tym śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego, portów, połączeń multimodalnych oraz infrastruktury portów lotniczych, w celu promowania zrównoważonej mobilności regionalnej i lokalnej.
- 7d Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszaniu hałasu.

Łączna alokacja wynosi 205 973 078 euro.

Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry obejmuje CT 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją i CT 10 Inwestowanie

w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie. Kompleksowe wsparcie w zakresie ochrony zdrowia, edukacji i uczenia się przez całe życie oraz rozwoju obszarów miejskich ma na celu wspieranie włączenia społecznego oraz przeciwdziałanie ubóstwu, a także poprawę jakości życia

mieszkańców regionu, przy jednoczesnym zwiększeniu efektywności wydatkowania środków. Oś 6 realizowana będzie przez trzy PI:

- 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.
- 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.
- 10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.

Ponadto PI 9b i 10a realizowane będą przy zastosowaniu instrumentu ZIT.

Łączna alokacja wynosi 241 624 704 euro.

Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność obejmuje CT 9 Promowanie włączenia społecznego i walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Oś 7 realizowana będzie przez PI 9d Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, którego celem szczegółowym jest ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju.

Realizacja PI 9d, poprzez zastosowanie instrumentu RLKS, zaktywizuje lokalne społeczności i umożliwi kształtowanie się kapitału społecznego, który jest znaczącym czynnikiem w kontekście poprawy konkurencyjności obszarów, na których brakuje miejsc pracy, pogarszają się warunki życia i kumulują się inne problemy społeczne. Realizacja PI poprzez kompleksową rewitalizację zdegradowanych obszarów wiejskich oraz wzrost przedsiębiorczości i zatrudnienia wpłynie na poprawę warunków uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym osób zamieszkujących obszary wiejskie i małe miasta.

Łączna alokacja 39 768 991 euro.

Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy obejmuje CT 8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników. Oś 8 realizowana będzie przez pięć PI:

- 8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.
- 8iii Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.
- 8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.
- 8v Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.
- 8vi Aktywne i zdrowe starzenie się.

Ponadto PI 8iv realizowany będzie przy zastosowaniu instrumentu ZIT.

Łączna alokacja 183 554 649 euro.

Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo obejmuje CT 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Oś 9 realizowana będzie przez trzy PI:

- 9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.
- 9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.
- 9v Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia.

Ponadto PI 9i i 9 iv realizowane będą przy zastosowaniu instrumentu ZIT.

Łączna alokacja 124 636 401 euro.

Oś priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja obejmuje CT 10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie. Oś 10 będzie realizowana przez trzy PI:

- 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
- 10iii Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
- 10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami

Ponadto PI 10i i 10iv realizowane będą przy zastosowaniu instrumentu ZIT.

Łączna alokacja wynosi 131 079 539 euro.

Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność obejmuje CT 9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Oś 11 realizowana będzie przez PI 9vi Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność, którego celem szczegółowym jest wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju. Wsparcie w ramach PI 9vi ukierunkowane będzie na zwiększenie aktywności społeczności w zakresie kreowania i podejmowania przez nich różnego rodzaju inicjatyw oddolnych na rzecz budowania kapitału społecznego mieszkańców obszarów wiejskich i miejskich. Efektem realizowanych działań będzie podniesienie zdolności do budowania kapitału społecznego, zwiększenia partycypacji społecznej i aktywności obywatelskiej.

Łączna alokacja wynosi 36 254 560 euro.

Oś priorytetowa 12 Pomoc techniczna ma zapewnić właściwy potencjał organizacyjny, instytucjonalny i kadrowy, wsparcie systemu wdrażania, efektywną informację i promocję oraz wsparcie beneficjentów Programu. W ramach osi będą realizowane następujące cele:

Cel szczegółowy 1: utrzymanie niezbędnych warunków pracy oraz poziomu zatrudnienia wykwalifikowanych pracowników, gwarantujących skuteczne wykonywanie obowiązków związanych z realizacją Programu.

Cel szczegółowy 2: wsparcie obsługi kluczowych procesów systemu wdrażania Programu.

Cel szczegółowy 3: wzmocnienie kompetencji potencjalnych beneficjentów i beneficjentów Programu.

Cel szczegółowy 4: zapewnienie dopasowanego do potrzeb odbiorców przekazu w zakresie celów i korzyści wynikających z wdrażania Programu.

Łączna alokacja wynosi 59 931 546 euro.

Podsumowanie opisu przedmiotu planu ewaluacji stanowią tabele przedstawiające strukturę RPO WK-P 2014-2020 wraz z alokacją finansową (część dofinansowania z UE) oraz zakładane wskaźniki rezultatu strategicznego w poszczególnych osiach priorytetowych.

Tab. 1. Wsparcie z UE w podziale na osie priorytetowe RPO WK-P na lata 2014-2020

Oś priorytetowa	Fundusz	Cel tematyczny	Wsparcie UE [w euro]	Realizacja ZIT w Programie [priorytet inwestycyjny]	Szacunkowa alokacja na ZIT [w euro]
Oś 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki	EFRR	1	154 214 147		
		3	275 409 240		
Oś 2 Cyfrowy region	EFRR	2	50 169 580		
Oś 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	EFRR	4	282 225 573	4c, 4e	90 850 306
Oś 4 Region przyjazny środowisku	EFRR	5	12 470 212		
		6	106 228 067	6b, 6c, 6d	16 009 881
Oś 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu	EFRR	7	205 973 078		
Oś 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	EFRR	9	194 145 889	9b	25 399 119
		10	47 478 815	10a	11 000 000
Oś 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	EFRR	9	39 768 991		
Oś 8 Aktywni na rynku pracy	EFS	8	183 554 649	8iv	1 400 000
Oś 9 Solidarne społeczeństwo	EFS	9	124 636 401	9i, 9iv	7 893 413
Oś 10 Innowacyjna edukacja	EFS	10	131 079 539	10i, 10iv	14 238 012
Oś 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	EFS	9	36 254 560		
Oś 12 Pomoc techniczna	EFS	n/d	59 931 546		
RAZEM			1 903 540 287		166 790 732

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WK-P na lata 2014-2020, Decyzja Wykonawcza Komisji nr C(2014) 10021 z dnia 16 grudnia 2014 r. przyjmująca niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla regionu kujawsko-pomorskiego w Polsce.

Tab.2. Wskaźniki rezultatu strategicznego w zakresie osi priorytetowych finansowanych z EFRR (1-7) w ramach RPO WK-P 2014-2020

OP	PI	Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Jednostka	Rok bazowy	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2023)
1	1.a	1.	Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB	GUS STRATEG	%	2011	0,27	0,89
	1.b	2.	Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB	GUS STRATEG	%	2011	0,08	0,41
	1.b	3.	Odsetek przedsiębiorstw przemysłowych, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej	GUS STRATEG	%	2012	4,7	7,3
	3.a	4.	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w stosunku do PKB	GUS STRATEG	%	2011	9,20	10,25
	3.b	5.	Wartość eksportu w regionie	Izba Celna w Toruniu	zł	2013	3,900 000 000	4 680 000 000
	3.c	6.	Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych - w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych i z sektora usług	GUS	%	2013	11,01	12,87
2	2c	7.	Odsetek obywateli korzystających z e-administracji (EAC) ⁵	GUS	%	2014	23,7	37,3
3	4.a	8.	Udział produkcji energii elektrycznej produkowanej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem	GUS STRATEG	%	2013	58,70	64,07
	4.b	9.	Zużycie energii elektrycznej na 1 mln zł PKB	GUS STRATEG	GWh	2011	0,11	0,09
	4c	10.	Sprzedaż energii ciepłej na cele komunalno-bytowe ogółem	GUS	GJ/ rocznie	2012	9989713,30	7907725,17
	4.e	11.	Liczba przewozów pasażerów komunikacją miejską na 1 mieszkańca obszarów miejskich	obliczenia IZ na podstawie GUS	szt.	2013	138,19	148,02
4	5.b	12.	Pojemność obiektów małej retencji wodnej	GUS STRATEG	dam ³	2012	14 209,90	15 047,62
	6.a	13.	Odsetek odpadów komunalnych zbieranych selektywnie	GUS	%	2012	9,7	50,0
	6.b	14.	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	GUS STRATEG	%	2012	71,0	80,47
	6.c	15.	Zwiedzający muzea i oddziały w gestii samorządu gmin, powiatów i miast na prawach	GUS	osoby/1000 mieszkańców	2012	230,68	339,90

⁵ Wartość bazowa oraz docelowa wskaźnika pochodzi z raportu pt. „Oszacowanie wartości docelowej dla wskaźnika rezultatu - Odsetek obywateli korzystających z e-administracji (EAC) z RPO WK-P na lata 2014-2020” zrealizowanego przez firmę AGROTEC Polska Sp. z o.o. na zlecenie UM WK-P w 2015 r.

OP	PI	Lp.	Nazwa wskaźnika	Źródło danych	Jednostka	Rok bazowy	Wartość bazowa	Wartość docelowa (2023)
			powiatu na 1 000 mieszkańców					
	6.d	16.	Udział powierzchni obszarów chronionych w powierzchni ogółem	GUS STRATEG	%	2012	31,8	32,0
5	7.b	17.	Liczba wypadków drogowych na 100 tys. ludności	GUS STRATEG	szt.	2012	62,90	50,37
	7.b	18.	WDDT II (wskaźnik drogowej dostępności transportowej – liczony na bazie WMDT)	MiIR	n/d	2013	26,89	32,46
	7.c	19.	Podróże zbiorową komunikacją publiczną w ciągu roku na 1 mieszkańca obszarów wiejskich	obliczenia IZ na podstawie modelu transportowego dla województwa	szt.	2012	20,36	18,48
	7.d	20.	WKDT II (wskaźnik kolejowej dostępności transportowej – liczony na bazie WMDT)	MiIR	n/d	2013	25,62	38,03
6	9a	21.	Liczba porad udzielonych w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca	obliczenia IZ na podstawie danych GUS	szt.	2013	7,09	8,0
	9a	22.	Liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	GUS	szt.	2013	92 153	87 900
	9.b	23.	Wskaźnik ożywienia społeczno-gospodarczego na obszarach miejskich	obliczenia IZ na podstawie danych GUS	%	2013	21	30
	10.a	24.	Zdawalność egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe wśród uczniów ZSZ	Dane z CKE i OKE	%	2013	51,70	70,32
	10.a	25.	Odsetek dzieci w wieku 3-4 lata objętych wychowaniem przedszkolnym	GUS STRATEG	%	2013	55,0	75,0
7	9.d	26.	Wskaźnik ożywienia społeczno-gospodarczego poza obszarami miejskimi	obliczenia IZ na podstawie danych GUS	%	2013	33	40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WK-P na lata 2014-2020, Decyzja Wykonawcza Komisji nr C(2014) 10021 z dnia 16 grudnia 2014 r. przyjmująca niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla regionu kujawsko-pomorskiego w Polsce.

Tab.3. Wskaźniki rezultatu w zakresie osi priorytetowych finansowanych z EFS (8-11) w ramach RPO WK-P 2014-2020

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
8	8i	Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie zatrudnienia osób powyżej 29 r. ż. znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym osób powyżej 50 r. ż., osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych i o niskich kwalifikacjach.													
		1.	Liczba osób pracujących, łącznie	os.	Liczba osób bezrobotnych, w tym	58%			proc.	2014	43%			SL2014	rocznie

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
			z pracującymi na własny rachunek, po opuszczeniu programu (C)		długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (C)										
					Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C)	51%		proc.	2014	35%		SL2014		rocznie	
					Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (C)	58%		proc.	2014	40%		SL2014		rocznie	
					Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	45%		proc.	2014	30%		SL2014		rocznie	
8	8i		Liczba osób pracujących, łącznie z pracującymi na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie (C)	59%		proc.	2014	47%		badanie ewaluacyjne		cztery razy w okresie programowania	
					Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C)	57%		proc.	2014	40%		badanie ewaluacyjne		cztery razy w okresie programowania	
					Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (C)	40%		proc.	2014	45%		badanie ewaluacyjne		cztery razy w okresie programowania	
					Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	41%		proc.	2014	30%		badanie ewaluacyjne		cztery razy w okresie programowania	

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
		3.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C)	31%			proc.	2014	30%		SL2014	rocznie	
					Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C)	31%			proc.	2014	30%	SL2014	rocznie		
					Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie (C)	31%			proc.	2014	30%	SL2014	rocznie		
					Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (C)	31%			proc.	2014	30%	SL2014	rocznie		
		4.	Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego	szt.	n/d	60%			proc.	2014	45%	badanie ewaluacyjne	dwa razy w okresie programowania		
		5.	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	n/d	8 660			szt.	2014	1 739	SL2014	rocznie		
8	8i	Cel szczegółowy nr 2. Zwiększenie zatrudnienia osób odchodzących z rolnictwa i rybactwa													
		6.	Liczba osób pracujących, łącznie z pracującymi na własny rachunek,	os.	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych	58%			proc.	2014	43%	SL2014	rocznie		

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
			po opuszczeniu programu (C)		objętych wsparciem w programie (C)										
		7.	Liczba osób pracujących, łącznie z pracującymi na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C)	59%		proc.	2014	47%			badanie ewaluacyjne	cztery razy w okresie programowania	
		8.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie (C)	31%		proc.	2014	30%		SL2014	rocznie		
8	8iii	Cel szczegółowy nr 1. Wzrost liczby przedsiębiorstw zdolnych do trwałego funkcjonowania													
		9.	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	n/d	3425		szt.	2014	909			SL 2014-2020	rocznie	
		10.	Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego	os.	n/d	60%		proc.	2014	55%			badanie ewaluacyjne	dwa razy w okresie programowania	
8	8iv	Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie zatrudnienia osób pełniących funkcje opiekuńcze nad dziećmi do lat 3													

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
		11.	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu.	os.	n/d	4883			os.	2014	2 060		SL2014	rocznie	
		12.	Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu	os.	n/d	4883			os.	2014	1 833		SL2014	rocznie	
8	8iv		Cel szczegółowy nr 2. Zwiększenie dostępności miejsc świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3												
		13.	Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS	os.	n/d	58%			proc.	2014	55%		badanie ewaluacyjne	dwa razy w okresie programowania	
8	8v		Cel szczegółowy nr 1. Zapewnienie dostępu do usług rozwojowych dla MMŚP i ich pracowników												
		14.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	30%			proc.	2014	30%		SL2014	rocznie	
		15.	Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C)	30%			proc.	2014	30%		badanie ewaluacyjne	cztery razy w okresie programowania	
		16.	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały	szt.	n/d	4143			szt.	2014	1 015		SL2014	rocznie	

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
			swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie												
8	8v		Cel szczegółowy nr 2. Poprawa sytuacji na rynku pracy osób zwolnionych w okresie nie dłuższym niż 6 m-cy, zagrożonych zwolnieniem lub przewidzianych do zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy poprzez udział we wsparciu outplacementowym												
		17.	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	os.	n/d	269		os.	2014	375		SL2014	rocznie		
		18.	Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu (C)	os.	Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (C)	30%		proc.	2014	30%		badanie ewaluacyjne	cztery razy w okresie programowania		
8	8vi		Cel szczegółowy nr 1. Wydłużenie aktywności zawodowej osób, w szczególności powyżej 50 roku życia												
		19.	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	os.	n/d	54%		proc.	2014	50%		SL2014	rocznie		
8	8vi		Cel szczegółowy nr 2. Zwiększenie udziału osób w wieku aktywności zawodowej w programach profilaktycznych, rehabilitacji i ochrony zdrowia												
		20.	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	os.	n/d	54%		proc.	2014	50%		SL2014	rocznie		
		21.	Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne	os.	n/d	44%		proc.	2014	50%		SL2014	rocznie		
9	9i		Cel szczegółowy nr 1. Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich zdolności do zatrudnienia												
		22.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które	os.	n/d	31 %		proc.	2014	25%		SL 2014	rocznie		

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
			uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu												
		23.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	os.	n/d	36%			proc.	2014	35%		SL 2014	rocznie	
		24.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	n/d	10%			proc.	2014	15%		SL 2014	rocznie	
		25.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących sześć miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	n/d	10%			proc.	2014	15%		badanie ewaluacyjne	cztery razy w okresie programowania	
9	9iv		Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych												
		26.	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu	szt.	n/d	31			szt.	2014	37		SL2014	rocznie	
9	9iv		Cel szczegółowy nr 2. Zwiększenie dostępności usług społecznych w szczególności usług środowiskowych, opiekuńczych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym												
		27.	Liczba wspartych w programie miejsc	szt.	n/d	246			szt.	2014	50		SL2014	rocznie	

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
			świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu												
9	9v		Cel szczegółowy nr 1. Tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej												
		28.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	n/d	615		os.	2014	360		SL2014	rocznie		
		29.	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	n/d	85		szt.	2014	360		SL2014	rocznie		
		30.	Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	n/d	60%		proc.	2014	30%		badanie ewaluacyjne	dwa razy w okresie programowania		
9	9v		Cel szczegółowy nr 2. Rozwój potencjału i możliwości do zwiększenia zatrudnienia w istniejących podmiotach ekonomii społecznej												
		31.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	n/d	615		os.	2014	158		SL2014	rocznie		
		32.	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	n/d	85		szt.	2014	158		SL2014	rocznie		
		33.	Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy,	szt.	n/d	60%		proc.	2014	30%		badanie ewaluacyjne	dwa razy w okresie programowania		

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
			utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych												
10	10i		Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych												
		34.	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskania dofinansowania ze środków EFS	szt.	n/d	58%		proc.	2014	68%			badanie ewaluacyjne	dwa razy w okresie programowania	
		35.	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	30%		proc.	2014	30%			SL2014	rocznie	
10	10i		Cel szczegółowy nr 2. Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języki obce, kreatywności, innowacyjność, pracy zespołowej), doradztwo edukacyjno-zawodowe, rozwijanie indywidualizowanego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz rozwijanie kompetencji uczniów niezbędnych na rynku pracy poprzez staże zawodowe												
		36.	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	os.	n/d	60%		proc.	2014	60%			SL2014	rocznie	
		37.	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	30%		proc.	2014	30%			SL2014	rocznie	
		38.	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	n/d	89 %		proc.	2014	90%			SL2014	rocznie	
		39.	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują	szt.	n/d	89 %		proc.	2014	90%			SL2014	rocznie	

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
			doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych												
		40.	Liczba nauczycieli prowadzących zajęcia z wykorzystaniem TIK dzięki EFS	os.	n/d	89 %		proc.	2014	90%			badanie ewaluacyjne	dwa razy w okresie programowania	
10	10iii		Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie kompetencji osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy z zakresu ICT i języków obcych												
		41.	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	72,1 %		proc.	2014	70%			SL2014	rocznie	
		42.	Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	72,1 %		proc.	2014	70%			SL2014	rocznie	
		43.	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	72,1 %		proc.	2014	65%			SL2014	rocznie	
10	10iv		Cel szczegółowy nr 1. Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół zawodowych, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego												
		44.	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w programie, uczestniczących w kształceniu lub	os.	n/d	75%		proc.	2014	80%			badanie ewaluacyjne	cztery razy w okresie programowania	

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
			pracujących po sześciu miesiącach po ukończeniu nauki												
		45.	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	os.	n/d	30%			proc.	2014	30%		SL2014	rocznie	
		46.	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	szt.	n/d	89%			proc.	2014	90%		SL2014	rocznie	
10	10iv		Cel szczegółowy nr 2. Uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych przez osoby dorosłe należące do grup defaworyzowanych na rynku pracy poprzez udział w kwalifikacyjnych kursach zawodowych, kursach umiejętności zawodowych oraz innych formach pozaszkolnych												
		47.	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia	os.	n/d	72,1 %			proc.	2014	70%		SL2014	rocznie	
11	9vi		Cel szczegółowy 1. Wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju												
		48.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	os.	n/d	36%			proc.	2014	40%		SL2014	rocznie	
		49.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po	os.	n/d	10%			proc.	2014	4%		SL 2014	rocznie	

OP	PI	Lp.	Wskaźniki rezultatu	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wspólny wskaźnik produktu stosowany jako podstawa do ustalania celów	Wartość bazowa			Jednostka pomiaru dla wartości bazowej i docelowej	Rok bazowy	Wartość docelowa (2023)			Źródło danych	Częstotliwość raportowania
						M	K	O			M	K	O		
			opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)												
		50.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących sześć miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	n/d	10%		proc.	2014	4%			badanie ewaluacyjne	cztery razy w okresie programowania	

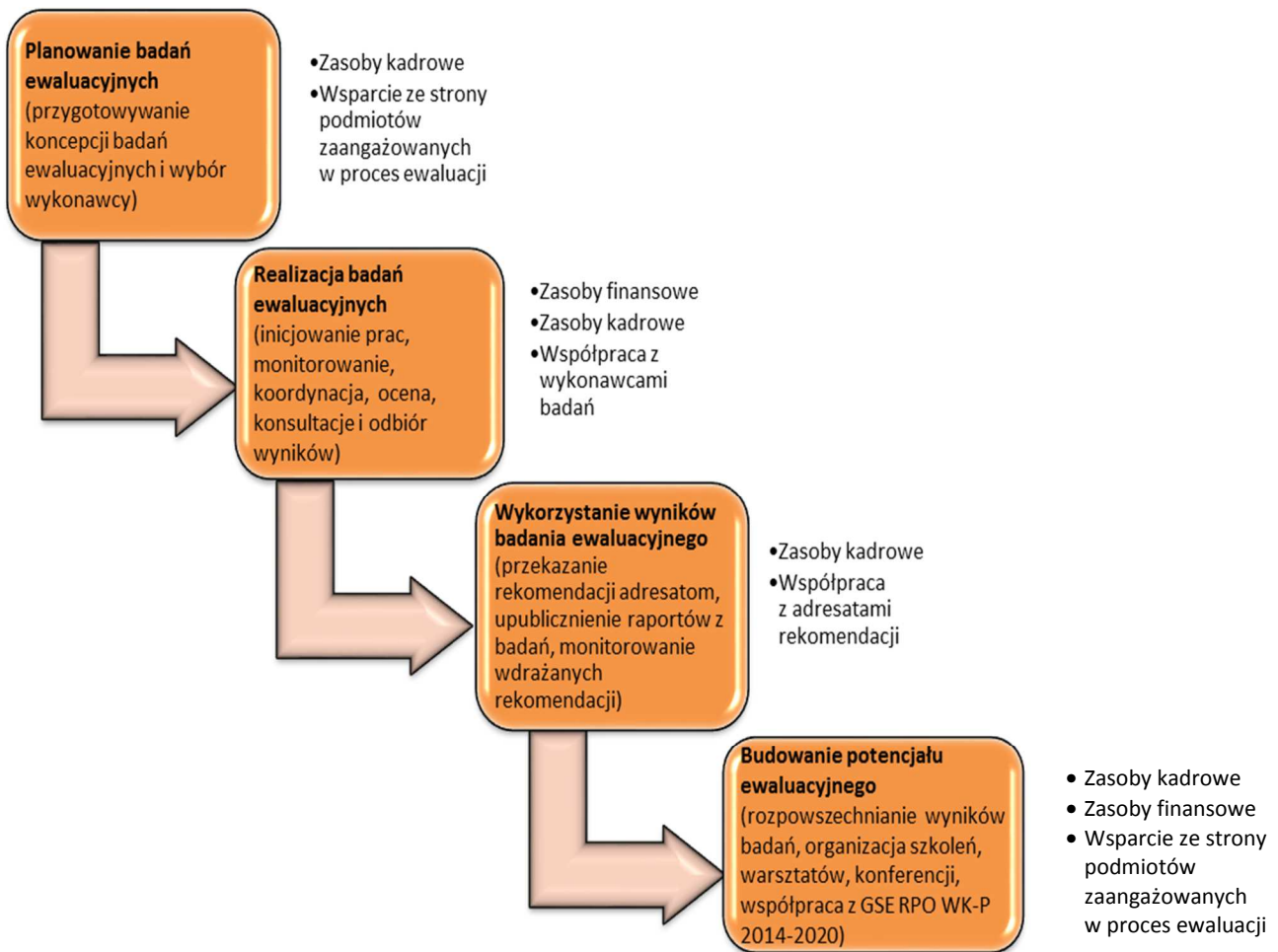
 Wskaźniki rezultatu długoterminowego, dla których źródłem danych będą badania ewaluacyjne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WK-P na lata 2014-2020, Decyzja Wykonawcza Komisji nr C(2014) 10021 z dnia 16 grudnia 2014 r. przyjmująca niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla regionu kujawsko-pomorskiego w Polsce.

3. Organizacja procesu ewaluacji i budowa potencjału ewaluacyjnego

Ewaluacja programu traktowana jest jako proces, składający się z kilku etapów i wymagający zagwarantowania odpowiedniego potencjału organizacyjno-administracyjnego, tj. zasobów kadrowych i finansowych oraz właściwych procedur, umożliwiających prawidłowy przebieg tego procesu w ramach urzędu.

Schemat 1: Przebieg procesu ewaluacji

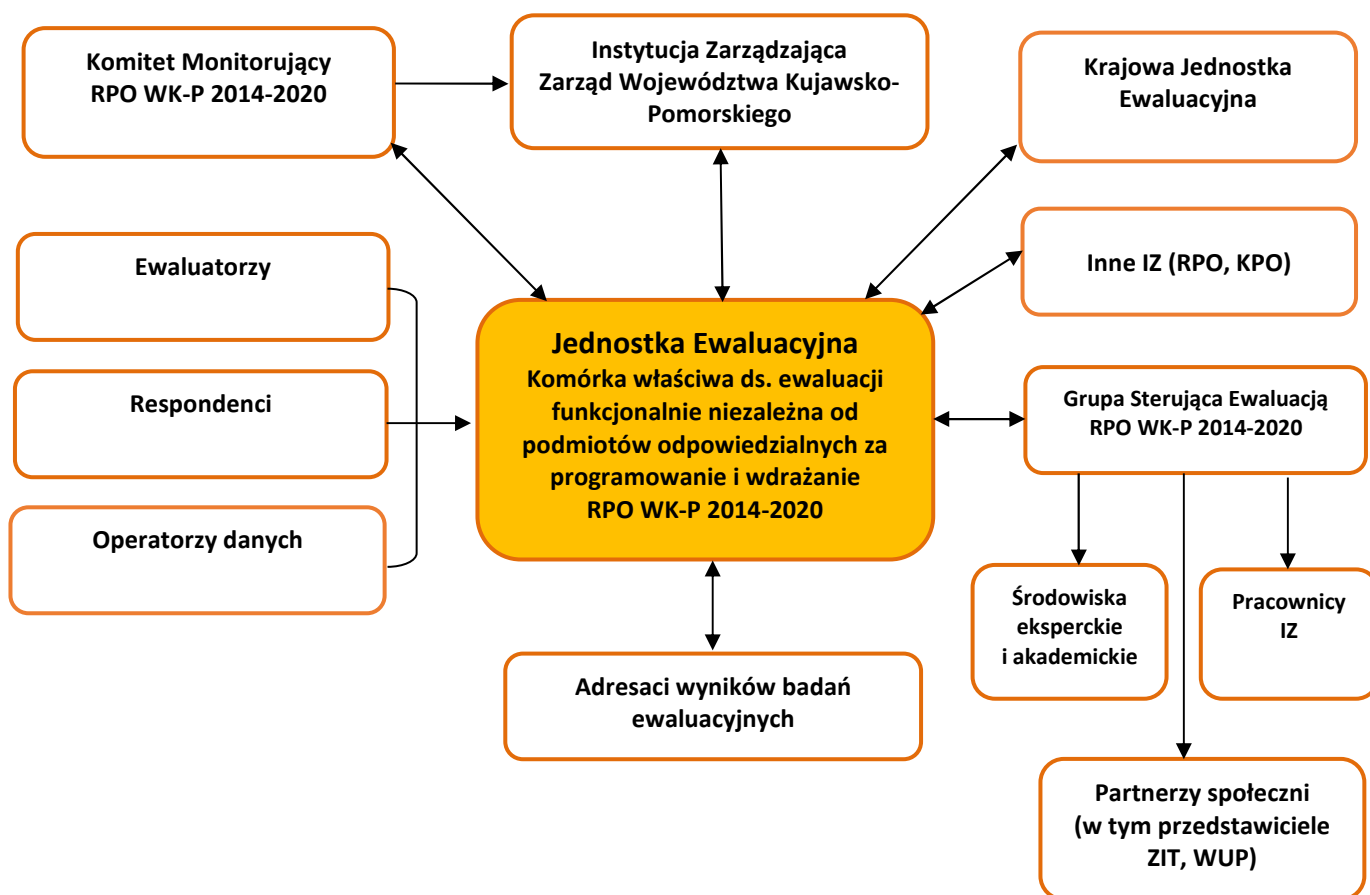

Źródło: Opracowanie własne.

3.1 Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji

Za prowadzenie ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 odpowiada IZ RPO WK-P 2014-2020, którą jest Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Stroną wykonawczą ewaluacji jest utworzona w ramach IZ Jednostka Ewaluacyjna (JE), która odpowiada za ewaluację działań realizowanych zarówno z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), jak i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS)⁶. Inne podmioty uczestniczące w procesie ewaluacji przedstawia schemat 2.

Schemat 2. Podmioty zaangażowane w proces ewaluacji

Źródło: Opracowanie własne.

W celu zapewnienia funkcjonalnej niezależności procesu ewaluacji utworzona przez IZ RPO WK-P 2014-2020 **Jednostka Ewaluacyjna** będzie realizować swoje zadania w sposób obiektywny i niezależny od podmiotów odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie RPO WK-P 2014-2020.

⁶ Dane teleadresowe do Jednostki Ewaluacyjnej: *Biuro Ewaluacji Wydziału Analiz i Ewaluacji Departament Rozwoju Regionalnego*, tel. 56 62 18 653, 62 18 649, e-mail: j.rudnicka@kujawsko-pomorskie.pl, j.konkel@kujawsko-pomorskie.pl.

Główne zadania Jednostki Ewaluacyjnej wiążą się z przebiegiem procesu ewaluacji i współpracą z podmiotami zaangażowanymi. Należą do nich:

- przygotowanie, monitorowanie i aktualizacja *Planu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020*;
- planowanie i koordynacja procesu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020, w tym współpraca z wykonawcami zewnętrznych badań ewaluacyjnych;
- organizacja i prowadzenie prac GSE RPO WK-P 2014-2020;
- współpraca z Krajową Jednostką Ewaluacji (KJE) przy przygotowywaniu dokumentów odnoszących się do realizacji procesu ewaluacji polityki spójności w Polsce;
- współpraca z KJE oraz KE przy ewaluacji ex post oraz innych ewaluacjach realizowanych z inicjatywy tych podmiotów;
- zbieranie i gromadzenie danych niezbędnych do ewaluacji;
- realizacja ewaluacji przy zastosowaniu trafnych i zaawansowanych metod badawczych (ewaluacja wpływu oparta na sytuacji kontrfaktycznej (CIE), teoria ewaluacji oparta na teorii programu (TBE) i inne);
- animowanie i monitorowanie wykorzystania wyników badań ewaluacyjnych dotyczących RPO WK-P 2014-2020, raportowanie KE, KM RPO WK-P 2014-2020 i KJE wyników ewaluacji;
- rozpowszechnianie wiedzy nt. stosowanych w Unii Europejskiej i Polsce ogólnie przyjętych standardów ewaluacji funduszy strukturalnych;
- upublicznianie wyników przeprowadzonych ewaluacji oraz rozpowszechnianie wiedzy i informacji na ten temat;
- budowa potencjału ewaluacyjnego wśród instytucji związanych z procesem ewaluacji programu.

Podmiotem wspierającym Jednostkę Ewaluacyjną w procesie ewaluacji jest **Grupa Sterująca Ewalucją RPO WK-P 2014-2020**⁷ (GSE RPO WK-P 2014-2020). Stałymi członkami GSE RPO WK-P 2014-2020 są pracownicy JE, pracownicy Biura Analiz pełniące funkcję Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego, przedstawiciele departamentów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego (UMWK-P) oraz przedstawiciele Komitetu Monitorującego RPO WK-P 2014-2020, reprezentujący partnerów społeczno-gospodarczych (przedstawiciele ZIT i WUP) i środowisko naukowe. Rolą GSE RPO WK-P 2014-2020 jest wsparcie JE w zakresie:

- konsultowania planu ewaluacji i jego aktualizacji, sporządzanych przez JE;
- monitorowania procesu realizacji planu ewaluacji;
- proponowania tematów badań ewaluacyjnych;
- tworzenia koncepcji badawczych lub ich elementów;
- konsultowania produktów badań ewaluacyjnych, w tym raportów metodologicznych, raportów końcowych lub raportów cząstkowych;
- pomocy w budowaniu potencjału ewaluacyjnego.

Za organizację i prowadzenie prac GSE RPO WK-P 2014-2020 odpowiada Jednostka Ewaluacyjna.

---

⁷ Powołana Uchwałą Nr 32/1085/15 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 11 sierpnia 2015 r. z późniejszymi zmianami.

Znaczącą rolę w procesie ewaluacji przypisano **Komitetowi Monitorującemu RPO WK-P 2014-2020**.⁸ Zadania KM RPO WK-P 2014-2020 obejmują:

- rozpatrywanie i zatwierdzanie *Planu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020*⁹ oraz akceptowanie proponowanych zmian w planie ewaluacji,
- monitorowanie procesu ewaluacji Programu,
- rekomendowanie obszarów, które powinny zostać poddane ewaluacji w ramach Programu,
- zapoznawanie się z wynikami ewaluacji.

Institucja Zarządzająca przewiduje w okresie programowania 2014-2020 współpracę ze **środowiskiem eksperckim i akademickim oraz partnerami społecznymi**. Sposób zaangażowania tych środowisk w proces ewaluacji realizuje unijną zasadę partnerstwa. Polega ona w głównej mierze na organizowaniu spotkań, wywiadów oraz paneli ekspertów podczas prowadzonych badań ewaluacyjnych, a także na zapraszaniu tych osób do udziału w pracach GSE RPO WK-P 2014-2020 oraz Komitetu Monitorującego RPO WK-P 2014-2020. Każdorazowo skład osobowy dopasowany jest do tematyki badania w celu zapewnienia odpowiedniej reprezentacji głównych aktorów życia lokalnego i regionalnego. Jednostka Ewaluacyjna po każdym badaniu będzie organizować spotkania, na które zapraszani będą członkowie GSE RPO WK-P 2014-2020, adresaci rekomendacji oraz inne osoby zainteresowane tematyką badania ewaluacyjnego. Na spotkaniach Wykonawcy prezentować będą wyniki przeprowadzonych ewaluacji, a zaproszone osoby uczestniczyć w dyskusji nad rekomendacjami wnosząc swoje uwagi i opinie.

3.2. Sposób realizacji badań

W ramach procesu ewaluacji mogą być realizowane ewaluacje wewnętrzne, zewnętrzne i hybrydowe. **Ewaluacja wewnętrzna** polega na zaangażowaniu w proces ewaluacji własnego potencjału kadrowego, dysponującego odpowiednim doświadczeniem i wiedzą w obszarze podlegającym ewaluacji. Za początek badania ewaluacyjnego przyjmuje się powołanie zespołu badawczego. Zaletą ewaluacji wewnętrznej może być możliwość budowy relacji współpracy i zaangażowania zespołu w dążeniu do przyjętego celu. Pewnym zagrożeniem natomiast może być brak obiektywizmu i chęć ukrycia nieprawidłowości, zwłaszcza jeśli nie wyłączymy osób osobiście zainteresowanych badanym obszarem, a także zachwianie równowagi w bieżących pracach jednostki ewaluacyjnej, jeśli nie przewidzimy czasochłonności zadań dla oddelegowanego zespołu badawczego.

Jeśli jednostka ewaluacyjna nie będzie dysponowała odpowiednim potencjałem kadrowym, doświadczeniem i ilością czasu na przeprowadzenie badania, a obszar badawczy będzie szeroki i skomplikowany wówczas należy przeprowadzić ewaluację zewnętrzną. **Ewaluacja zewnętrzna** polega na zleceniu przeprowadzenia badania ewaluatorom zewnętrznym, po przeprowadzeniu procedury wyboru wykonawcy zgodnie z prawem zamówień publicznych. Zewnętrzni ewaluatorzy najczęściej charakteryzują się doświadczeniem i odpowiednim przygotowaniem metodologicznym, a także wysokim potencjałem organizacyjnym i finansowym. Dodatkowo dają poczucie obiektywizmu w ocenie realizowanych

---

⁸ Rola KM w zakresie ewaluacji wynika bezpośrednio z zapisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

⁹ Zgodnie z art. 114 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. plan ewaluacji przedstawiany jest KM nie później niż rok po przyjęciu programu.

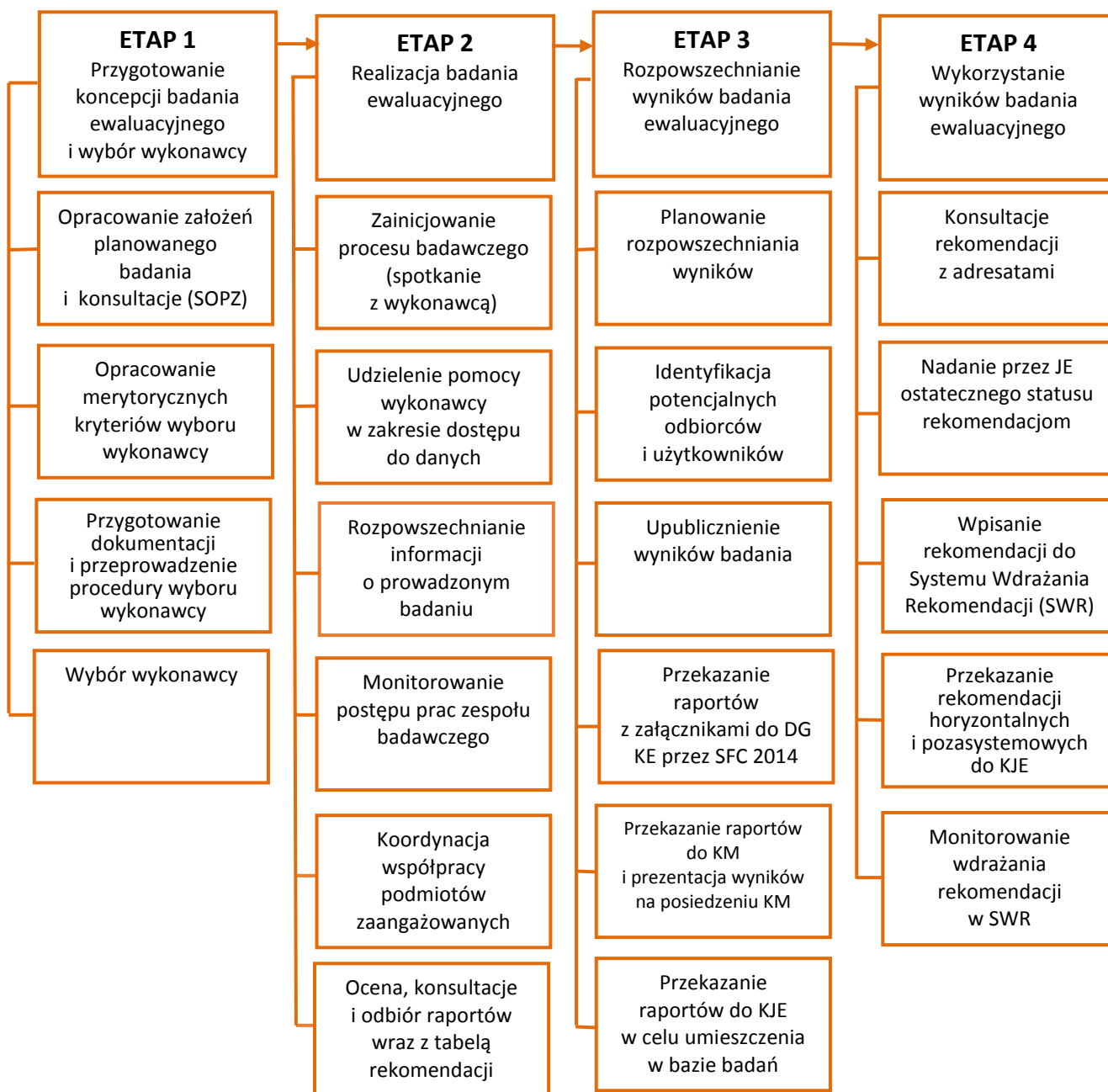

przedsięwzięć. Zagrożeniem dla ewaluacji zewnętrznej może być brak znajomości specyfiki funkcjonowania jednostki zamawiającej i zagadnień poddanych ewaluacji. Ponadto ewaluacja zewnętrzna zazwyczaj generuje wyższe koszty finansowe, co wymaga zaplanowania odpowiedniego budżetu.

Ważnym elementem realizacji zewnętrznego badania ewaluacyjnego jest dwustronna współpraca wykonawcy z zamawiającym. Jako początek badania ewaluacyjnego uważa się podpisanie umowy z wykonawcą. Dodatkowo dobrą praktyką jest organizacja spotkania inauguracyjnego badania, które ma na celu wyjaśnienie i doprecyzowanie zapisów szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia, jak i samej oferty złożonej przez wykonawcę. Następnie w toku dalszej współpracy należy monitorować postęp prac zespołu badawczego w ramach zleconego badania poprzez pozyskiwanie od wykonawcy informacji o bieżącym postępie prac. Dobrą praktyką w tym zakresie jest przekazywanie przez wykonawcę cotygodniowych raportów z postępu prac wraz z uwzględnieniem ewentualnych zagrożeń. Istnieje również możliwość organizowania spotkań roboczych o ile zachodzi taka potrzeba. Zarówno wykonawca, jak i zamawiający muszą wywiązywać się z zapisów umowy i w sposób terminowy przekazywać poszczególne elementy, tj. bazy danych na potrzeby realizacji badania oraz wypracowane w ramach badania raporty: metodologiczny, ewentualne raporty częściowe oraz raport końcowy. Odbiór raportu końcowego jest uznawany za termin zakończenia badania.

W przypadku ewaluacji zewnętrznej występuje kilka etapów przedstawionych na schemacie nr 3.

Schemat 3. Etapy realizacji badania ewaluacyjnego

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto istnieje możliwość przeprowadzenia **ewaluacji hybrydowej** polegającej na występowaniu elementów z ewaluacji wewnętrznej i zewnętrznej. Podmiotami uczestniczącymi w ewaluacji hybrydowej są członkowie zespołu badawczego wyłonionego w ramach IZ RPO oraz ewaluatorzy zewnętrzni zaangażowani do wykonania wybranych zadań.

W procesie realizacji badań szczególną rolę odgrywa metodologia zastosowana do poszczególnych ewaluacji.¹⁰ W okresie programowania 2014-2020 KE rekomenduje szersze zastosowanie badań ewaluacyjnych ukierunkowanych na analizę wpływu interwencji publicznej na dobrobyt obywateli UE w wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym (ang. *impact evaluation*). Najczęściej jest wówczas stosowane podejście kontrfaktyczne. Jest to istotna zmiana w stosunku do dotychczasowego modelu opartego głównie na ocenie aspektów związanych z procesem wdrażania programów wsparcia (ang. *implementation evaluation*)¹¹.

KE kładzie przy tym nacisk na **stosowanie ewaluacji oddziaływania opartych na teorii**. Podejście to zakłada, że ewaluacja obejmuje zarówno pytania dotyczące procesu, jak i wielkości uzyskanych efektów. Trafność danej polityki jest uwydatniona, jeśli badanie nie ograniczy się tylko do wskazania, czy oceniana interwencja wywarła zamierzony wpływ, ale odpowie również na pytanie, dlaczego miało – albo dlaczego nie miało – to miejsca¹². Typowymi metodami stosowanymi w ewaluacji oddziaływania opartych na teorii są: *desk research*, analiza danych gromadzonych przez organy administracji rządowej, studia przypadku, wywiady, badania kwestionariuszowe, a także inne badania jakościowe i ilościowe, które dostarczą kompleksowych informacji pozwalających zbadać logikę interwencji programu i odtworzyć jego „teorię”.

Nowym wyzwaniem dla ewaluatorów będzie ocena oddziaływania zintegrowanych programów, tj. ewaluacja tego jak poszczególne komponenty programu na siebie oddziałują, w tym wzajemnie wzmacniają osiągnęte w danym obszarze efekty.

Poniżej zaprezentowano główne techniki badawcze rekomendowane do wykorzystania w badaniach ewaluacyjnych planowanych w ramach ewaluacji RPO WK-P 2014-2020. Przy zaprezentowanych technikach wskazano, w których typach badań ewaluacyjnych mogą znaleźć zastosowanie, a także wykorzystania jakich danych wymagają.

Ewaluacja oddziaływania w oparciu o scenariusze kontrfaktyczne

Zasadniczą ideą metod kontrfaktycznych jest hipotetyczna rekonstrukcja sytuacji, jaka miałaby miejsce, gdyby danej interwencji nie było. Jako że programów rozwoju regionalnego nie da się odtwarzać w warunkach kontrolowanych, jak eksperymenty fizyczne czy chemiczne, jedynym sposobem znalezienia przybliżonej sytuacji jest ustanowienie grup kontrolnych. Przykładowo, dla programu wspierającego zakładanie nowych przedsiębiorstw ważne będzie skonstruowanie podmiotów otrzymujących środki publiczne z grupą przedsiębiorstw działających bez takiego wsparcia. Istnieje kilka technik tworzenia grup kontrolnych, np.: losowa (randomizowana), „różnica w różnicy”, metoda dopasowania. W celu skutecznego korzystania z metod kontrfaktycznych niezbędny jest szeroki dostęp do baz danych potrzebnych do konstruowania grup kontrolnych i badawczych.

---

¹⁰ Fragment zaczerpnięty z „Ewaluacji ex ante kujawsko-pomorskiego regionalnego programu operacyjnego”, konsorcjum Agrotec, Polska Sp. z o.o. i Ecorys Polska Sp. z o.o., 2013 aneks 11.1. Wstępna koncepcja procesu ewaluacji K-P RPO 2014-2020.

¹¹ Komisja Europejska, *The Programming Period 2014-2020, Guidance Document on Monitoring and Evaluation – European Regional Development Fund and Cohesion Fund – Concepts and Recommendations*, October 2013.

¹² White H., *Ocena oddziaływania oparta na teorii: zasady i praktyka* [w:] Haber A, Trzciński R., *Ocena wpływu i prognozowanie efektów w badaniach ewaluacyjnych*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2011, s. 65.

Analiza danych zastanych

Desk research polega na wykorzystaniu w ewaluacji dostępnych danych wtórnych takich jak publikacje, raporty, biuletyny, bazy danych, katalogi, informacje dostępne na stronach internetowych itp. Przed wykorzystaniem danych w badaniu są one analizowane pod kątem wiarygodności, rzetelności i aktualności. Analiza danych zastanych jest użyteczna ze względu na wysoki stopień obiektywizmu oraz możliwość wykorzystania zebranych informacji na potrzeby procedur badawczych realizowanych w kolejnych etapach badania.

W ramach zaplanowanych ewaluacji szczególnie duże znaczenie będzie miała metaewaluacja, czyli analiza wyników wszystkich dotychczas przeprowadzanych ewaluacji (*ex ante*, *on-going* (w tym *mid-term*), *ex post*), z wybranego obszaru, odnoszących się zarówno do obecnego, jak i poprzednich okresów programowania. Wskazuje się, że wyniki metaewaluacji powinny być prezentowane w układzie zgodnym ze strukturą/logiką strategii Europa 2020 (w szczególności na użytek KE).

Badania ilościowe

Badania ilościowe (CATI, CAWI, CAPI, PAPI) powinny objąć w szczególności beneficjentów programu. Pozwolą ocenić czy program właściwie odpowiedział na potrzeby grupy, do której adresowano wsparcie. Analizie podlegać będzie wpływ interwencji na sytuację beneficjentów, w tym osiągnięte dzięki wsparciu korzyści. Szerokie zastosowanie w ramach tych badań znajdą metody kontryfakcyjne – aby lepiej ocenić wpływ interwencji na beneficjentów analizą zostanie objęta również sytuacja podmiotów z grupy kontrolnej czyli zbiorowości, której nie objęto wsparciem.

Wywiady indywidualne i fokusowe

Wywiady indywidualne (IDI) przyjmują formę pogłębionych rozmów przeprowadzanych z pojedynczymi osobami reprezentującymi różne środowiska interesariuszy programu (przedstawiciele administracji, beneficjenci, ostateczni odbiorcy wspartych projektów). Wywiady fokusowe (FGI) to metoda badań jakościowych polegająca na przeprowadzeniu przez moderatora dyskusji wśród grupy fokusowej na podstawie wcześniej opracowanego scenariusza. Jako metoda interaktywna pozwoli na ujawnienie tych aspektów eksplorowanego zagadnienia, które mają mniejszą szansę pojawić się podczas IDI. Na badania fokusowe będą zapraszani różni interesariusze programu po to, by zgromadzić informacje pozwalające „naświetlić” wybrane problemy z różnych punktów widzenia. Wywiady fokusowe zwiększają charakter partycypacyjny ewaluacji – zaangażowanie partnerów z różnych środowisk zwiększy wiarygodność i obiektywność wniosków z badania.

Obserwacja uczestnicząca

Obserwacja uczestnicząca stosowana jest w celu lepszego zrozumienia badanego zagadnienia, poprzez przebywanie ewaluatora w rzeczywistych sytuacjach, np. obserwację procesu programowania, podejmowania decyzji, aplikowania o wsparcie (w takim zakresie, jak to będzie uzasadnione i możliwe).

Metoda delficka

Metoda delficka polega na przeprowadzeniu serii badań kwestionariuszowych przesyłanych do grupy ekspertów. Eksperci wybierani do badania będą się specjalizować w dziedzinach obejmujących obszary wsparcia w ramach programu. Zwykle wyniki pierwszej rundy badania stanowią źródło i podstawy do kolejnej rundy. Na odpowiedzi ekspertów udzielone w etapie

drugim i każdym następnym mają wpływ opinie ekspertów udzielone w poprzedzających je rundach badania. Kwestionariusze do badania delfickiego są budowane tak, by zachęcić respondentów do wyrażania własnej opinii na przedstawione zagadnienia oraz by umożliwić im późniejszą weryfikację swojego stanowiska w oparciu o zapoznanie się z opiniami innych uczestników badania.

Panel ekspertów

Panel ekspertów to specjalnie powołana na rzecz ewaluacji grupa robocza, w skład której najczęściej wchodzi niezależni eksperci specjalizujący się w dziedzinach objętych wsparciem w ramach programu. Paneliści mają za zadanie syntezować informacje pozyskane w ramach różnych etapów badania ewaluacyjnego, analizować je z różnych punktów widzenia oraz wspomagać proces formułowania końcowych wniosków.

Analiza kosztów i korzyści

Analiza kosztów i korzyści (CBA) to metoda oceny efektywności interwencji publicznej w obszarze objętym wsparciem. Celem analizy CBA jest wskazanie, czy wsparte projekty są pożądane z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu biorąc pod uwagę całość przewidywanych korzyści i kosztów z nim związanych, z uwzględnieniem kosztów zewnętrznych (np. środowiskowych, społecznych). Wszystkie korzyści i koszty są wyrażane w jednostkach finansowych, z uwzględnieniem zmiany w czasie (wartość bieżąca netto).

Analiza kosztów-efektywności

Analiza kosztów-efektywności (CEA) to metoda, która pozwala ocenić efektywność projektu wobec realizacji założonych przed nim celów. Jej zastosowanie polega na identyfikacji alternatywnych projektów ukierunkowanych na realizację tych samych celów a następnie ocenie, która z alternatyw maksymalizuje osiągnięte korzyści w stosunku do poniesionych kosztów. Cele projektów wyrażane są w jednostkach niepieniężnych (np. spadek zachorowalności po interwencji w sektorze zdrowotnym).

Modele makroekonomiczne

Model makroekonomiczny jest uproszczonym zapisem funkcjonowania gospodarki opisanym za pomocą równań matematycznych. Pozwala uzyskać prognozy gospodarcze i szacować wpływ określonych działań na sytuację społeczno-gospodarczą regionu. Modele makroekonomiczne dają możliwość symulowania sytuacji kontrfaktycznych, dzięki czemu można wyliczyć efekt netto analizowanej interwencji publicznej.

Benchmarking

Benchmarking to ocena efektów projektu w odniesieniu do innych działań uznanych za udane lub wzorcowe. Dzięki porównaniu możliwa jest identyfikacja silnych i słabych stron projektu, czynników wpływających na przebieg procesów oraz wypracowanie nowych, lepszych rozwiązań na rozpoznane problemy.

Studium przypadku

Studium przypadku (ang. *case study*) to pogłębiony opis działania interwencji publicznej w praktyce. W zależności od przedmiotu badania, może dotyczyć pojedynczej osoby, organizacji, przedsięwzięcia, sposobu podejmowania decyzji itp. Opracowanie jest syntezą jakościowych i ilościowych danych zebranych w ramach różnych etapów prac badawczych.

Do opracowania studium przypadku selekcjonuje się zjawiska, które mają zaprezentować tzw. „dobre praktyki”, czyli szczególnie efektywne działania lub „złe praktyki”, czyli takie działania, których ze względu na negatywne skutki nie powinno się w przyszłości stosować.

3.3. Sposoby zapewnienia odpowiedniego zakresu danych na użytek planowanych ewaluacji

W celu zapewnienia odpowiedniego zakresu danych na użytek planowanych ewaluacji zostaną wprowadzone poniższe działania/praktyki:

1) Działania w zakresie planowania i realizacji badania ewaluacyjnego

- **zdefiniowanie potrzeb w zakresie dostępu do danych niezbędnych do realizacji procesu ewaluacji w fazie planowania poszczególnych badań ewaluacyjnych** – precyzyjne zdefiniowanie potrzeb w zakresie dostępu do danych w każdym planowanym badaniu ewaluacyjnym pozwoli na podjęcie z odpowiednim wyprzedzeniem działań na rzecz ich pozyskania, w tym:
  - ✓ identyfikację istniejących źródeł danych, z których można pozyskać wskazane dane;
  - ✓ zdefiniowanie zakresu danych, które muszą być na bieżąco gromadzone od podmiotów uczestniczących w programie;
  - ✓ określenie danych, które będą musiały zostać pozyskane w ramach badań pierwotnych;
- **współpraca z Biurem Analiz pełniącym funkcję Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego (ROT)** – współpraca z ROT pozwoli wzmocnić merytorycznie metodologię planowanych badań ewaluacyjnych, wesprze proces definiowania potrzeb w zakresie dostępu do danych, a także identyfikację dostępnych źródeł danych;
- **aktywna współpraca z ewaluatorem** – aktywna współpraca z ewaluatorem oparta na przeprowadzaniu bieżących konsultacji w zakresie metodologii i przebiegu procesu badawczego, a także możliwie największym wsparciu w zakresie dostarczania danych niezbędnych do realizacji wysokiej jakości badania ewaluacyjnego.

2) Działania na etapie gromadzenia danych niezbędnych do ewaluacji

- system SL 2014 – powinien dostarczyć podstawowych, a zarazem niezbędnych informacji o realizowanych projektach i beneficjentach RPO WK-P 2014-2020;
- współpraca z jednostkami zaangażowanymi w realizację programu – korzystanie z baz danych, nie ujętych w ramach SL 2014;
- współpraca z Urzędem Statystycznym w Bydgoszczy – wesprze proces pozyskiwania danych dla procesu ewaluacji;
- bieżący monitoring procesów ewaluacji realizowanych na poziomie krajowym – gromadzenie informacji na temat badań ewaluacyjnych realizowanych na poziomie krajowym, dostarczy wiedzy na temat nowych źródeł danych możliwych do wykorzystania w ramach badań ewaluacyjnych realizowanych na poziomie regionu.

3.4. Strategia rozpowszechniania i wykorzystania wyników procesu ewaluacji

W ramach realizacji RPO WK-P 2014-2020 planuje się podjęcie działań mających na celu rozpowszechnianie wyników badań ewaluacyjnych. Według Art. 54 CPR wszystkie raporty z badań ewaluacyjnych muszą zostać upublicznione, dlatego należy podjąć odpowiednie działania na rzecz ich upowszechnienia. Każdy raport powinien zawierać streszczenie w języku polskim i angielskim. Jednocześnie, streszczenie raportu nie powinno przedstawiać tylko i wyłącznie wyników badania, ale również syntetyczny opis najważniejszych rekomendacji, a także powinien zawierać przynajmniej akapit lub dwa na temat zastosowanego przez ewaluatora warsztatu / podejścia badawczego, gdyż jego celem powinno być również promowanie wiedzy o metodach / technikach badawczych, jakie zostały wykorzystane w badaniu.

W latach 2007-2013 rozpowszechnienie wiedzy i informacji na temat ewaluacji RPO WK-P było realizowane poprzez takie działania jak: organizacja konferencji tematycznych oraz spotkań po realizacji badań ewaluacyjnych, moderowanie strony poświęconej ewaluacji, organizacja oraz udział w różnych inicjatywach powiązanych z realizacją procesu ewaluacji w regionie i kraju (m.in. konferencje, spotkania, szkolenia). W związku z rekomendowanym przez KE zwiększeniem wykorzystania wyników badań ewaluacyjnych w procesie programowania i wdrażania programów operacyjnych, w nowym okresie programowania planuje się **zwiększenie skali działań upowszechniających wyniki ewaluacji**.

W wytycznych KE wskazuje się, że proces ewaluacji powinien być już od samego początku ukierunkowany na odbiorcę¹³. Konieczne jest podjęcie działań zorientowanych nie tylko na dostosowanie zakresu realizowanych badań do potrzeb odbiorców, ale również przekazanie zdobytej wiedzy we właściwej formie. Działania na rzecz komunikacji (upowszechnienia) wyników ewaluacji będą kierowane do grup odbiorców zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tab. 4 Odbiorcy działań na rzecz upowszechnienia wyników ewaluacji

Symbol	Grupa	Opis
P	Osoby zaangażowane w programowanie, wdrażanie i monitorowanie RPO WK-P 2014-2020	Osoby podejmujące strategiczne decyzje w zakresie programowania i wdrażania interwencji publicznej w ramach programu., a także członkowie KM RPO WK-P oraz przedstawiciele KE.
R	Przedstawiciele instytucji publicznych, będących adresatami rekomendacji	Przedstawiciele instytucji publicznych, do których odnoszą się rekomendacje sformułowane w ramach badań ewaluacyjnych.
B	Beneficjenci i potencjalni beneficjenci	Przedstawiciele instytucji realizujących przedsięwzięcia wsparte w ramach programu.
O	Ostateczni odbiorcy projektów	Osoby niekorzystające bezpośrednio ze wsparcia w ramach programu, ale korzystające z efektów realizacji wspieranych przedsięwzięć.
E	Ewaluatorzy zewnętrzni, konsultanci	Pracownicy instytucji profesjonalnie zajmujących się przeprowadzaniem ewaluacji.
A	Analitycy, badacze, środowisko naukowe	Przedstawiciele sektora naukowego specjalizujący się w szczególności w zagadnieniach związanych z polityką regionalną, a także w dziedzinach będących obszarami wsparcia w ramach programu.
S	Społeczeństwo	Spółeczność regionalna, w tym w szczególności osoby, którym brak lub posiadające ograniczoną wiedzę na temat zagadnień ewaluacji.

¹³ Komisja Europejska, *The Programming Period 2014-2020, Guidance Document on Monitoring and Evaluation, European Regional Development Fund and Cohesion Fund - Concepts and Recommendations*, October 2013, s. 16.

Tab. 5 Sposoby komunikacji (upowszechnienia) wyników ewaluacji

Kanały komunikacji	Opis	Adresaci	Harmonogram							
			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Organizacja spotkań prezentujących wyniki badań ewaluacyjnych	Spotkania informacyjne, podczas których będą przedstawiane kluczowe wyniki badań ewaluacyjnych.	P, R, B, O, E, A, S	na bieżąco po zakończeniu badania							
Organizacja konferencji tematycznych dotyczących ewaluacji	Konferencje tematyczne, na których poruszane będą wybrane aspekty ewaluacji polityk publicznych i programów wsparcia w innych regionach, Polsce i Europie; następnie opracowywanie i udostępnianie materiałów konferencyjnych i pokonferencyjnych upowszechniających proces ewaluacji i wyniki badań.	P, R, B, O, E, A, S		x			x			x
Szkolenia dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów	Organizacja szkoleń z zakresu ewaluacji dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, w celu zwiększenia ich świadomości, wiedzy i poziomu zainteresowania udziałem w ewaluacjach polityk prorozwojowych realizowanych w regionie.	B		x		x		x		
Spotkania z osobami mającymi wpływ na programowanie i wdrażanie RPO WK-P 2014-2020 (możliwa również inna forma przekazania informacji o kluczowych wynikach ewaluacji)	Bieżące przekazywanie informacji na temat wyników badań ewaluacyjnych decydom usprawni proces wdrażania rekomendacji odnoszących się do kształtu interwencji publicznej w ramach programu (wyniki ewaluacji - zidentyfikowane problemy - działanie).	P	na bieżąco							
Publikacje książkowe, newsletterów, broszur i innych materiałów informacyjnych prezentujących kluczowe dane z badań ewaluacyjnych	Prezentacja kluczowych danych pochodzących z badań ewaluacyjnych w przystępnych dla odbiorców, atrakcyjnych wizualnie formach np. infografik udostępnianych na stronie programu, dokumenty typu „factsheet”, newslettery, ulotki itp.; materiały ukierunkowane na prezentowanie efektów zrealizowanej pomocy publicznej.	R, B, O, E, A, S	na bieżąco							
Współpraca z biurem prasowym UM WK-P w zakresie upowszechnienia wyników ewaluacji	Przekazywanie informacji na temat wyników badań ewaluacyjnych za pośrednictwem biura prasowego do różnych kanałów medialnych, lokalnych gazet, radia czy telewizji.	P, R, B, O, E, A, S	na bieżąco							
Rozwój podstrony poświęconej ewaluacji na stronie internetowej RPO WK-P 2014-2020	Podstrona zawierająca aktualne informacje na temat procesu ewaluacji programu, w tym bieżących działań Jednostki Ewaluacyjnej, plan ewaluacji, publikacja raportów końcowych z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych, jak i publikacji o charakterze edukacyjnym itp.	P, R, B, O, E, A, S	na bieżąco							

Źródło: opracowano na podstawie „Ewaluacji ex ante kujawsko-pomorskiego regionalnego programu operacyjnego”, konsorcjum Agrotec, Polska Sp. z o.o. i Ecorys Polska Sp. z o.o., 2013 aneks 11.1. Wstępna koncepcja procesu ewaluacji K-P RPO 2014-2020.

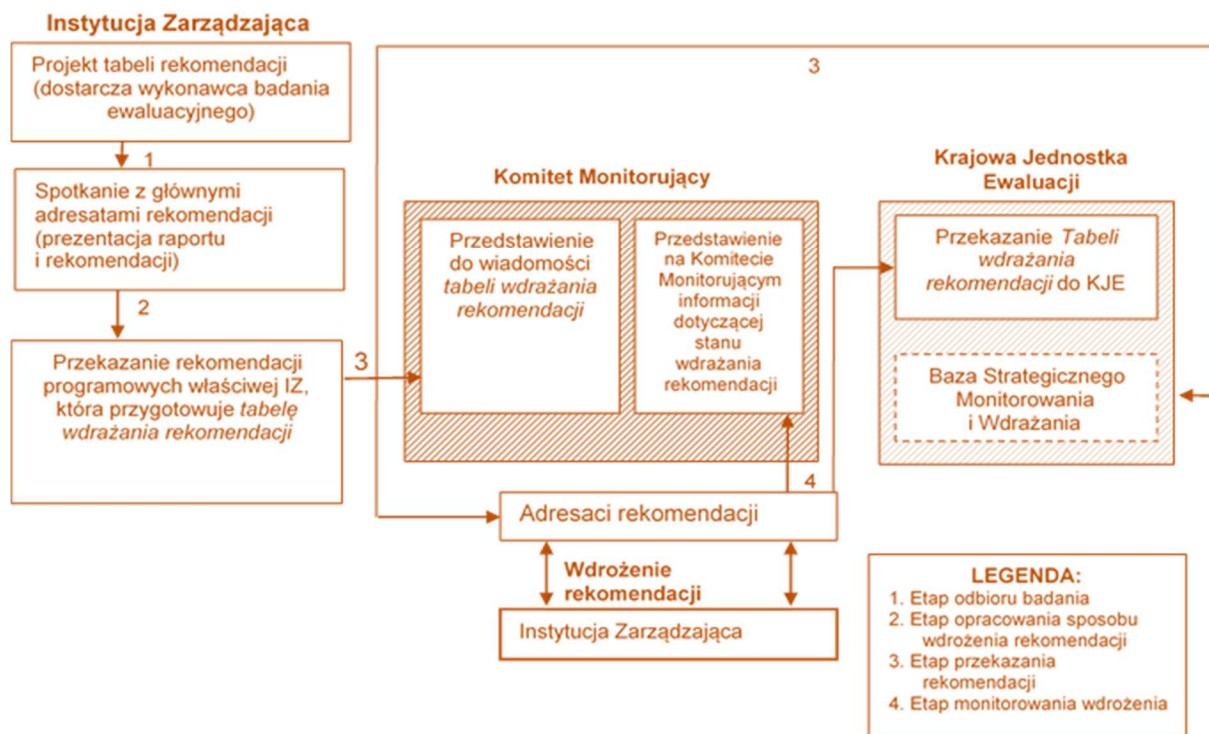

Proces wykorzystania wyników ewaluacji realizowany będzie zgodnie z zapisami *Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020*. Kluczowymi podmiotami na poziomie RPO WK-P 2014-2020 w ramach Systemu Wdrażania Rekomendacji (SWR) są:

- **IZ RPO**, która posiada uprawnienia do podjęcia ostatecznej decyzji o nadaniu statusu rekomendacjom programowym dotyczącym programu, jest także odpowiedzialna za wdrożenie lub inicjowanie procesu wdrożenia rekomendacji, koordynację współpracy pomiędzy ewaluatorem a adresatami rekomendacji oraz monitorowanie stanu wdrożenia rekomendacji programowych. Ponadto IZ RPO przekazuje do KJE propozycje rekomendacji horyzontalnych i pozasystemowych, a także opiniuje rekomendacje horyzontalne i pozasystemowe opracowane przez inne jednostki, a dotyczące programu pozostającego w obszarze kompetencji danej IZ;
- **KM RPO WK-P 2014-2020**, który zapoznaje się z wynikami badań ewaluacyjnych, monitoruje ich wykorzystanie, nie opiniuje jednak wydanych rekomendacji;
- **KJE**, odpowiedzialna za zarządzanie bazą SWR i monitoring strategiczny wdrażania rekomendacji, przekazywanie zatwierdzonych rekomendacji horyzontalnych i pozasystemowych do adresatów, inicjowanie procesu ich wdrożenia, koordynację współpracy pomiędzy ewaluatorem a adresatami rekomendacji horyzontalnych i pozasystemowych oraz udostępnianie zainteresowanym informacji zebranych w ramach systemu;
- **wykonawca badania** – ewaluator zewnętrzny lub wewnętrzny odpowiedzialny za przygotowanie projektu rekomendacji oraz biorący udział w procesie ich konsultowania;
- **adresaci rekomendacji** – podmioty odpowiedzialne za bezpośrednie wdrożenie rekomendacji. Adresaci rekomendacji są wstępnie identyfikowani przez wykonawcę ewaluacji we współpracy z zamawiającym.

Rekomendacje z badań ewaluacyjnych IZ RPO wpisuje do bazy informatycznej SWR w terminie 60 dni po ich zatwierdzeniu.

Schemat 4. Proces zarządzania i wdrażania rekomendacji

Źródło: Materiały szkoleniowe Fundacji IDEA Rozwoju, pt. Ewaluacja Programu w perspektywie 2014-2020 – źródła danych i ich wykorzystanie w ewaluacji w szczególności w badaniach z zastosowaniem metod kontrfaktycznych, Górzno, listopad 2015 r.

3.5. Budowa potencjału ewaluacyjnego

Zgodnie z Art 54. CRP państwa członkowskie mają obowiązek zapewnienia właściwego potencjału przeprowadzenia oceny.

Według komisyjnego podręcznika metodologicznego EVALSED, budowa potencjału ewaluacyjnego zachodzi na wielu poziomach, w tym: indywidualnym (rozwój odpowiednich kompetencji i umiejętności), organizacyjnym (projektowanie odpowiednich struktur organizacyjnych i zarządzanie nimi), interorganizacyjnym (wzmacnianie relacji między instytucjami publicznymi i prywatnymi, sieci współpracy, procedury, partnerstwa), a także ogólnym społecznym (budowa świadomości społeczeństwa w zakresie ewaluacji)¹⁴. Wieloaspektowość potencjału ewaluacyjnego sprawia, że katalog możliwych do podjęcia działań w kierunku jego rozwoju jest bardzo szeroki. Co więcej, są to najczęściej działania długoterminowe, a czasem i nieokreślone w czasie. Czyni to proces budowania potencjału ewaluacyjnego długotrwałym, a wręcz nieskończonym¹⁵ - jest stałym procesem „uczenia się” i doskonalenia.

W latach 2007-2013 podjęto szereg działań związanych z budowaniem potencjału ewaluacyjnego w regionie. Utrzymywano współpracę z kluczowymi krajowymi i regionalnymi instytucjami uczestniczącymi w procesie ewaluacji (Instytucja Koordynująca, KJE), dbano o upowszechnienie wyników ewaluacji (konferencje, podstrona poświęcona programowi, szkolenia dla pracowników IZ i zainteresowanych tematyką beneficjentów), realizowano działania na rzecz skutecznego planowania i monitorowania realizacji procesu ewaluacji oraz wdrażania rekomendacji w regionie. W celu zwiększania kompetencji w zakresie metodologii badań ewaluacyjnych, pracownicy IZ brali czynny udział w pracach prowadzonych przez KJE. Okres programowania 2014-2020 przynosi nowe wyzwania w zakresie dalszego rozwoju potencjału ewaluacyjnego regionu. Wytyczne komisyjne¹⁶ wskazują na konieczność m.in. podjęcia działań na rzecz pobudzenia popytu na badania ewaluacyjne, jak i podaży instytucji, które mogłyby je realizować. Wskazuje się również na potrzebę działań w zakresie rozszerzenia praktyk ewaluacyjnych w regionie (np. na poziomie innych instytucji), jak i lepszej integracji ewaluacji z procesami programowania i zarządzania programami wsparcia. Biorąc pod uwagę powyższe zalecenia, jak i dotychczasowe doświadczenia regionu w zakresie budowania potencjału ewaluacyjnego, działania podejmowane w latach 2014-2020 będą ukierunkowane na realizację sześciu głównych celów:

1) Zapewnienie odpowiednich zasobów kadrowych i rozwiązań organizacyjnych dla skutecznej realizacji procesu ewaluacji

- **inicjatywy mające na celu zwiększenie wiedzy i kompetencji pracowników JE i innych uczestników zaangażowanych w proces ewaluacji (patrz Załącznik nr 2)** – szkolenia, warsztaty, konferencje oraz inne przedsięwzięcia zwiększające zdolność zespołu do skutecznej i efektywnej realizacji swoich zadań, w szczególności w kontekście zwiększania wiedzy na temat metodologii badań ewaluacyjnych;
- **zachowanie niezależności jednostki ewaluacyjnej** – niezależna funkcjonalnie JE realizująca badania wewnętrzne i zlecająca ewaluację na zewnątrz;

¹⁴ EVALSED: *The resource for the evaluation of Socio-Economic Development*, September 2013, s. 62.

¹⁵ ESTEP: *Developing Evaluation Capacity – final report; on the framework to analyse the development of evaluation capacity in the EU Member States – A study for the Commission*, 2nd edition, September 2007, s. 23.

¹⁶ EVALSED: *The resource for the evaluation of Socio-Economic Development*, September 2013, s. 63-70.

- **współpraca w ramach Grupy Sterującej Ewaluacją** – platforma współpracy pomiędzy kluczowymi interesariuszami programu zapewniająca stały przepływ informacji i wiedzy w zakresie działań realizowanych w ramach ewaluowanych programów operacyjnych oraz priorytetowych działań publicznych podejmowanych w regionie;
- **współpraca z jednostkami ewaluacyjnymi innych programów operacyjnych** – utrzymywanie współpracy z przedstawicielami regionalnych i krajowych jednostek ewaluacyjnych umożliwiające stałą wymianę pomysłów i doświadczeń z zakresu realizacji badań ewaluacyjnych pod kątem ich późniejszego wdrożenia w województwie.

2) Organizacja i koordynacja procesu ewaluacji

- **wsparcie ze strony Komitetu Monitorującego RPO WK-P 2014-2020** – współpraca z KM RPO WK-P 2014-2020 zwiększy jakość realizacji badań ewaluacyjnych, dzięki m.in. bieżącej analizie postępów w realizacji planów i wyników badań ewaluacyjnych, jak również monitoringowi realizacji zasad partnerstwa w procesie ewaluacji;
- **współpraca z Krajową Jednostką Ewaluacji** – współpraca dotyczyć będzie zarówno aspektów organizacyjnych i technicznych związanych z realizacją procesu ewaluacji w regionie, jak i kwestii merytorycznych (m.in. konsultacji planów ewaluacji, przygotowania zaleceń do badań horyzontalnych).

3) Współpraca z najważniejszymi podmiotami publicznymi biorącymi udział w realizacji polityk rozwoju – system współpracy i przepływu informacji między instytucjami zaangażowanymi w procesy monitorowania i ewaluacji działań prorozwojowych na poziomie kraju i w regionach (charakter współpracy i podmiot w zależności od tematyki badania).

4) Pobudzanie popytu na badania ewaluacyjne w regionie

- **uspołeczniony proces planowania procesu ewaluacji** – przygotowanie i aktualizowanie planu ewaluacji w drodze konsultacji wewnętrznych (jednostki IZ zaangażowane w zarządzanie i wdrażanie programu) i zewnętrznych, tj. z partnerami społeczno-gospodarczymi, które pozwolą na lepsze dostosowanie planów badań ewaluacyjnych do istniejącego zapotrzebowania w regionie (zasada partnerstwa);
- **zwiększenie zaangażowania pracowników IZ w proces planowania badań ewaluacyjnych** – bieżące angażowanie w programowanie procesu ewaluacji pracowników IZ w celu lepszego dostosowania zakresu projektów badawczych do rzeczywistych potrzeb decydentów i innych osób zaangażowanych w realizację programu.

5) Pobudzanie podaży i zapewnienie wysokiej jakości badań ewaluacyjnych

- **współpraca z ośrodkami akademickimi oraz eksperckimi** – zwiększanie zainteresowania zagadnieniami ewaluacji oraz współpraca ze środowiskiem naukowym przy planowaniu projektów badawczych zwiększy szansę na uzyskanie kompletnych i poprawnych wyników badań ewaluacyjnych; opinie ekspertów będą pomocne m.in. przy opracowywaniu metodologii planowanych badań ewaluacyjnych;
- **dbałość o wysoką jakość merytoryczną treści zamówień na badania ewaluacyjne** – precyzyjne i zrozumiałe zdefiniowanie swoich oczekiwań wobec badania ewaluacyjnego w zamówieniu, zarówno jego zakresu, jak i proponowanych narzędzi metodologicznych zwiększy szansę na zrealizowanie wysokiej jakości badania przez zewnętrznego ewaluatora;

- **aktywna współpraca w realizacji ewaluacji zewnętrznych** – wsparcie merytoryczne realizowanych badań przez pracowników jednostki ewaluacyjnej (poprzez konsultowanie m.in. zakresu badania, narzędzi badawczych, metod analizy danych), pomoże lepiej ukierunkować proces badawczy na osiągnięcie celów stawianych przed ewaluacją.

6) **Lepsze wykorzystanie wyników badań ewaluacyjnych w procesie zarządzania i wdrażania programu**

- **monitorowanie stanu wdrażania rekomendacji** – monitoring procesu wprowadzania nowych rozwiązań w instytucjach publicznych zmobilizuje ich przedstawicieli do systematycznej pracy i pozwoli na bieżące rozwiązywanie pojawiających się problemów;
- **spotkania robocze ewaluatorów oraz przedstawicieli instytucji, których dotyczą rekomendacje** - spotkania robocze będą miały na celu wspólne przedyskutowanie wyników ewaluacji oraz zaplanowanie procesu wdrażania rekomendacji.

3.6 Funkcjonalna niezależność procesu ewaluacji

Art. 54 ust. 3 CPR stanowi, że ewaluacje przeprowadzają eksperci wewnętrzni lub zewnętrzni, którzy są funkcjonalnie niezależni od podmiotów odpowiedzialnych za realizację programu.

Przez funkcjonalną niezależność rozumie się zapewnienie takiego przebiegu procesu ewaluacji, aby był on realizowany w sposób obiektywny i niezależny od podmiotów instytucjonalnych odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie danej interwencji.

Funkcjonalna niezależność procesu ewaluacji będzie spełniona w ramach RPO WK-P 2014-2020 głównie poprzez zlecenie badań ewaluacyjnych podmiotom badawczym oraz ekspertom zewnętrznym. Funkcjonalna niezależność będzie również zapewniona dzięki właściwemu zaplanowaniu roli i miejsca JE w strukturze instytucjonalnej urzędu. JE pełni bowiem zadania niezależnie od departamentów/wydziałów odpowiedzialnych za wdrażanie i zarządzanie RPO WK-P 2014-2020, co w przypadku prowadzenia ewaluacji wewnętrznych jest niezbędne dla zachowania obiektywizmu wyników badań.

3.7 Zasoby niezbędne do realizacji planu ewaluacji

Biorąc pod uwagę, że zgodnie z art. 50 CPR Instytucja Zarządzająca zobowiązana jest do corocznego raportowania najważniejszych wyników ewaluacji i postępów z realizacji planu ewaluacji Programu, w tym wdrożonych rekomendacji, należy zapewnić odpowiednie **zasoby kadrowe JE**, która będzie realizowała wszystkie zadania związane z procesem ewaluacji w perspektywie 2014-2020. Obecnie JE posiada 6 etatów. W większości pracownicy posiadają doświadczenie w przeprowadzaniu badań ewaluacyjnych z perspektywy 2007-2013. Wszyscy uczestniczyli w różnego typu szkoleniach z zakresu ewaluacji. Wsparciem merytorycznym dla jednostki ewaluacyjnej jest GSE RPO WK-P 2014-2020, w skład której wchodzi przedstawiciele IZ/IP, KM RPO WK-P 2014-2020 oraz eksperci dziedzinowi. Dodatkowo rola wspierania ewaluacji oraz monitorowania RPO WK-P 2014-2020 została powierzona Komitetowi Monitorującemu RPO WK-P.

W celu zapewnienia sprawnego prowadzenia procesu ewaluacji przewiduje się przeprowadzenie szeregu szkoleń dla pracowników JE oraz innych jednostek zaangażowanych w realizację RPO WK-P 2014-2020, zgodnie z planem szkoleń w zakresie ewaluacji. Z uwagi na zróżnicowany poziom wiedzy i doświadczenia pracowników JE, a także zmiany zachodzące w obszarze ewaluacji, tematyka szkoleń powinna zawsze obejmować

aktualne potrzeby. Plan szkoleń powinien być skonsultowany z grupą odbiorców i modyfikowany zgodnie ze zgłaszanym przez nich zapotrzebowaniem. Szkolenia mogą być organizowane przez jednostkę ewaluacyjną we własnym zakresie, zlecane na zewnątrz lub zgłaszane do planów szkoleń organizowanych przez IZ (UMWK-P).

Tab. 6 Plan szkoleń w zakresie ewaluacji

Lp.	Tytuł/Temat szkolenia	Opis/Cel główny	Lata						
			2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Ewaluacja Programu w perspektywie 2014-2020 - źródła danych i ich wykorzystanie w ewaluacji, w szczególności w badaniach z zastosowaniem metod kontrfaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie kompetencji w zakresie metodologii ewaluacji pod kątem zwiększenia jakości planowanych badań ewaluacyjnych oraz dostosowaniu ich do zaleceń UE na okres programowania 2014-2020; - zwiększenie wiedzy na temat możliwości wykorzystania zdwersyfikowanych źródeł do ewaluacji programu; - identyfikacja źródeł danych wykorzystywanych do realizacji badań kontrfaktycznych; 	x						
2	Projektowanie badań ewaluacyjnych w trybie przetargów publicznych	<ul style="list-style-type: none"> - wypracowanie standardów w zakresie projektowania badań ewaluacyjnych, opracowywania SIWZ i SOPZ m.in. dobór kryteriów wyboru ewaluatora (z uwzględnieniem zastosowania nowych narzędzi metodologicznych w ewaluacjach); 		x					
3	Praktyczne relacje pomiędzy monitoringiem a ewaluacją	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskanie wiedzy z zakresu efektywnego wykorzystania danych zdobytych w ramach monitoringu dla celów ewaluacyjnych: zarówno w kontekście planowania ewaluacji, jak i ich przeprowadzania; 			x				
4	Wykorzystanie wyników i wniosków z badania ewaluacyjnego	<ul style="list-style-type: none"> - projektowanie strategii komunikowania wyników ewaluacji odbiorcom; - wykorzystanie wniosków i rekomendacji z badań ewaluacyjnych; - wykorzystanie wyników badań ewaluacyjnych w programowaniu nowej perspektywy; 		x			x		
5	Ewaluacja formatywna i konkluzyjna	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie kompetencji pracowników w zakresie rozróżniania i umiejętnego wykorzystywania obu typów ewaluacji; - wykorzystanie wniosków z ewaluacji formatywnych na potrzeby ewaluacji konkluzyjnych; 			x				
6	Ewaluacja wewnętrzna i hybrydowa – planowanie, przeprowadzanie, korzyści	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zdolności ewaluacyjnych w sektorze publicznym; - zwiększenie kompetencji w zakresie ewaluacji wewnętrznej i hybrydowej; 				x			
7	Prezentacje wyników badań ewaluacyjnych – najlepsze techniki	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie umiejętności projektowania prezentacji; - rozwijanie wiedzy na temat najlepszych technik prezentacji wyników badań ewaluacyjnych. 		x				x	
8	Metody i techniki stosowane w badaniach ewaluacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie kompetencji pracowników w zakresie metod i technik stosowanych w badaniach ewaluacyjnych; - aktualizacja wiedzy pracowników w zakresie metod i technik stosowanych w badaniach ewaluacyjnych. 				x			x

Źródło: opracowanie własne.

Ponadto należy zapewnić pomoc ekspercką / doradztwo podczas prac nad badaniami ewaluacyjnymi. Szczególnie ważna byłaby pomoc na etapie tworzenia szczegółowego opisu przedmiotu zamówienia i kryteriów wyboru wykonawcy oraz na etapie konsultacji raportów metodologicznego i końcowego, zwłaszcza w badaniach z zastosowaniem metod kontryfaktycznych. W niektórych przypadkach potrzebna byłaby pomoc ekspercka na etapie wdrażania rekomendacji.

Oprócz zasobów kadrowych ważnym elementem procesu ewaluacji są odpowiednio zaplanowane **środki finansowe**, które pozwolą na realizację zadań powierzonych Jednostce Ewaluacyjnej w perspektywie 2014-2020. Zgodnie z przyjętą zasadą finansowania środki na zadania związane z ewaluacją pochodzą z Pomocy technicznej RPO WK-P 2014-2020 w ramach kategorii interwencji 122, na którą przewidziano 1 797 946, 00 euro oraz budżetu województwa. Łączna alokacja tj. 6 965 000,00 zł przewidziana w perspektywie 2014-2020 obejmuje następujący montaż finansowy: 85% to środki z EFS i 15% z budżetu województwa. Poniższe zestawienie zawiera szacunkowy podział alokacji na działania ewaluacyjne w latach 2015-2024.

Tab.7 Szacunkowy podział alokacji na działania w zakresie ewaluacji w latach 2015-2024*

ROK	Szacowana alokacja na rok w złotych	Wyszczególnienie		
		Alokacja w zł na badania ewaluacyjne	Liczba planowanych badań w danym roku	Alokacja w zł na pozostałe zadania ewaluacyjne (szkolenia, konferencje, publikacje, inne)
2015	25 000,00		0	25 000,00
2016	575 000,00	460 000,00	3	115 000,00
2017	280 000,00	245 000,00	2	35 000,00
2018	540 000,00	500 000,00	2	40 000,00
2019	1 065 000,00	975 000,00	6	90 000,00
2020	910 000,00	880 000,00	5	30 000,00
2021	1 110 000,00	1 085 000,00	6	25 000,00
2022	635 000,00	620 000,00	4	15 000,00
2023	725 000,00	705 000,00	3	20 000,00
2024**	400 000,00	400 000,00	3	0,00
badania ad-hoc	700 000,00	700 000,00	nd	nd
suma	6 965 000,00	6 570 000,00	34	395 000,00

*Alokacja obejmuje montaż finansowy 85% z EFS i 15% z budżetu województwa.

** Środki finansowe na przeprowadzenie badań w roku 2024 będą pochodziły z regionalnego programu operacyjnego na kolejną perspektywę lub z budżetu województwa.

Źródło: Opracowanie własne.

4. Planowane do realizacji badania ewaluacyjne

W związku z szerokim zakresem zagadnień, podlegających procesowi ewaluacji przygotowany został zestaw badań, które planowane są do realizacji w latach 2016-2024. Zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020 wyodrębniono następujące obszary tematyczne dla badań ewaluacyjnych¹⁷:

- Metodologia badań ewaluacyjnych¹⁸
- Polityki horyzontalne
- System realizacji polityki spójności¹⁹
- Informacja i promocja
- Rozwój regionalny i lokalny²⁰
- Innowacyjność oraz badania i rozwój
- Społeczeństwo informacyjne
- Technologie informacyjno-komunikacyjne
- Przedsiębiorczość
- Energetyka
- Środowisko
- Transport
- Edukacja
- Kultura
- Turystyka i rekreacja
- Zdrowie
- Rynek pracy
- Włączenie społeczne
- Sprawność administracyjna²¹.

Większość obszarów tematycznych znalazło pokrycie planowanymi do realizacji badaniami, które pozwolą na ocenę stopnia osiągnięcia założonych celów szczegółowych w poszczególnych priorytetach inwestycyjnych. Na szczególną uwagę zasługiwać będą kwestie polityk horyzontalnych, które w uzasadnionych przypadkach znajdą odzwierciedlenie w zakresach badań (np. dotyczące prowadzonej interwencji z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami).

Planowane do realizacji badania ewaluacyjne w latach 2016-2024, zgodnie z rekomendacjami Komisji Europejskiej, będą systematycznie przeglądane i aktualizowane w planie ewaluacji przynajmniej raz do roku²². Na etapie sporządzania koncepcji badawczych dokonywany będzie przegląd istniejącej literatury, a także wnioski z badań ewaluacyjnych prowadzonych nie tylko w regionie. Wprowadzenie niniejszego planu nie wyklucza

---

¹⁷ W przypadku badań obejmujących swoim zakresem kilka obszarów tematycznych JE odpowiedzialna za realizację badania powinna wskazać wszystkie główne obszary tematyczne pokryte badaniem. Baza badań ewaluacyjnych administrowana przez KJE będzie umożliwiała wielokrotny wybór.

¹⁸ Obszar dotyczy badań skupiających się na ewaluacji jako takiej oraz metodologii stosowanych w ramach tego procesu (w odróżnieniu od badań dotyczących wpływu danej interwencji lub też procesu jej realizacji).

¹⁹ Z wyłączeniem informacji i promocji.

²⁰ Obszar dotyczy tylko i wyłącznie badań nie dających się zaklasyfikować w pierwszej kolejności do innych obszarów tematycznych, może odnosić się także do badań w zakresie rozwoju miast, obszarów wiejskich.

²¹ Obszar dotyczy tematu sprawności administracyjnej sensu largo, tzn. w oderwaniu od systemu realizacji polityki spójności.

²² Przegląd i aktualizacja planu rozpocznie się od roku 2017.

możliwości realizacji dodatkowych ewaluacji, zgodnie z nowymi, pojawiającymi się potrzebami.²³ Instytucja Zarządzająca powinna zapewnić odpowiednią rezerwę finansową na potrzeby ewentualnych dodatkowych ewaluacji ad hoc, które „z definicji” nie mogą być tym planem objęte. Dopuszcza się możliwość rezygnacji z zaplanowanego badania. Jednak w takiej sytuacji należy dokonać stosownych zapisów podczas aktualizacji planu zawierających uzasadnienie podjętej decyzji.

Poniżej zaprezentowano listę badań ewaluacyjnych dla RPO WK-P na lata 2014-2020, które zostały pogrupowane według przyjętych obszarów tematycznych (tab. 8).

Tab. 8 Chronologiczny wykaz badań do Planu ewaluacji RPO WK-P na lata 2014-2020 na wykresie Gantt'a²⁴

Lp.	Rok											Oś priorytetowa RPO WK-P
	Tytuł badania	Obszar badania	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
1.	Ocena funkcjonowania generatora wniosków o dofinansowanie dla RPO WK-P na lata 2014-2020.	System realizacji polityki spójności										n/d
2.	Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WK-P na lata 2014-2020.	System realizacji polityki spójności										n/d
3.	Ewaluacja ex-post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013.	Rozwój regionalny i lokalny										n/d
4.	Ewaluacja wdrażania instrumentu RLKS (rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) na obszarach objętych lokalnymi strategiami rozwoju w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Rozwój regionalny i lokalny										7 i 11
5.	Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Włączenie społeczne		K		K		K			K	8, 9 i 11
6.	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Edukacja										6 i 10
7.	Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania.	System realizacji polityki spójności										n/d
8.	Ocena wpływu realizacji RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie podaży i wykorzystania e-usług świadczonych drogą elektroniczną w przedsiębiorstwach oraz przez administrację publiczną.	Społeczeństwo informacyjne										1 i 2

²³ Komisja Europejska, *The Programming Period 2104-2020, Guidance Document on Monitoring and Evaluation, European Regional Development Fund and Cohesion Fund - Concepts and Recommendations*, October 2013, s. 16.

²⁴ Łącznie w okresie 2016-2024 zaplanowano 34 badania ewaluacyjne, w tym 4 badania wykonywane cyklicznie.

Lp.	Rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Oś priorytetowa RPO WK-P	
	Tytuł badania	Obszar badania											
9.	Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Rynek pracy/ Włączenie społeczne				K						K	8
10.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.	Włączenie społeczne											9
11.	Wpływ wsparcia RPO WK-P 2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.	Włączenie społeczne											6 i 9
12.	Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 5 w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Edukacja											6, 8 i 10
13.	Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I.	Innowacyjność oraz badania i rozwój					K						1
14.	Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P 2014-2020.	System realizacji polityki spójności											n/d
15.	Ewaluacji ex-ante RPO WK-P 2021 plus.	Rozwój regionalny i lokalny											n/d
16.	Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie zmian klimatycznych i zrównoważonego wykorzystania energii.	Energetyka/ Środowisko											3
17.	Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P 2014-2020.	System realizacji polityki spójności											n/d
18.	Ocena wsparcia przedsiębiorstw w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Przedsiębiorczość						K					1, 3 i 7
19.	Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego.	Rozwój regionalny i lokalny											6 i 7, 9 i 11
20.	Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020.	Rozwój regionalny i lokalny											n/d
21.	Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzrost zatrudnienia w regionie	Rynek pracy						K					1, 3, 7, 8, 9
22.	Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020.	Rozwój regionalny i lokalny											n/d
23.	Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020.	Środowisko											4

Lp.	Rok		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Oś priorytetowa RPO WK-P
	Tytuł badania	Obszar badania										
24.	Ewaluacja wpływu interwencji w ramach RPO WK-P na lata 2014 - 2020 na dostępność komunikacyjną kolejową i drogową regionu.	Transport										5
25.	Ewaluacja działań podejmowanych przez Lokalne Grupy Działania w województwie kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasady partnerstwa.	Rozwój regionalny i lokalny										7 i 11
26.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego.	Edukacja										8 i 10
27.	Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020.	Rozwój regionalny i lokalny										3, 4, 6, 8, 9 i 10
28.	Ewaluacja ex-post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Rozwój regionalny i lokalny										n/d
29.	Badania ad-hoc											

Źródło: Opracowanie własne.

LEGENDA:

	Badania systemowe, obligatoryjne, wynikające z zapisów Wytocznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020.
	Badania wskaźników długoterminowych EFS wynikających z zał. 6 wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.
	Pozostałe badania, w tym obligatoryjne dotyczące efektów realizacji poszczególnych osi priorytetowych, o których mowa w Rozporządzeniu 1303/2014.
	K Badania, w których przewidziano możliwość zastosowania metod kontrfaktycznych.

W poniższych rozdziałach znajduje się opis planowanych do realizacji ewaluacji.

4.1. Ocena funkcjonowania generatora wniosków o dofinansowanie dla RPO WK-P na lata 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Nie dotyczy	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowe
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania jest sprawdzenie stopnia zadowolenia Beneficjentów oraz Wnioskodawców RPO WK-P z funkcjonalności dostępnych w generatorze wniosków o dofinansowanie oraz identyfikacja głównych barier, które występują podczas tworzenia wniosku.	
Uzasadnienie badania	
Generator wniosków o dofinansowanie jest aplikacją, służącą do tworzenia wniosków o dofinansowanie. Dostępne w ramach generatora funkcjonalności mają istotny wpływ na efektywność pracy	

w aplikacji, dlatego powinny one odpowiadać oczekiwaniom Beneficjentów i Wnioskodawców RPO WK-P, którzy są głównymi użytkownikami generatora. Przeprowadzenie badania pozwoli ustalić stopień ich zadowolenia z funkcjonalności dostępnych w generatorze wniosków o dofinansowanie oraz określić rekomendacje, niezbędne do dalszego rozwoju aplikacji.

Kryteria badania

Użyteczność

Trafność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Obszary problemowe:

1. **Proces rejestracji konta** – wypełnianie formularza rejestracyjnego, aktywacja konta w systemie.
2. **Proces logowania** – uwierzytelnianie użytkownika w celu uzyskania dostępu do systemu, czas trwania sesji logowania.
3. **Proces odzyskiwania loginu oraz zmiany hasła** – wypełnianie formularza odzyskiwania loginu oraz zmiany hasła, tworzenie nowego hasła w systemie.
4. **Proces udostępniania wniosku partnerom projektu** – udostępnianie wniosku innym użytkownikom systemu w celu edycji lub podglądu wniosku.
5. **Proces wyboru odpowiedniego naboru konkursowego** – sprawdzanie informacji o trwających naborach konkursowych, znajdowanie i wybór naboru.
6. **Proces wypełniania wniosku o dofinansowanie** - czytelność podziału wniosku na sekcje, czytelność nazw pól oraz walidacji.
7. **Czytelność pomocy kontekstowej** – czytelność komunikatów opisujących aktualnie wykonywaną operację.
8. **Czytelność statusów oceny wniosków o dofinansowanie** – sprawdzanie statusu oceny złożonego wniosku w systemie, ponowna edycja wniosku zwróconego do poprawy, sprawdzanie historii wniosku.
9. **Proces składania wniosku o dofinansowanie** – zgłaszanie wniosku o dofinansowanie, wydruk wniosku.
10. **Proces zgłaszania błędów** – procedura zgłaszania i obsługi błędów systemu.

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się:

- Desk research;
- Wywiady CAWI/CATI z Beneficjentami działań zrealizowanych w ramach RPO WK-P 2007-2013 i 2014-2020 oraz z Beneficjentami, którzy otrzymali dofinansowanie projektów w ramach działań RPO WK-P na lata 2014-2020 (minimum 100 wywiadów);
- Wywiady CAWI/CATI z Wnioskodawcami, którzy złożyli lub są zainteresowani złożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (minimum 100 wywiadów);
- Obserwacja uczestnicząca z Beneficjentami lub Wnioskodawcami RPO WK-P (10 osób ubiegających się o środki w ramach działań finansowanych z EFRR oraz 10 ze środków EFS);
- Warsztat ewaluacyjny z adresatami rekomendacji, które wypracowano w trakcie realizacji badania oraz z przedstawicielami Wykonawcy w celu wypracowania ostatecznych rekomendacji.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od Beneficjentów działań zrealizowanych w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013 oraz 2014-2020, a także od Wnioskodawców, którzy złożyli lub są zainteresowani złożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach RPO WK-P 2014-2020

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I kw. 2016 r. – II kw. 2016 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jej przeprowadzenia

70 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z jednostkami odpowiedzialnymi za tworzenie i funkcjonowanie generatora.

Uwagi i komentarze

-

4.2. Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WK-P na lata 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Wszystkie osie priorytetowe	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowe
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania jest dokonanie oceny przyjętych kryteriów wyboru projektów oraz systemu wyboru projektów pod kątem zapewnienia skutecznej i najbardziej efektywnej realizacji RPO WK-P 2014-2020.	
Uzasadnienie badania	
<p>Zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020 Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, obowiązkiem każdej Jednostki Ewaluacyjnej jest zbadanie kryteriów i systemu wyboru projektów, które stanowią kluczowy element zapewnienia prawidłowej i efektywnej realizacji RPO WK-P 2014-2020 przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p> <p>Należy również wskazać, że kryteria i system wyboru projektów będą determinować sukces lub porażkę wdrażania programu. Ich uważna analiza i ocena, a następnie wykorzystanie wniosków, wpłynąć może na poprawę trafności interwencji oraz skuteczności i efektywności w osiągnięciu celów programu.</p> <p>Mając na uwadze doświadczenia perspektywy 2007-2013 (w roku 2009 JE przeprowadziła podobne badanie ewaluacyjne pt. „Ocena systemu kryteriów wyboru projektów zastosowanych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013”, które umożliwiło dokonanie szeregu zmian w systemie i kryteriach wyboru projektów), można wskazać na wysoką użyteczność tego typu badania.</p>	
Kryteria badania	
Trafność Spójność Przewidywana skuteczność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy przyjęte kryteria i system wyboru oraz organizacja procesu oceny wniosków w ramach poszczególnych działań sprzyjać będą wyborowi projektów, które w sposób optymalny przyczyniają się do osiągnięcia celów RPO WK-P 2014-2020? • Czy kryteria i system wyboru w ramach poszczególnych działań sprzyjać będą wyborowi projektów, które pozwolą na wypełnienie zobowiązań wynikających z przyjętych ram wykonania? • Czy kryteria i system wyboru projektów przyjęty w programie wspierają realizację projektów zgodnych z inteligentnymi specjalizacjami? • Czy założenia systemu wyboru projektów ograniczają do niezbędnego minimum obciążenia administracyjne nakładane na wnioskodawców? • Czy kryteria i system wyboru projektów w ramach poszczególnych działań faktycznie zapewnił wybór projektów, które w sposób optymalny przyczyniają się do osiągnięcia celów RPO WK-P 2014-2020? • Czy kryteria i system wyboru projektów oraz organizacja procesu oceny wniosków w ramach poszczególnych działań i pomiędzy działaniami zapewnił wybór projektów wzajemnie komplementarnych? • Czy przyjęte kryteria i system wyboru oraz organizacja procesu oceny wniosków w ramach poszczególnych działań RPO WK-P 2014-2020 są niedyskryminacyjne i przejrzyste oraz uwzględniają ogólne zasady ustanowione w art. 7 i 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.?	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
1) Analiza danych zastanych, w szczególności dokumentacji programowej, Szczegółowy Opis Osi	

Priorytetowych, kryteria wyboru projektów w ramach programu operacyjnego, regulaminy przeprowadzania konkursów, regulaminy komisji oceniających projekty, wytyczne w zakresie wyboru projektów w ramach poszczególnych programów operacyjnych, raporty z ewaluacji przeprowadzonych uprzednio a dotyczących zagadnienia, a także dokumentów określających ramy prawne (prawa krajowego i unijnego) i wymogi dla systemu oceny i kryteriów wyboru projektów.

2) Wywiady pogłębione z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w realizację danego programu operacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem osób odpowiedzialnych za programowanie i wdrażanie.

3) Wywiady pogłębione z partnerami społecznymi (m.in. uczestniczącymi w KM RPO WK-P 2014-2020).

4) Wywiady pogłębione – z ekspertami oceniającymi wnioski (spoza ww. instytucji).

5) Wywiady z beneficjentami (np. CATI, CAWI).

6) Panel ekspercki.

Zakres niezbędnych danych

Zakres danych w posiadaniu IZ (dokumentacja konkursowa, dokumentacja programowa, dokumentacja projektowa). IZ powinna zapewnić, by gromadzone były informacje dotyczące sposobu oceny poszczególnych wniosków o dofinansowanie.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II kw. 2016 r. - IV kw. 2016 r. Niniejszą ewaluację należy uruchomić nie później niż dwa lata od przyjęcia finalnej wersji danego RPO.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

190 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

MliR przygotowało zalecenia w zakresie niniejszego badania, które będą mogły być wykorzystane na poziomie poszczególnych programów operacyjnych. Następnie, o ile uzna to za stosowne, dokona syntezy badań zrealizowanych na poziomie programów operacyjnych.

4.3 Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

Wszystkie osie priorytetowe RPO WK-P na lata 2007-2013

Fundusz: EFRR

Typ badania (wpływu, procesowe)

wpływu

Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)

ex post

Cel badania

Celem ewaluacji ex post jest podsumowanie i ocena efektów wsparcia udzielonego ze środków RPO WK-P na lata 2007-2013 głównie pod kątem określenia stopnia realizacji celu głównego i celów szczegółowych Programu.

Uzasadnienie badania

Badanie to zgodnie z założeniami ujętymi w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 powinno objąć każdy z celów Programu, zbadać stopień wykorzystania zasobów, skuteczność i efektywność programowania funduszy oraz wpływ społeczno-gospodarczy. W ramach ewaluacji ex post należy dokonać identyfikacji czynników przyczyniających się do sukcesu lub niepowodzenia realizacji RPO WK-P na lata 2007-2013, a także wskazać dobre praktyki.

Kryteria badania

Skuteczność

Efektywność

Użyteczność
Trwałość
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>Najważniejsze obszary problemowe, podlegające badaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocena stopnia osiągnięcia celu głównego oraz celów szczegółowych Programu • Ocena stopnia realizacji celów poszczególnych Osi priorytetowych • Ocena realizacji RPO WK-P na lata 2007-2013 pod kątem efektywności wydatkowania środków • Określenie stopnia trwałości efektów osiągniętych dzięki wsparciu w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013 • Identyfikacja barier/trudności w realizacji projektów finansowanych ze środków RPO WK-P na lata 2007-2013 oraz stopnia ich przezwyciężenia • Określenie dobrych praktyk z realizacji projektów w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych.</p> <p>Punktem wyjścia do przeprowadzenia prac badawczych będzie dogłębna analiza desk research dokumentacji projektowej. Zakłada się przebadanie całej populacji beneficjentów techniką CAWI uzupełnioną w miarę potrzeb ankietami telefonicznymi. Z uwagi na cel i zakres badania należy również przeprowadzić badanie ankietowe na próbie potencjalnych beneficjentów, tzn. osób, które nie uzyskały wsparcia ze środków RPO WK-P 2007-2013, aby zdefiniować w miarę możliwości efekt netto wsparcia z programu.</p> <p>Oprócz podejścia ilościowego niezwykle istotne z punktu widzenia celu badania jest również przeprowadzenie wywiadów indywidualnych z przedstawicielami IZ RPO odpowiedzialnymi za wdrażanie i zarządzanie Programem.</p> <p>Z uwagi na stosowanie podejścia mix-mode interesujących wniosków mogą również dostarczyć wywiady grupowe z beneficjentami poszczególnych Osi priorytetowych.</p>
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • RPO WK-P na lata 2007-2013 oraz uszczegółowienie programu • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów • Informacje zebrane i przeanalizowane w ramach badań ewaluacyjnych i innych analiz z okresu programowania 2007-2013.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
IV kw. 2016 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
200 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
-

4.4 Ewaluacja wdrażania instrumentu RLKS (rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) na obszarach objętych lokalnymi strategiami rozwoju w ramach RPO WK-P 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 9d Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność</p> <p>Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność 9vi Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność</p> <p>Fundusz: EFRR, EFS</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania będzie ocena wdrażania instrumentu RLKS w kontekście istniejącego potencjału społeczno-gospodarczego na obszarach objętych LSR w perspektywie 2014-2020 oraz odtworzenie teorii zmiany interwencji.	
Uzasadnienie badania	
<p>Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest oprócz ZIT jednym z instrumentów wspierających rozwój terytorialny w perspektywie finansowej 2014-2020. Należy jednak podkreślić, że RLKS nie stanowi całkiem nowego instrumentu polityki spójności. Był on już stosowany w ramach polityki wspierania rozwoju obszarów wiejskich (finansowany w ramach Osi 4 PROW 2007-2013). Nowością jest natomiast wprowadzenie możliwości jego stosowania poza obszarami wiejskimi, a także stworzenie możliwości realizowania w ramach LSR projektów finansowanych z EFS i EFRR.</p> <p>Zgodnie z zapisami RPO WK-P 2014-2020 RLKS będzie wpierany w dwóch osiach priorytetowych: Oś priorytetowa 7 (PI 9d), objęta finansowaniem EFRR oraz Oś priorytetowa 11 (PI 9vi), objęta finansowaniem EFS. Celem PI w osi 7 jest ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych LSR, a celem PI osi 11 jest wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych LSR. Natomiast celem instrumentu RLKS jest zmniejszenie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, zwiększenie potencjału gospodarczego oraz aktywności społecznej i zawodowej na obszarach problemowych objętych LSR.</p> <p>Z uwagi na fakt, że rozwój lokalny kierowany jest przez Lokalne Grupy Działania, badaniem objęte zostaną wszystkie LGD funkcjonujące na terenie województwa i realizujące LSR w ramach RPO WK-P 2014-2020. W analizie wykorzystane zostaną również doświadczenia w zakresie funkcjonowania LGD z okresu programowania 2007-2013.</p> <p>Badanie zostanie przeprowadzone po wyłonieniu w konkursach pierwszych projektów tj. w 2017 roku. Pozwoli to rozpoznać mechanizmy funkcjonowania RLKS i na bazie rekomendacji usprawnić jego działanie w przyszłości. Pomocna w tym zakresie będzie metoda odtworzenia teorii zmiany, która powinna przygotować instrument RLKS w taki sposób, aby uzyskać pożądany, pozytywny efekt. Wymaga to jednak zastosowania odpowiednich modeli logicznych – schematów, opisujących planowany efekt działań oraz nakłady, działania i mechanizm, które mają doprowadzić do tego pozytywnego efektu.</p>	
Kryteria badania	
<p>Trafność Skuteczność Efektywność Użyteczność</p>	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy zdefiniowany zakres tematyczny wparcia RLKS jest odpowiedni i zapewnia wybór najbardziej trafnych projektów? • Czy na obszarze LSR istnieje odpowiedni potencjał społeczno-gospodarczy zapewniający powodzenie w realizacji RLKS? • Czy nastąpiło rozwinięcie współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi i w jakim zakresie? • Jakie czynniki (mechanizmy) ułatwiają, a jakie utrudniają funkcjonowanie RLKS na obszarach LSR? • Jaki jest wpływ interwencji w ramach RLKS na osiągnięte zmiany? • Jaki jest poziom komplementarności projektów realizowanych w ramach RLKS? 	

- Jak oceniana jest trafność projektów realizowanych w ramach RLKS w stosunku do projektów realizowanych w ramach innych działań? Czy obrana na wstępie strategia w ramach LSR pozostaje aktualna w trakcie jej wdrażania?
- Jakie zmiany należałoby wprowadzić w obecnym okresie programowania, aby usprawnić wdrażanie instrumentu RLKS?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W badaniu wykorzystane zostaną zarówno jakościowe jak i ilościowe metody gromadzenia danych.

Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się:

- desk research;
- CATI/CAWI;
- indywidualne wywiady pogłębione;
- analiza SWOT;
- studia przypadku – kilku wybranych LGD.

Badanie ilościowe obejmie wszystkie powstałe dotychczas LGD (przedstawiciele biura, zarządu, członków / partnerów) na terenie województwa.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Lokalne Strategie Rozwoju
- Dane pozyskane od beneficjentów

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II kw. 2017 r. - IV kw. 2017 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

120 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów w ramach RLKS.

Uwagi i komentarze

Wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.5. Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działania) oraz fundusz

Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy

8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników

8v Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian

8vi Aktywne i zdrowe starzenie się

Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo

9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie

Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

9vi Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność

Fundusz: EFS

Typ badania (wpływu, procesowe)

wpływu

Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)

on-going

Cel badania

Celem badania jest ocena wpływu interwencji na sytuację uczestników projektów kierowanych do osób niepracujących oraz ocena wpływu działań podjętych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzrost aktywności zawodowej mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego na rynku pracy.

Cel główny będzie realizowany poprzez następujące cele szczegółowe:

- Ocena udzielonego wsparcia w ramach projektów RPO WK-P 2014-2020 pod kątem potrzeb regionalnego rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim.
- Ocena użyteczności i trwałości udzielonego wsparcia w ramach RPO WK-P 2014-2020 z punktu widzenia uczestników projektów.
- Ocena skuteczności i użyteczności stosowanych instrumentów rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim w ramach RPO WK-P 2014-2020.

Uzasadnienie badania

Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania wskaźników rezultatu długoterminowego poprzez badania ewaluacyjne. Jego wyniki będą podstawą do szacowania następujących wskaźników rezultatu długoterminowego:

- liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu,
- liczba osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu,
- liczba osób powyżej 54 roku życia, pracujących, łącznie z pracującymi na własny rachunek, sześć miesięcy po opuszczeniu programu,
- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących sześć miesięcy po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek),
- liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po opuszczeniu programu.

Badanie to, po odpowiednim rozszerzeniu metodologii, może wypełniać również obowiązek prowadzenia ewaluacji wpływu dla dwóch osi priorytetowych (8 i 9) RPO WK-P 2014-2020.

Badanie dotyczy jednego z ważniejszych obszarów interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego, czyli zwiększania szans na zatrudnienie osób pozostających bez pracy. Zgodnie z założeniami, działania finansowane w ramach RPO WK-P 2014-2020 mają koncentrować się na osobach w najtrudniejszej sytuacji. W tym kontekście szczególnie istotny jest dobór odpowiednich form wsparcia oraz zagwarantowanie ich wysokiej jakości. Informacja na temat sytuacji uczestników projektów 6 miesięcy po ukończeniu projektów pozwala na lepsze dopasowanie wsparcia, a tym samym poprawę jego skuteczności.

Stopa bezrobocia w ostatniej dekadzie lokuje kujawsko-pomorskie na jednej z ostatnich pozycji wśród województw w kraju, dlatego aktywizacja osób na rynku pracy jest jednym z priorytetów polityki regionu. W szczególności zwraca się uwagę na promocję pracy i zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy – w tym młodych, kobiet oraz osób w grupie wiekowej 50+. Aktywna polityka rynku pracy powinna przyczynić się do aktywizacji zawodowej bezrobotnych, zmniejszenia niedopasowań strukturalnych na rynku pracy i zwiększania produktywności rynku pracy. Aktywizacja osób na rynku pracy może się odbywać poprzez różnorodne instrumenty służące: podnoszeniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych (szkolenia, kursy, finansowanie studiów podyplomowych), zdobywaniu doświadczenia zawodowego (programy stażowe, wsparcie adaptacyjne w miejscu pracy, subsydiowane zatrudnienie), czy też wsparcie w formie bezzwrotnych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz doradztwo i szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej. Instrumenty te oddziałują zarówno na podażową jak i popytową stronę rynku pracy.

Informacja o sytuacji uczestników projektu 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie dostarcza podstawowych informacji o skuteczności interwencji, nie pozwala jednak w pełni ocenić wpływu interwencji na sytuację odbiorców. Jeśli pojawią się odpowiednie przesłanki rozważona zostanie możliwość poszerzenia badania o pomiar efektu netto (z uwzględnieniem istniejących ograniczeń formalno-prawnych – czyli przede wszystkim ograniczeń w dostępie do danych osobowych) oraz monitorowanie losów grupy beneficjentów w dłuższym okresie.

Kryteria badania

Skuteczność
Efektywność
Użyteczność
Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Główne pytania ewaluacyjne:

- Jaka jest skala zmian sytuacji zawodowej uczestników projektów, rozumiana jako podjęcie zatrudnienia (w tym zatrudnionych na własny rachunek i osób odchodzących z rolnictwa i rybactwa), poziom wynagrodzenia, charakterystyka wykonywanej pracy?
- Jaka jest skala zmian sytuacji społecznej uczestników projektów z zakresu aktywnej integracji, w tym uczestników podmiotów ekonomii społecznej o charakterze integracyjnym (w tym m.in. poziom ubóstwa, korzystanie ze świadczeń, poziom integracji społecznej)?
- Jaka jest jakość utworzonych miejsc pracy (pod kątem rodzajów umów, wymiaru czasu pracy, poziomu wynagrodzenia, inwestycji w rozwój pracowników itd.)?
- Jaki jest efekt wyciekania – ilu spośród uczestników projektów wyjechało z terenu województwa, w tym poza granice kraju?
- Jaka jest efektywność kosztowa osiągniętych efektów?
- Czy zakres udzielonego wsparcia w ramach działań realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 jest adekwatny do potrzeb lokalnego, regionalnego rynku pracy?
- W jakim stopniu zakres udzielonego wsparcia typu outplacement wpłynął na poprawę sytuacji na rynku pracy osób zwolnionych, zagrożonych zwolnieniem lub przewidzianych do zwolnienia?
- Jakie są najważniejsze potrzeby osób powyżej 29 r. ż. w kontekście wejścia na rynek pracy w szczególności osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy?
- Jaki jest wpływ udzielonego wsparcia na wydłużenie aktywności zawodowej uczestników projektów, w szczególności osób powyżej 50 roku życia?
- Które formy wsparcia okazały się najbardziej przydatne i trafne na rynku pracy?
- Jak beneficjenci oceniają otrzymane wsparcie, co osiągnęli dzięki udziałowi w projektach?
- Czy według uczestników projektów efekty wsparcia są trwałe (minimum 6 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie)?
- Czy dzięki wsparciu udzielonemu w ramach RPO WK-P 2014-2020 zwiększyła się skala usług świadczonych przez Urzędy Pracy?
- Czy dzięki projektom EFS zwiększyła się skala/jakość współpracy między instytucjami pomocy społecznej i rynku pracy oraz trzecim sektorem mająca na celu wsparcie osób najbardziej oddalonych od rynku pracy?
- Jaki jest udział organizacji pozarządowych we wdrażaniu działań dotyczących włączenia społecznego i jaka jest ich efektywność?
- Jaki jest poziom komplementarności wsparcia z działaniami z zakresu Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W załączniku nr 6 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 określono podejście minimalne, niezbędne do oszacowania wskaźników rezultatu długoterminowego, obejmując m.in. założenia doboru próby, harmonogram pomiaru oraz minimalny zakres pytań kwestionariuszowych. Metodologia zaproponowana przez MliR pozwala na monitorowanie rezultatów, jednak nie jest wystarczająca dla oszacowania wkładu interwencji w osiągnięcie zaplanowanych rezultatów.

Pomiar wskaźników może być też dokonany na podstawie danych SL2014, ZUS, co nie wymagałoby prowadzenia kosztownych badań ankietowych.

Metody i techniki badawcze zostaną dopasowane do przedmiotu badania i będą łączyły metody jakościowe i ilościowe. Metodologia badania powinna obejmować następujące minimum:

- Analizę podstawowych dokumentów źródłowych (Desk research).
- Wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI) z beneficjentami projektów, w ramach których wspierano rynek pracy, uzupełnione wywiadami (CAWI), gdy kontakt telefoniczny z respondentem okaże się niemożliwy.
- Wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI) z następującymi interesariuszami: organizacjami pozarządowymi zajmującymi się rynkiem pracy, firmami działającymi na rynku pracy (w tym też projektodawcami), przedstawicielami pracodawców (których perspektywa jest bardzo ważna, a często pomijana w ocenie aktywnej polityki rynku pracy), samorządowcami, instytucjami edukacyjnymi współpracującymi z instytucjami rynku pracy, osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy, osobami w wieku 50+.

- Indywidualne wywiady pogłębione (IDI) z przedstawicielami IZ RPO i IP zajmującymi się koordynowaniem projektów, w ramach których wspierano rynek pracy oraz z przedstawicielami WUP i PUPów.
- Warsztat ewaluacyjny z przedstawicielami Zamawiającego oraz Wykonawcy w celu wypracowania ostatecznych rekomendacji.

Ocena wpływu interwencji wymaga również oceny efektu netto. Problemem jest jednak brak dostępu do danych jednostkowych dla próby kontrolnej, czyli danych osób bezrobotnych, zarejestrowanych w urzędach pracy, które nie brały udziału w projektach finansowanych z EFS. Jednak ze względu na przyjętą interpretację zapisów Ustawy o ochronie danych osobowych, PUP-y nie udostępniają danych osobowych swoich uczestników.

W tej sytuacji możliwe są alternatywne rozwiązania:

- prowadzenie obliczeń na zanonimizowanych danych zastanych, dostępnych na poziomie WUP (SYRIUSZ lub VIATOR) – problemem może być jednak niska jakość pozyskiwanych danych (w przypadku zintegrowania systemu SYRIUSZ z SL 2014 źródłem danych może być system SL 2014);
- rozbudowanie kwestionariusza o pytania dotyczące sytuacji kontrfaktycznej;
- przeprowadzenie badania ogólnopolskiego przez MPiPS, które dostarczy zanonimizowanych danych jednostkowych do próby kontrolnej
- wprowadzenie zmian w przepisach Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz Ustawy o pomocy społecznej, wprowadzające możliwość realizacji badań na próbie kontrolnej.

Dodatkowo w badaniu uwzględnione zostanie śledzenie losów uczestników projektów w dłuższym okresie, co najmniej 12 i 24 miesiące. Odpowiednie pomiary mogą być prowadzone na mniejszej próbie i na podstawie skróconej wersji kwestionariusza, co ograniczy koszty jego realizacji.

Ocena wpływu interwencji zostanie przeprowadzona poprzez ewaluację opartą na teorii. W ramach każdej z fali/edycji badania uwzględniona zostanie analiza logiki interwencji, koncentrująca się przede wszystkim na ocenie kryteriów wyboru projektów oraz ukierunkowaniu interwencji na poszczególne grupy docelowe. Ponadto analizie poddane zostaną mechanizmy oddziaływania interwencji na sytuację uczestnika, z uwzględnieniem kontekstu interwencji, sytuacji uczestnika, rodzaju i jakości oferowanego wsparcia. Szczególny nacisk zostanie położony na analizę beneficjentów PI 9i, objętych wsparciem w ramach projektów aktywnej integracji oraz wsparciem podmiotów ekonomii społecznej o charakterze integracyjnym – jest to konieczne dla lepszego rozpoznania czynników wpływających na skuteczność tego wsparcia. Pozwoli to też lepiej zrozumieć prawidłowości obserwowane na podstawie danych ilościowych. Badanie bazujące na teorii prowadzone będzie głównie na podstawie danych jakościowych: grup focusowych, wywiadów indywidualnych, studiów przypadku.

Rozważana jest również możliwość przeprowadzenia metody eksperymentalnej, ale o jej zastosowaniu zdecydują wyniki m.in. konsultacji z GSE RPO WK-P 2014-2020 przeprowadzone na etapie tworzenia szczegółowej koncepcji badania.

Zakres niezbędnych danych

- SL 2014 – dane uczestników projektów
- Niezbędne jest zagwarantowanie zgody uczestników projektu na udział w przyszłych badaniach (może to być jeden z elementów dokumentacji projektowej).
- W zależności od przyjętego modelu badania efektu netto, inny będzie zakres danych niezbędnych do pozyskania. Najmniej trudności związanych będzie z pozyskaniem danych na podstawie kwestionariusza. Bardziej złożone jest pozyskanie danych dla próby kontrolnej w przypadku przyjęcia innych rozwiązań. Wymaga to jednak rozstrzygnięcia sposobu pomiaru efektu netto. Dopiero na tej podstawie mogą być prowadzone odpowiednie analizy.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

Zgodnie z Wytycznymi MliR, obowiązkowe jest co najmniej czterokrotne przeprowadzenie pomiaru wskaźników rezultatu długoterminowego. W związku z tym konieczne są cztery edycje przedmiotowego badania. Poniżej przedstawiono optymalne daty rozpoczęcia i zakończenia pomiarów:

1. III kw. 2017 r. – IV kw. 2017 r.
2. I kw. 2019 r. – III kw. 2019 r.
3. III kw. 2021 r. – IV kw. 2021 r.
4. III kw. 2024 r. – IV kw. 2024 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

500 tys. zł na przeprowadzenie 4 badań

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z WUP, a także MIIIR w zakresie źródeł danych do badań kontrfaktycznych.

Uwagi i komentarze

Powodzenie przeprowadzenia metody kontrfaktycznej, będzie uzależnione od podjęcia współpracy z Powiatowymi Urzędami Pracy. Na etapie konsultacji z GSE RPO WK-P 2014-2020 i innymi podmiotami oraz przygotowania szczegółowej koncepcji badania zostanie podjęta decyzja o zastosowaniu odpowiedniego podejścia metodologicznego. Rozważona będzie również kwestia dostępności danych oraz kontrowersje społeczne wynikające z losowego doboru prób badawczych.

Zakres badań, główne pytania ewaluacyjne oraz obszary problemowe będą dostosowane do każdej edycji badania.

4.6. Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry

10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej

Oś priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja

10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia

10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami

Fundusz: EFS, EFRR

Typ badania (wpływu, procesowe)

wpływu

Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)

on-going; ex post

Cel badania

Celem głównym badania jest ocena trafności i skuteczności podejmowanych działań w ramach RPO WK-P na rzecz edukacji.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Analiza uwarunkowań społeczno-demograficznych edukacji w województwie kujawsko-pomorskim z uwzględnieniem struktury ludności w podziale na poszczególne szczeble edukacji.
2. Określenie stopnia adekwatności interwencji w obszarze edukacji do kierunków rozwoju województwa wskazanych w dokumentach strategicznych oraz zapotrzebowania pracodawców na zawody i specjalności.
3. Ocena adekwatności inwestycji w infrastrukturę edukacyjną w kontekście zdiagnozowanych potrzeb regionalnych i lokalnych województwa kujawsko-pomorskiego.
4. Ocena użyteczności i skuteczności projektów edukacyjnych podejmowanych na rzecz: kształcenia ogólnego, kształcenia zawodowego, programów stypendialnych, zdobywania nowych kompetencji przez nauczycieli.

Uzasadnienie badania

Badanie może zostać zaplanowane jako kompleksowa ewaluacja projektów edukacyjnych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020. Głównym celem podejmowanych działań w obszarze edukacji jest poprawa efektywności i jakości kształcenia. Jakość kształcenia ma podstawowy wpływ na konkurencyjność gospodarki, ponadto od jakości funkcjonowania systemu edukacji zależy zdolność do wytwarzania i implementowania innowacji.

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, najistotniejszym zagadnieniem w obszarze edukacji jest zapewnienie wysokiego poziomu nauczania na wszystkich szczeblach edukacji. Działania związane z tą sferą podejmowane będą na kilku płaszczyznach. Jedną z nich będzie zapewnienie wysokiego standardu bazy oświatowej, głównie poprzez doposażenie szkół oraz ich wyposażenie w innowacyjne narzędzia i technologie. Zwraca również uwagę konieczność podjęcia działań na rzecz podniesienia wiedzy i umiejętności kadry oświaty ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania nowoczesnych narzędzi ICT. Dla zdolnej młodzieży pochodzącej z ubogich rodzin, często zamieszkującej tereny wiejskie zamierza się wprowadzić pewne formy refundacji kosztów dojazdu do szkół oraz system pomocy stypendialnej, mający na celu zniwelowanie dysproporcji w dostępie do edukacji. Zamierza się również położyć duży nacisk na rozwój szkolnictwa zawodowego w szczególności na rozwój profili kształcenia związanych z dziedzinami istotnymi dla gospodarki i rynków pracy regionu. Istotne będzie również rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów oraz rozwijanie kompetencji niezbędnych na rynku pracy poprzez staże zawodowe.

Kryteria badania

Skuteczność
Trafność
Efektywność
Użyteczność
Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Główne pytania ewaluacyjne:

- Czy oferta zrealizowanych projektów spełniła oczekiwania beneficjentów do których była kierowana?
- Czy wsparcie udzielone beneficjentom w rozwój infrastruktury edukacyjnej jest zgodne z ich rzeczywistymi potrzebami?
- Jaka jest trwałość zmian w sytuacji uczestników projektów?
- Czy działania w obszarze edukacji były adekwatne do określonych w dokumentach strategicznych województwa potrzeb w zakresie wzmocnienia jego konkurencyjności?
- Czy planując działania w obszarze edukacji brano pod uwagę analizy i prognozy na temat faktycznego zapotrzebowania pracodawców na zawody i specjalności? W jakim stopniu podniesienie efektywności kształcenia zawodowego wpłynęło na zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół zawodowych?
- Czy pomoc stypendialna została dostosowana do potrzeb i oczekiwań uczniów?
- Jakie działania zaradcze podejmowane są w celu pokonania barier występujących w absorpcji środków unijnych przez podmioty systemu oświaty?
- Czy efekty podobne do uzyskanych w obszarze edukacji można było osiągnąć bez wsparcia środkami Programu?
- Czy wsparcie udzielone beneficjentom RPO WK-P 2014-2020 przyczynia się do podniesienia jakości nauczania na danym poziomie kształcenia w porównaniu z instytucjami, które nie korzystały ze środków Programu?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie zostanie przeprowadzone przy zastosowaniu analizy dokumentów i danych zastanych (desk research), metod jakościowych oraz ilościowych.

Przeanalizowane zostaną wnioski o dofinansowanie projektów edukacyjnych, dokumentacja stypendialna dotycząca programów pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych, strategiczne dokumenty wspólnotowe, krajowe i regionalne, dokumentacja związana z wdrażaniem projektów edukacyjnych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 oraz raporty badań z zakresu edukacji.

Badanie będzie prowadzone w oparciu o pogłębione wywiady indywidualne, warsztaty eksperckie, analizy porównawcze, badania ankietowe, panel ekspertów i inne metody jakościowe.

W obszarach gdzie możliwy będzie dobór próby kontrolnej zostaną zastosowane metody kontrfakcyjne np. porównanie beneficjentów RPO WK-P 2014-2020 z potencjalnymi beneficjentami, którzy złożyli wniosek, a nie uzyskali dofinansowania. Istnieje możliwość zastosowania np. metody Regression Discontinuity design (nieciągłości w równaniu regresji).

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów i potencjalnych beneficjentów.

Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
III kw. 2018 r. – IV kw. 2018 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
300 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
Możliwe jest zawężenie zakresu badania w zależności od stopnia realizacji Programu w 2018 r. lub w zależności od harmonogramu konkursów podział badania na dwa etapy. Ponadto wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.7. Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Wszystkie osie priorytetowe	
Typ badania (wpływu, procesowe)	Procesowe/wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania jest dokonanie oceny dotyczącej postępu rzeczowego RPO WK-P 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania.	
Uzasadnienie badania	
Badanie dotyczy oceny postępu rzeczowego programów operacyjnych dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania. Zostało wskazane jako obowiązkowe do przeprowadzenia we wszystkich programach operacyjnych na mocy Wytocznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020, Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.	
Kryteria badania	
Trafność	
Skuteczność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
W ramach badania udzielona zostanie odpowiedź na następujące pytania ewaluacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • Czy przyjęte wartości docelowe wskaźników RPO WK-P 2014-2020 zostały trafnie oszacowane? • Jaki jest wpływ poszczególnych wskaźników przyjętych w RPO WK-P 2014-2020 oraz w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych na realizację celów Programu? • Jakie czynniki mogą zagrozić osiągnięciu wartości docelowych wskaźników określonych w RPO WK-P 2014-2020? • Jakie działania należy podjąć, aby zwiększyć możliwości osiągnięcia wartości docelowych wskaźników? Jakie są ewentualne propozycje modyfikacji wartości docelowych wskaźników? 	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
Szczegółowa metodologia badania zostanie zaproponowana przez Krajową Jednostkę Ewaluacji w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju.	
Zakres niezbędnych danych	
Zakres danych w posiadaniu IZ (dokumentacja konkursowa, dokumentacja programowa, dokumentacja projektowa). IZ powinna zapewnić, by gromadzone były informacje dotyczące postępu rzeczowego.	
Organizacja badania	
Ramy czasowe realizacji badania	
III kw. 2018 r. - IV kw. 2018r.	

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
200 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
-

4.8 Ocena wpływu realizacji RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie podaży i wykorzystanie e-usług świadczonych drogą elektroniczną w przedsiębiorstwach oraz przez administrację publiczną

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu	
3b	Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia
Oś priorytetowa 2 Cyfrowy region	
2c	Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
Fundusz: EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania jest określenie wpływu interwencji finansowanych ze środków RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie zastosowania usług TIK w przedsiębiorstwach oraz w administracji publicznej.	
Uzasadnienie badania	
<p>Ewaluacja realizowana jest w związku z wymogiem szacowania wpływu interwencji na poziomie osi priorytetowych. Badanie umożliwi analizę efektów dla interwencji zrealizowanych w ramach 1 i 2 Osi Priorytetowej RPO WK-P 2014-2020.</p> <p>Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego Plan Modernizacji 2020+ jednym z celów strategicznych realizujących 4 priorytety rozwojowe regionu jest innowacyjność, zgodnie z którym należy kłaść szczególny nacisk na rozwój łączy szerokopasmowych i upowszechnianie technologii informatycznych, w tym wszelkiego rodzaju e-usług.</p> <p>Niniejsze badanie zostanie zrealizowane w dwóch modułach. Pierwszy z nich będzie miał na celu wskazanie czy działania ukierunkowane na zwiększenie poziomu digitalizacji informacji publicznych w administracji publicznej są realizowane skutecznie i efektywnie. Drugi moduł badania będzie dotyczył wykorzystania e-usług w biznesie, głównie pod kątem zwiększenia ilości oraz zakresu oferowanych e-usług, co w konsekwencji powinno prowadzić do zwiększenia poziomu handlu zagranicznego przedsiębiorstw. Poza tym badanie to w przypadku obu zaplanowanych modułów badawczych będzie miało na celu identyfikację czynników, które mają wpływ na poziom skuteczności wsparcia oraz ustalenie ewentualnych środków zaradczych w przypadku zdefiniowanych ryzyk.</p>	
Kryteria badania	
Efektywność Skuteczność Użyteczność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<p>Główne pytania ewaluacyjne Moduł I:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy dzięki wsparciu w ramach RPO WK-P 2014-2020 wzrosła liczba pobrań informacji sektora publicznego udostępnionych on-line (np. formularzy dokumentów, różnego rodzaju rejestrów)? • Czy działania dotyczące zwiększenia stosowania usług TIK w administracji publicznej przyczyniły się do usprawnienia kontaktów urząd-obywatel? • Czy e-usługi utworzone dzięki wsparciu z RPO WK-P 2014-2020 zostały wdrożone w sposób efektywny? Jaki był średni koszt wprowadzenia jednej e-usługi z uwzględnieniem różnych typów świadczonych e-usług? 	

- Jakiego można zauważyć czynniki warunkujące skuteczność interwencji dotyczących usług TIK na poziomie kryteriów wyboru projektu oraz systemu wyboru?
- Jakiego ewentualne bariery/ryzyka w stosowaniu usług TIK zauważają beneficjenci? W jaki sposób je rozwiązują?
- Czy e-usługi wdrożone dzięki wsparciu ze środków RPO WK-P odpowiadają na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców regionu?

Główne pytania ewaluacyjne Moduł II:

- Czy dzięki wsparciu z RPO WK-P 2014-2020 można zauważyć wzrost ilości usług świadczonych on-line w obszarze biznesu?
- Jaki typ e-usług oferowanych przez przedsiębiorstwa tworzonych w ramach projektów finansowanych z RPO WK-P 2014-2020 jest typem dominującym?
- W jaki sposób oferowane dzięki wsparciu z RPO WK-P 2014-2020 e-usługi wpływają na poziom handlu zagranicznego przedsiębiorstw?
- Jakiego można zauważyć czynniki warunkujące skuteczność interwencji dotyczących usług TIK na poziomie kryteriów wyboru projektu oraz systemu wyboru?
- Jakiego ewentualne bariery/ryzyka w stosowaniu usług TIK zauważają beneficjenci? W jaki sposób je rozwiązują?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W ramach przedmiotowego badania należy zastosować triangulację metodologiczną dotyczącą zróżnicowania metod i technik zbierania danych, dzięki czemu możliwe będzie odtworzenie logiki interwencji realizowanych działań z jednoczesnym określeniem czynników determinujących ich skuteczność oraz ewentualnych ryzyk na nią wpływających.

Punktem wyjścia należy uczynić dogłębną analizę desk research danych z dokumentacji projektowej wszystkich wniosków w ramach Osi 2 i wniosków dotyczących stosowania usług TIK w przedsiębiorstwach w ramach Osi 1, a także analizę treści portali, aplikacji udostępniających on-line informacje sektora publicznego oraz treści portali wykorzystujących e-usługi.

Przed wszystkim najistotniejszym elementem badania powinny być jednak badania terenowe: po pierwsze - beneficjentów działań w ramach Osi 2, oraz działań z Osi 1 dotyczących stosowania usług TIK w administracji publicznej i w przedsiębiorstwach pod kątem skuteczności, efektywności i użyteczności realizowanych projektów; po drugie - mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego w celu określenia poziomu wykorzystywania przez nich e-usług świadczonych przez instytucje publiczne i przedsiębiorstwa.

Uzupełnieniem metod ilościowych powinny być także wywiady pogłębione przeprowadzone na początku badania z interesariuszami (przedstawicielami IZ RPO WK-P 2014-2020 odpowiedzialnymi za koordynację projektów z Osi 2 i Osi 1 w przypadku zastosowania usług TIK oraz ekspertami zewnętrznymi), co powinno pozwolić na odtworzenie teorii programu. Osoby te będą również posiadały wiedzę na temat barier, problemów pojawiających się w trakcie wdrażania projektów dotyczących e-usług świadczonych drogą elektroniczną.

Warto rozważyć również przeprowadzenie wywiadu grupowego wśród beneficjentów działań w ramach Osi 2 oraz działań z Osi 1 w zakresie stosowania usług TIK w administracji publicznej i w przedsiębiorstwach.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Dane otrzymane od mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego
- Analiza treści portali świadczących e-usługi bądź udostępniających on-line informacje sektora publicznego dzięki wsparciu w ramach RPO WK-P 2014-2020

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

IV kw. 2018 r. II kw. 2019 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

150 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

-

4.9. Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
<p>Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy</p> <p>8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</p> <p>8iii Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>Fundusz: EFS</p>	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania jest poznanie losów uczestników projektów, którzy skorzystali z dotacji lub instrumentów finansowych na założenie własnego przedsiębiorstwa.	
Uzasadnienie badania	
<p>Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania wskaźników rezultatu długoterminowego poprzez badania ewaluacyjne.</p> <p>Wyniki badania będą podstawą do oszacowania wskaźnika rezultatu długoterminowego, zapisanego w WLWK:</p> <ul style="list-style-type: none"> Liczba utworzonych mikroprzedsiębiorstw działających 30 miesięcy po uzyskaniu wsparcia finansowego <p>Badanie, po odpowiednim rozszerzeniu metodologii, wypełniać będzie również obowiązek prowadzenia ewaluacji wpływu dla osi priorytetowej 8 RPO WK-P 2014-2020.</p> <p>Badanie dotyczy jednego z ważniejszych obszarów interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego, czyli zwiększania szans na zatrudnienie osób pozostających bez pracy. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że interwencja polegająca na wsparciu tworzenia nowych przedsiębiorstw jest stosunkowo skuteczna. Jednak pełna ocena jej skuteczności może być przeprowadzona po odpowiednio długim czasie. Dlatego też wskazane jest badanie sytuacji uczestników projektu w dłuższym okresie, 30 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie. Informacja o sytuacji uczestników projektu 30 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie dostarcza podstawowej wiedzy o skuteczności interwencji, nie pozwala jednak w pełni ocenić jej wpływu. Dlatego też wskazane jest poszerzenie badania o pomiar efektu netto.</p>	
Kryteria badania	
<p>Skuteczność</p> <p>Trafność</p> <p>Efektywność</p> <p>Trwałość</p>	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<p>Kluczowe pytania badawcze:</p> <ul style="list-style-type: none"> Do jakich osób kierowane jest wsparcie i w jakim stopniu charakterystyka grupy docelowej pozwala na osiągnięcie celów programu? Jakie czynniki przesądziły o podjęciu decyzji o założeniu własnej działalności gospodarczej? Jaka jest skala korzystających z dotacji lub instrumentów finansowych na założenie własnego przedsiębiorstwa w regionie m.in. w ujęciu przestrzennym (w tym analiza w kontekście potrzeb regionalnych)? Jaka jest struktura powstałych podmiotów gospodarczych w wyniku realizacji projektów w ramach RPO WK-P 2014-2020 w stosunku do profilu gospodarczego województwa kujawsko-pomorskiego (jako strukturę nowopowstałych podmiotów gospodarczych rozumie się w szczególności: branżę, formę organizacyjno-prawną)? Jaki jest wpływ wsparcia na powstanie nowych firm (efekt netto)? Jaki jest wpływ wsparcia na trwałość firm? Jakie inne czynniki wpływają na trwałość i rozwój przedsiębiorstw (jakość zarządzania, dostępność do kapitału, sytuacja na rynku)? 	

- Ile miejsc pracy istnieje w firmach, które funkcjonują 30 miesięcy (w przeliczeniu na pełen etat)?
- Jakie są najbardziej adekwatne i najefektywniejsze rodzaje instrumentów wsparcia (z uwzględnieniem podziału na instrumenty zwrotne i dotacje)? Jaka jest częstotliwość, powody oraz skutki rezygnacji z dofinansowania przez beneficjentów i uczestników projektów w kontekście ich dotychczasowych planów inwestycyjnych?
- Jaka jest jakość utworzonych miejsc pracy (pod kątem rodzajów umów, wymiaru czasu pracy, poziomu wynagrodzenia, inwestycji w rozwój pracowników itd.)?
- Jaki jest wpływ wsparcia na zmianę sytuacji uczestników (aktywność zawodową, poziom dochodów, poziom dochodów gospodarstwa społecznego i związany z tym poziom ubóstwa, sytuację społeczną)?
- Jaki jest wpływ interwencji na zachowania migracyjne uczestników projektów (w jakim stopniu podjęcie pracy zniechęciło uczestników projektów do opuszczania województwa oraz jaka jest skala wyciekania – czyli opuszczania województwa przez uczestników projektów)?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Metodologia badania została określona w dużym stopniu przez MliR w wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego (Załącznik nr 6). Bazuje ona na doświadczeniu badania realizowanego w okresie 2007-2013 w ramach PO KL. Metodologia ta określa podejście minimalne, niezbędne do oszacowania wskaźników rezultatów, obejmując m.in. założenia doboru próby, harmonogram pomiaru oraz minimalny zakres pytań kwestionariuszowych.

Ocena wpływu interwencji zakłada:

- Badanie bazujące na teorii – w ramach każdej z fali/edycji badania uwzględniona zostanie analiza logiki interwencji, ze szczególnym naciskiem na kryteria wyboru projektów, koncentrująca się przede wszystkim na ocenie ukierunkowania interwencji na poszczególne grupy docelowe.
- Wykorzystanie schematu kontrfaktycznego.

W przypadku schematu kontrfaktycznego proponowaną metodą doboru próby kontrolnej jest *metoda nieciągłości w równaniu regresji (regression discontinuity design - RDD)*. W tym przypadku grupą kontrolną mogą być osoby, które brały udział w projektach, jednak nie uzyskały dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Pozwoli to na oszacowanie efektu jałowej straty (ile przedsiębiorstw powstałoby bez wsparcia EFS w formie dotacji lub instrumentów zwrotnych), a także wpływ rozpoczęcia działalności na sytuację uczestników (aktywność zawodową, poziom osiąganych dochodów, poziom dochodów gospodarstwa domowego, sytuację społeczną, zachowania migracyjne).

Ponadto możliwe jest wykorzystanie metody podwójnej różnicy (*difference in differences - DiD*): na podstawie danych GUS, porównana zostanie przeciętna przeżywalność przedsiębiorstw utworzonych dzięki wsparciu EFS i powstałych w tym samym czasie, bez wsparcia EFS.

Badanie ma charakter przede wszystkim ilościowy. Planowane jest jednak rozbudowanie go o aspekt jakościowy. Badania jakościowe mają głównie dostarczyć pogłębionej wiedzy o mechanizmach oddziaływania poszczególnych instrumentów.

Zakres niezbędnych danych

- SL 2014 – dane uczestników projektów, dotyczące ich sytuacji społeczno – ekonomicznej oraz zakresu otrzymanego wsparcia.
- Zagwarantowanie zgody uczestników projektu na udział w przyszłych badaniach (może to być jeden z elementów dokumentacji projektowej).
- Pozyskanie danych z baz danych statystyki publicznej.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, obowiązkowe jest co najmniej dwukrotne przeprowadzenie pomiaru. Ostateczne terminy tego badania powinny być skoordynowane z planowanymi terminami naborów projektów.

Planowane terminy badań:

1. I kw. 2019 r. – II kw. 2019 r.
2. III kw. 2024 r. – IV kw. 2024 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

Szacunkowo koszt pomiaru uzależniony jest od:

- wielkości próby,

<ul style="list-style-type: none"> • liczby pomiarów, • sposobu podejścia do badania kontrfaktycznego. <p>200 tys. zł</p>
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z WUP
Uwagi i komentarze
<p>Należy mieć na uwadze, że obecnie toczą się prace dotyczące możliwości bardziej zaawansowanego badania efektu netto na podstawie danych GUS. Badanie to pozwoliłoby na porównanie sytuacji osób, które utworzyły działalność gospodarczą dzięki dotacji i osób, które otworzyły działalność gospodarczą bez takiego wsparcia. Wyniki wstępnego pilotażu powinny być znane pod koniec 2015 r.</p> <p>W przypadku pozytywnych efektów pilotażu, możliwe będzie przekazanie przez GUS gotowych danych dla IZ, które będą mogły być wykorzystane w ewaluacji. Przy czym dane te pozwolą na odpowiedź tylko na jedno z pytań badawczych - jaka jest trwałość utworzonych miejsc pracy w porównaniu do tych, które były utworzone bez wsparcia ze środków europejskich.</p>

4.10. Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo	
9i	Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
9v	Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia
Fundusz: EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going, ex post
Cel badania	
Celem badania jest ocena wpływu wsparcia EFS na tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej oraz rozwój potencjału, zwiększanie zatrudnienia w istniejących podmiotach ekonomii społecznej i ocena trwałości miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych.	
Uzasadnienie badania	
<p>Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania wskaźników rezultatu długoterminowego poprzez badania ewaluacyjne. Wyniki badania będą podstawą do oszacowania wskaźnika rezultatu długoterminowego, zapisanego w WLWK:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Liczba miejsc pracy istniejących co najmniej 30 miesięcy, utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych. <p>Badanie to wypełniać będzie również obowiązek prowadzenia ewaluacji wpływu dla osi priorytetowej 9 RPO WK-P 2014-2020.</p> <p>Dotychczas nie było prowadzonych systematycznych badań trwałości miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych dzięki wsparciu EFS. Prowadzone ewaluacje wsparcia ekonomii społecznej w ramach PO KL, m.in. ze względu na ograniczony dostęp do odpowiednich danych, nie uwzględniały tego aspektu. Dlatego też w praktyce nie jest znana przeżywalność utworzonych przedsiębiorstw społecznych i wspartych w nich miejsc pracy.</p> <p>Ekonomia społeczna umożliwi realizację polityk publicznych przy współudziale podmiotów wspierających grupy zagrożone wykluczeniem społecznym. Zwiększanie potencjału ekonomii społecznej i jej oddziaływania wpływa na rozwój regionu, a także na zmniejszanie się liczby osób zagrożonych wykluczeniem.</p> <p>Istotnym elementem, który powinien być wzięty pod uwagę przy planowaniu badania, jest zmiana koncepcji wspierania ekonomii społecznej: silniejsza koncentracja na wspieranie już istniejących przedsiębiorstw społecznych (wsparcie skalowania), w tym także w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, a także zmiana definicji przedsiębiorstwa społecznego – dopuszczenie wsparcia dla innych form prawnych przedsiębiorstw społecznych niż spółdzielnie socjalne.</p> <p>Równocześnie dotychczasowe doświadczenia związane ze wspieraniem ekonomii społecznej wskazują, że ta forma interwencji może być stosunkowo kosztowna. Dlatego też uzasadnione jest badanie sytuacji wspartych przedsiębiorstw społecznych. Ponieważ jednak rozwój ekonomii społecznej jest kwestią złożoną, badanie</p>	

powinno obejmować ocenę trafności, użyteczności i efektywności wsparcia podmiotów ekonomii społecznej. Ważną kwestią jest również zbadanie losów zawodowych osób, dla których przyznana była dotacja na utworzenie miejsca pracy. Zwłaszcza, że dotychczas przeprowadzone badania w tym zakresie pokazują duży poziom rotacji pracowników przedsiębiorstw społecznych, co wskazywać może na niedostateczne ich przygotowanie do pracy w PES. Jednym z kluczowych elementów rozwoju ekonomii społecznej jest poprawa dostępności i jakości usług reintegracji i rehabilitacji społecznej i zawodowej, świadczonych m.in. przez CIS, KIS, WTZ i ZAZ, a także poprawa koordynacji pomiędzy tymi podmiotami, a działaniami OWES. Wysokiej jakości usługi tego typu pozwalają na lepsze przygotowanie pracowników przedsiębiorstw społecznych i mogą ograniczać ryzyko problemów na etapie pracy w PES. Dlatego w badaniu zostaną uwzględnione następujące kwestie:

- efekty społeczne i zawodowe działań reintegracyjnych,
- jakość działań reintegracyjnych,
- powiązania podmiotów reintegracyjnych z ośrodkami wsparcia ekonomii społecznej,
- jakość działań reintegracyjnych prowadzonych przez OWES.

Istotnym elementem w tym obszarze będzie również analiza działań z zakresu animacji i inkubacji przyczyniających się do tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej.

Kryteria badania

Skuteczność
Efektywność
Trwałość
Użyteczność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Jaka jest skuteczność i efektywność kosztowa różnych instrumentów wspierania ekonomii społecznej?
- Jaki jest wpływ wsparcia na zmianę sytuacji uczestników (aktywność zawodową, poziom dochodów, poziom dochodów gospodarstwa społecznego, sytuację społeczną, zachowania migracyjne)?
- Jaka jest trwałość zmiany sytuacji uczestników?
- Jak dużo miejsc pracy, utworzonych dzięki wsparciu EFS, nadal funkcjonuje w przedsiębiorstwach społecznych?
- Jaki wpływ na liczbę i trwałość miejsc pracy ma wsparcie kierowane do otoczenia przedsiębiorstw społecznych (JST, przedsiębiorców)?
- Jaka jest kondycja wspartych przedsiębiorstw społecznych (liczba miejsc pracy, poziom przychodów)?
- Jaka jest jakość utworzonych miejsc pracy (pod kątem rodzajów umów, wymiaru czasu pracy, poziomu wynagrodzenia, inwestycji w rozwój pracowników itd.)?
- Jaka jest charakterystyka osób pracujących na utworzonych miejscach pracy (z uwzględnieniem poszczególnych wymiarów zagrożenia wykluczeniem społecznym)? Jaka jest ogólna charakterystyka pracowników przedsiębiorstw społecznych?
- Jaki jest wpływ podjęcia pracy w przedsiębiorstwie społecznym na wyjście z ubóstwa i wykluczenia społecznego uczestnika?
- Jaki jest wpływ interwencji na trwałość utworzonych miejsc pracy?
- Jaki jest wpływ interwencji na rozwój przedsiębiorstw społecznych?
- Jaka jest sytuacja osób, które rozpoczęły pracę w PES?
- Jakie są efekty społeczne i zawodowe reintegracji społeczno-zawodowej podejmowanej przez podmioty ekonomii społecznej (w tym szczególnie CIS, KIS, WTZ, ZAZ) i instytucje z otoczenia PES?
- Jaka jest jakość usług reintegracji społecznej i zawodowej oferowanej w podmiotach reintegracyjnych?
- Jaki jest poziom koordynacji usług reintegracji społecznej i zawodowej i wsparcia dla rozwoju ekonomii społecznej na poziomie lokalnym i regionalnym?
- Jakie są efekty działań animacyjnych OWES, w tym szczególnie w zakresie budowania powiązań kooperacyjnych pomiędzy PES a nauką, biznesem i JST.

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Metodologia badania została określona w dużym stopniu przez MIIr (Załącznik 6)²⁵. Metodologia ta określa podejście minimalne, niezbędne do oszacowania wskaźników rezultatu długoterminowego, obejmując m.in.

²⁵ Załącznik nr 6 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020, MIIr, Warszawa 22 kwietnia 2015r.

założenia doboru próby, harmonogram pomiaru oraz minimalny zakres pytań kwestionariuszowych. Rozwój przedsiębiorstw społecznych jest zależny od wielu czynników, zarówno po stronie podażowej, jak i popytowej. Równocześnie brak jest dostatecznie licznej próby kontrolnej, co wyklucza możliwość badania kontrfaktycznego. Dlatego też analiza wpływu interwencji na rozwój sektora ekonomii społecznej wymaga podejścia bazującego na teorii, koncentrującego się na wyjaśnieniu i ocenie zależności pomiędzy poszczególnymi elementami interwencji, a rozwojem przedsiębiorstw społecznych.

Punktem wyjścia do badania powinno być staranne odtworzenie szczegółowego modelu interwencji, w tym ocena kryteriów wyboru projektów, analiza struktury wspartych podmiotów, analiza oddziaływania na otoczenie przedsiębiorstw społecznych. Model logiczny powinien uwzględniać zarówno szczegółową analizę na poziomie programu, jak i odtworzenie logiki interwencji na poziomie każdego z ośrodków wsparcia ekonomii społecznej (OWES).

Zostaną przeprowadzone badania ilościowe wśród osób, które skorzystały z dotacji na utworzenie miejsca pracy, wśród beneficjentów podmiotów reintegracyjnych, a także w miarę możliwości wśród JST i pracodawców, którzy byli objęci usługami animacji lokalnej. Wśród kluczowych interesariuszy zostaną przeprowadzone również badania jakościowe.

Dodatkowo przeprowadzone zostanie badanie ilościowe, które obok oceny trwałości powstających miejsc pracy, uwzględni wymiary oceny wpływu interwencji na:

- poziom wynagrodzeń uzyskiwanych w ramach utworzonych miejsc pracy – informacja ta pozwala na oszacowanie efektywności kosztowej interwencji;
- sytuację społeczną uczestników projektów, rozumianą jako zmiana statusu uczestnika projektów (np. z uczestnika CIS na pracownika spółdzielni socjalnej) lub zmianą sytuacji społecznej;
- jakość pracy – rozumianą co najmniej jako rodzaj podstawy prawnej, na podstawie której praca jest wykonywana oraz bezpieczeństwo i higiena w pracy;
- poziom dochodów gospodarstw domowych osób pracujących na utworzonych miejscach pracy – uwzględnienie tego aspektu umożliwia badanie wpływu interwencji na poziom ubóstwa osób pracujących (wymaga to uwzględnienia wielkości, struktury i źródeł dochodów gospodarstwa domowego);
- rozwój przedsiębiorstw społecznych – liczbę trwałych miejsc pracy utworzonych we wspartych przedsiębiorstwach (poza tymi utworzonymi dzięki bezpośredniemu wsparciu EFS).

Należy pamiętać, że utworzone miejsce pracy może ulec zmianie (zmieni się nazwa, osoba pracująca, wymiar czasu pracy). Dlatego też oszacowanie trwałości miejsc pracy powinno polegać na oszacowaniu zmiany netto liczby miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych w przeliczeniu na pełen etat. Wymaga to jednak pozyskiwania szczegółowych danych na temat liczby i charakterystyki miejsc pracy „na wejściu” – czyli w momencie utworzenia danego przedsiębiorstwa społecznego lub utworzenia miejsca pracy w istniejącym przedsiębiorstwie społecznym.

Zakres niezbędnych danych

- Szczegółowe dane dotyczące liczby i jakości miejsc pracy we wspartych przedsiębiorstwach społecznych. Dane te powinny być pozyskiwane przez OWES.
- Szczegółowe dane dotyczące wspartych przedsiębiorstw społecznych (zakres i skala wsparcia) – dane zbierane przez OWES.
- Dane kontaktowe do pracowników przedsiębiorstw społecznych, którzy rozpoczęli pracę na utworzonych stanowiskach.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

Zgodnie z Wytycznymi MliR, obowiązkowe jest co najmniej dwukrotne przeprowadzenie pomiaru wskaźnika rezultatu długoterminowego, którego źródłem danych będzie przedmiotowe badanie.

1. I kw. 2019 r. – II kw. 2019 r.
2. III kw. 2024 r. – IV kw. 2024 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

350 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

-

4.11. Wpływ wsparcia RPO WK-P 2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	
9a	Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo	
9i	Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
9iv	Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym
Fundusz: EFS i EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Badanie, przeprowadzone pod koniec okresu wdrażania będzie miało na celu zbadanie, w jaki sposób inwestycje społeczne wspierane w ramach programu przyczynią się do poprawy jakości i dostępności usług społecznych w regionie.	
Uzasadnienie badania	
<p>Poprawa dostępu do niedrogich i wysokiej jakości usług społecznych jest jednym z nowych obszarów interwencji EFSI jak również jednym z filarów strategii ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego. Jednak zakres możliwych do wsparcia usług społecznych jest stosunkowo szeroki. Dlatego też zakres badania będzie dostosowany do rodzaju usług społecznych, finansowanych w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020.</p> <p>Komplementarne wsparcie z EFRR będzie polegało min. na finansowaniu inwestycji w zakresie przebudowy lub remontu zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione. Wsparcie uzyskają również inwestycje infrastrukturalne poprawiające dostęp do usług społecznych osób w różnych kategoriach wiekowych. W badaniu należy również uwzględnić komplementarność z PI 9i aktywna integracja, a także uwzględnić komplementarność działań związanych z usługami społecznymi z innymi działaniami, tj. inwestycjami w poprawę dostępu do usług zdrowotnych (w zakresie długoterminowej opieki medycznej i deinstytucjonalizacji tej opieki), oraz działaniami podejmowanymi na poziomie krajowym (np. program „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020, czy Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 (ASOS)).</p>	
Kryteria badania	
Trafność Skuteczność Użyteczność Efektywność Trwałość	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • W jaki sposób interwencja przyczyniła się do wzrostu udziału usług społecznych świadczonych w miejscu zamieszkania? • Jak oceniana jest trafność dofinansowanych usług społecznych pod względem: <ul style="list-style-type: none"> ○ rodzaju usług, ○ zakresu świadczonych usług (co wchodzi w usługę), ○ grup docelowych, ○ rozkładu terytorialnego? • Jaki jest wpływ sposobu dostarczania usług na poziom i jakość życia ich odbiorców? W jakim stopniu interwencja przyczyniła się do usamodzielnienia ekonomicznego i społecznego osób objętych wsparciem? • Jak oceniana jest użyteczność usług społecznych z punktu widzenia odbiorców i dostawców? • Jaka jest efektywność kosztowa inwestycji w usługi społeczne? • Jakie podmioty świadczą usługi społeczne? 	

<ul style="list-style-type: none"> • Jaki jest długoterminowy wpływ interwencji na trwałość i potencjał instytucjonalny podmiotów świadczących usługi społeczne? • Jaki jest stan koordynacji usług społecznych na poziomie lokalnym i regionalnym? • Jaki jest poziom komplementarności inwestycji finansowanych z EFS i EFRR, a także z działaniami finansowanymi z innych źródeł (w tym krajowych)? • Jaki jest poziom komplementarności z działaniami z zakresu aktywnej integracji (9i)?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Metody i techniki badawcze zostaną dopasowane do przedmiotu badania i będą łączyły metody jakościowe i ilościowe. Metodologia badania powinna obejmować następujące minimum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analizę podstawowych dokumentów źródłowych (Desk research). • Wywiady telefoniczne wspomagane komputerowo (CATI) z beneficjentami projektów w ramach których wspierano usługi społeczne uzupełnione wywiadami (CAWI), gdy kontakt telefoniczny z respondentem okaże się niemożliwy. • Indywidualne wywiady pogłębione (IDI) z przedstawicielami IZ RPO i IP zajmującymi się koordynowaniem projektów, w ramach których wspierano usługi społeczne. • Warsztat ewaluacyjny z przedstawicielami Zamawiającego oraz Wykonawcy w celu wypracowania ostatecznych rekomendacji. <p>Badanie uwzględniac będzie wpływ dostępu do usług społecznych na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczenie wykluczenia społecznego (wzrost kontaktów społecznych, włączenie do rynku), • poprawę sytuacji finansowej gospodarstw domowych (ograniczenie ubóstwa), • aktywność zawodową członków gospodarstwa domowego, • jakość życia osób korzystających z usług społecznych.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterystyka usług społecznych, wspartych w programie (rodzaj, zakres, intensywność), • Charakterystyka i dane osób korzystających z usług społecznych, • Pozyskanie danych z baz danych statystyki publicznej.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II kw. 2019 r. – IV kw. 2019 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
250 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
Wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.12. Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 5 w ramach RPO WK-P 2014-2020

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry</p> <p>9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych</p> <p>10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej</p> <p>Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy</p> <p>8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój</p>

kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę

Oś priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja

- 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia

Fundusz: EFS, EFRR

Typ badania (wpływu, procesowe)

wpływu

Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)

on-going, ex post

Cel badania

Celem badania jest ocena efektów dotychczasowych działań w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 oraz usług edukacyjno-wychowawczych dla dzieci do lat 5.

Uzasadnienie badania

Realizacja badania wynika z obowiązku monitorowania wskaźników rezultatu długoterminowego poprzez badania ewaluacyjne.

Badanie będzie podstawą do oszacowania długoterminowych wskaźników rezultatu EFS, których źródłem danych, zgodnie z zapisami RPO WK-P 2014-2020, będą badania ewaluacyjne (częstotliwość pomiaru 2 razy w okresie programowania).

- Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.
- Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują 2 lata po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS.

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+, sferą bardzo istotną wymagającą wsparcia jest edukacja przedszkolna. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (w wieku 3-5 lat) w województwie kujawsko-pomorskim, choć w ostatnich latach co roku wzrasta to jednak wciąż jest niekorzystny zarówno w miastach (gdzie wg danych BDL-GUS w roku 2011 wynosił tylko 76%, w roku 2012 – 77% a w roku 2013 wzrósł do 82,3%, przy wskaźniku w kilku województwach przekraczającym 90%), jak i na obszarach wiejskich (gdzie wskaźnik ten wynosił odpowiednio w 2011 r – 40,8%, w 2012 r. – 42,3%, natomiast w roku 2013 – 48,4%, co lokuje województwo na 13. pozycji, a najlepsze regiony przekraczają poziom 65%). Ta sytuacja z jednej strony wpływa na mniejszą aktywność zawodową kobiet, z drugiej zaś – na cały proces edukacji, gdyż umiejętności nabyte w przedszkolu przekładają się na lepsze wyniki w szkole i sprawniejsze funkcjonowanie w dorosłym życiu. Dlatego też dostrzega się potrzebę podjęcia działań wspierających i promujących wykształcenie od najmłodszych lat.

Jednym z priorytetów władz województwa kujawsko-pomorskiego jest przeciwdziałanie trendom depopulacyjnym. Istotnym elementem strategii województwa jest ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych, szczególnie dla dzieci w wieku do lat 3, a także usług edukacyjno-wychowawczych dla dzieci do lat 5. Zakłada się, że lepsza dostępność do tego typu usług może przyczynić się do wzrostu urodzeń oraz ograniczyć skalę migracji do innych województw. Przyczynić się też będzie do poprawy sytuacji rodziców na rynku pracy. Dlatego bardzo ważną rolę będą odgrywały instrumenty wspierające aktywizację osób powracających na rynek pracy po urloпах macierzyńskich/ rodzicielskich/wychowawczych, np. finansowanie opieki nad dzieckiem do lat 3 (tzw. voucher), czy działania aktywizacyjno-szkoleniowe.

Biorąc pod uwagę spadającą liczbę dzieci, inwestycje w nowe miejsca opieki, szczególnie opieki przedszkolnej, powinny być dokonywane w sposób szczególnie przemyślany, minimalizując ryzyko przeinwestowania.

Kryteria badania

Skuteczność

Trafność

Efektywność

Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Kluczowe pytania badawcze:

- Jaka była dostępność do usług opieki nad dzieckiem do lat 3 w województwie kujawsko-pomorskim i jak zmieniła się po interwencji (w tym analiza terytorialna)?
- Czy i w jakim stopniu dofinansowanie w ramach RPO WK-P 2014-2020 wpłynęło na uatrakcyjnienie oferty, doposażenie i poprawę infrastruktury w zakresie edukacji przedszkolnej i opieki żłobkowej?

- Jaka jest tendencja powstawania nowych form edukacji przedszkolnej oraz obiektów opieki nad dziećmi do lat 3, jakie czynniki wspomagają, a jakie utrudniają ich tworzenie?
- Czy i w jakim stopniu oferta usług opiekuńczych i edukacyjno-wychowawczych została dostosowana do prognoz demograficznych?
- Jak wzrosła dyspozycyjność rodziców małych dzieci (głównie kobiet) i jak przełożyło się to na wzrost ich aktywności na rynku pracy?
Jaka byłaby skala zmian sytuacji zawodowej opiekunów bez udziału w interwencji, czy opuściliby region w poszukiwaniu pracy w przypadku nie podjęcia udziału w projekcie?
- Jaka jest trwałość zmian w sytuacji uczestników projektów?
- Jaka jest trwałość nowoutworzonych miejsc wychowania przedszkolnego i opieki żłobkowej?
- Jaka jest efektywność kosztowa osiągniętych efektów?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie koncentrować się będzie na sytuacji gospodarstw domowych, korzystających z opieki nad dzieckiem do lat 3. Gospodarstwa domowe korzystające z usługi dziennego opiekuna zostaną porównane z sytuacją gospodarstw domowych korzystających z usług żłobków, innych form opieki dla dziecka do lat 3, a także nie korzystających z instytucjonalnych form pomocy. Dodatkowo uwzględniony zostanie podział na tereny wiejskie i miejskie.

Analiza obejmować będzie ocenę zmian na poziomie gospodarstwa domowego w kontekście:

- dochodów,
- aktywności zawodowej,
- prokreacji,
- jakości życia.

W badaniu uwzględniona zostanie również analiza efektywności kosztowej poszczególnych form opieki nad dzieckiem do lat 3 (analiza kosztów i korzyści).

Badanie zostanie przeprowadzone na próbie gospodarstw domowych, korzystających z opieki finansowanej z EFS. Dodatkowo przeprowadzone zostanie badanie na próbie reprezentatywnej gospodarstw domowych z dziećmi do lat 3.

Ze względu na monitorowanie wskaźników rezultatu długoterminowego w ramach badania, powinno być ono przeprowadzone 2 lata po zakończeniu udziału w projekcie (terminy realizacji etapów badań powinny zostać zaktualizowane po zakończeniu naboru projektów). Trwałość funkcjonowania nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 utworzonych dzięki EFS i nowych miejsc przedszkolnych utworzonych dzięki EFS w przedszkolach należy rozumieć jako gotowość placówki do świadczenia opieki nad dziećmi w ramach utworzonych w projekcie miejsc.

Zakres niezbędnych danych

W SL2014 pozyskiwane będą w sposób stały dane uczestników projektów, dotyczące ich sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz zakresu otrzymanego wsparcia.

Ponadto niezbędne jest zagwarantowanie zgody uczestników projektu na udział w przyszłych badaniach (może to być jeden z elementów dokumentacji projektowej).

W zależności od przyjętego modelu badania efektu netto, inny będzie zakres danych niezbędnych do pozyskania. Najmniej trudności związanych będzie z pozyskaniem danych na podstawie kwestionariusza.

Konieczne będzie pozyskanie danych z baz danych statystyki publicznej oraz JST.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

Zgodnie z zapisami programu konieczne jest dwukrotne przeprowadzenie pomiaru wskaźników, których źródłem danych będzie przedmiotowe badanie. W związku z tym proponuje się dwa etapy badania.

1. II kw. 2019 r. – IV kw. 2019 r.
2. II kw. 2023 r. – IV kw. 2023 r.

Przy czym powyższe terminy będą zależne od harmonogramu konkursów.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

350 tys. zł – 2 badania

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

W SL2014 nie będą dostępne dane opiekunów dzieci, które korzystają ze wsparcia. Dane te, wraz ze zgodą na udział w badaniu, powinny być pozyskiwane przez projektodawców. Wskazane jest przy tym pozyskiwanie danych o sytuacji na rynku pracy opiekunów w momencie przyjmowania ich dziecka do placówki (umożliwi to później porównanie ich sytuacji w momencie badania).

Ponadto wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.13 Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu

- 1a Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji (...)
- 1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje (...)
- 3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług

Fundusz: EFRR

Typ badania (wpływu, procesowe)   wpływu

Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)   on-going

Cel badania

Celem badania jest przede wszystkim określenie wpływu działań podjętych w ramach Osi priorytetowej 1 na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I.

Uzasadnienie badania

Ewaluacja realizowana jest w związku z wymogiem szacowania wpływu interwencji na poziomie osi priorytetowych wynikającym z Wytocznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020. Niniejsze badanie umożliwi analizę efektów dla interwencji zrealizowanych w ramach Osi Priorytetowej 1. RPO WK-P 2014-2020.

Wyniki badania będą użyteczne w kontekście oceny skuteczności wsparcia kierowanego do podmiotów działających w sferze B+R+I pod kątem zwiększenia ich aktywności, zastosowania innowacji w MŚP i urynkowania działalności B+R, a także w kontekście możliwości wprowadzenia środków zaradczych w ramach kolejnej perspektywy finansowej w przypadku stwierdzenia problemów we wdrażaniu działań, które powinny wpływać na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I. Badanie to posłuży również ocenie zgodności realizowanych projektów z wypełnianiem zdiagnozowanych w Regionalnej Strategii Innowacji potrzeb rozwoju województwa.

Kryteria badania

Skuteczność
Efektywność
Użyteczność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Główne pytania ewaluacyjne:

- Czy i w jakim stopniu cele projektów dotyczących sfery B+R+I odpowiadają potrzebom regionu z tego zakresu, zdefiniowanym w dokumentach strategicznych m. in. w Strategii Rozwoju Województwa Plan Modernizacji 2020+?
- W jakim stopniu projekty dotyczące sfery B+R+I wpływały na realizację celów określonych w Regionalnej Strategii Innowacji WK-P 2014-2020, a w szczególności na rozwój inteligentnych specjalizacji?
- Które działania realizowane w ramach RPO WK-P 2014-2020 wpływają najbardziej na zwiększenie potencjału rozwojowego sfery B+R+I, w tym na zwiększenie stosowania innowacji w MŚP oraz urynkowanie działalności B+R?
- Czy dzięki interwencjom realizowanym w ramach RPO WK-P 2014-2020 można zauważyć wzrost zatrudnienia w sferze B+R+I? Jeśli tak, to w ramach których projektów proces ten jest najbardziej skuteczny?
- Jaki jest wpływ projektów realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie aktywności przedsiębiorstw w działalności B+R+I oraz na wzrost nakładów przedsiębiorstw na B+R+I (efekt

dotatkowości) ?

- Jak kształtuje się efektywność kosztowa projektów wpływających na wzrost zatrudnienia w sferze B+R+I?
- Na jakie bariery, ograniczenia wskazują beneficjenci działań realizowanych w ramach sfery B+R+I?
- Czy i jak radzili sobie beneficjenci z pokonywaniem tych zdefiniowanych ograniczeń, barier?
- Jakie środki zaradcze należy wprowadzić w nowej perspektywie w celu zminimalizowania prawdopodobieństwa wystąpienia zdefiniowanych w toku badania barier, ograniczeń w ramach projektów dotyczących sfery B+R+I?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Badanie zostanie zrealizowane w roku 2020 r., a więc po zakończeniu większości projektów realizowanych w zakresie wsparcia sfery B+R+I. Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. Punktem wyjścia będzie odtworzenie logiki wsparcia beneficjentów realizujących projekty w ramach sfery B+R+I. Istotne jest ustalenie powiązań pomiędzy realizowanymi działaniami, oczekiwanymi efektami oraz przyjętymi założeniami i warunkami wdrażania Programu.

Główny zakres prac będzie miał zatem charakter analizy danych zastanych, skonfrontowanych z wynikami badań jakościowych przeprowadzonych głównie z osobami wdrażającymi RPO WK-P 2014-2020 oraz z badań ilościowych przeprowadzonych z beneficjentami, a także badania grupy kontrfaktycznej, ponieważ zakłada się, zastosowanie tego schematu w przedmiotowym badaniu.

Zastosowanie schematu kontrfaktycznego będzie pomocne w analizie i weryfikacji przyjętej logiki interwencji, dzięki możliwości oszacowania wyniku netto poszczególnych działań w ramach Osi priorytetowej 1. Będzie to możliwe dzięki temu, że do grupy beneficjentów realizujących projekty ze sfery B+R+I dobrana zostanie grupa kontrolna, posiadająca podobne cechy, ale nie korzystająca ze wsparcia w ramach Osi priorytetowej 1. Analizy prowadzone w przedmiotowym badaniu uwzględniające schemat kontrfaktyczny będą prowadzone przy użyciu metod i technik takich jak: techniki propensity score matching (PSM) oraz metody podwójnej różnicy (DID). Oczywiście możliwe jest stosowanie innych metod i technik analizy danych analitycznych w zależności od dostępnych informacji i danych o realizowanych interwencjach, w związku z tym ostateczny dobór metod i technik kontrfaktycznych zostanie dokonany na etapie przygotowania do realizacji badania.

Realizacja tego badania z uwzględnieniem schematu kontrfaktycznego będzie wymagała ścisłej współpracy IZ z MliR i GUS według następującego schematu: JE wysłała do GUS dane wskazujące grupy (beneficjentów/kontrolne) oraz interesujące ją obszary zmian (w ramach możliwości GUS), następnie GUS opracowuje zbiorcze wyniki i przekazuje JE. Na ich podstawie JE przygotowuje raport końcowy (włączając różnego rodzaju techniki i metody uzupełniające lub interpretujące wyniki przekazane przez GUS).

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Dane GUS
- Dane pozyskane od osób odpowiedzialnych za wdrażanie RPO WK-P 2014-2020.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

III kw. 2019 r. - I kw. 2020 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

150 tys. zł

Zakłada się, że ewentualny koszt pozyskania danych z GUS będzie leżał po stronie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów wsparcia działalności B+R+I przedsiębiorstw i jednostek naukowych, a także MliR i GUS.

Uwagi i komentarze

Realizacja badania z użyciem metod kontrfaktycznych zależy od dostępności danych na temat grupy kontrolnej.

4.14. Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P na lata 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Wszystkie osie priorytetowe	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowe
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem badania jest dokonanie oceny wybranych elementów systemu realizacji RPO WK-P 2014-2020.	
Uzasadnienie badania	
<p>Badanie systemu realizacji programu operacyjnego zostało wskazane jako obowiązkowe do przeprowadzenia we wszystkich programach operacyjnych na mocy Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności w ramach perspektywy finansowej 2014-2020, Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. Wyniki badań cząstkowych stanowiąc mogą cenną podstawę dla późniejszej syntezy wyników.</p> <p>Należy również podkreślić, że niniejsza ewaluacja zostanie zogniskowana głównie na nowych elementach systemu realizacji Programu, w szczególności: ocenie funkcjonowania instrumentów finansowych, inwestycjach zintegrowanych, instrumencie RLKS.</p>	
Kryteria badania	
Skuteczność	
Efektywność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<p>Badanie będzie koncentrować się na analizie nowych rozwiązań systemu realizacji RPO WK-P 2014-2020 w szczególności na zagadnieniu dwufunduszowości RPO oraz funkcjonowaniu systemów wdrażania instrumentów finansowych, inwestycjach zintegrowanych, instrumentu RLKS oraz innych elementów zidentyfikowanych na etapie opracowania SOPZ.</p> <p>Badanie (w zakresie analizy i oceny obszarów problemowych) powinno nawiązywać do analogicznych badań oceniających perspektywę 2004-2006 oraz 2007-2013 (aspekt porównawczy).</p>	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
<p>MIIIR przygotowuje zalecenia w zakresie niniejszego badania, które będą definiowały w szczególności sposób i zakres dokonywania ewaluacji.</p> <p>Badanie będzie miało głównie charakter jakościowy, w znacznym stopniu opierać się też będzie na analizie danych zastanych oraz wywiadach jakościowych z kluczowymi interesariuszami.</p>	
Zakres niezbędnych danych	
Zakres danych w posiadaniu IZ (dokumentacja konkursowa, dokumentacja programowa, dokumentacja projektowa).	
Organizacja badania	
Ramy czasowe realizacji badania	
III kw. 2019 r. - I kw. 2020 r.	
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia	
90 tys. zł	
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania	
JE RPO WK-P 2014-2020	
Uwagi i komentarze	
MIIIR przygotowuje zalecenia w zakresie niniejszego badania, które będą mogły być wykorzystane na poziomie poszczególnych programów operacyjnych. Następnie dokona syntezy badań zrealizowanych na poziomie programów operacyjnych.	

4.15. Ewaluacja ex-ante RPO WK-P 2021 plus

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Wszystkie osie priorytetowe	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu/procesowe
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex ante
Cel badania	
Celem badania jest dokonanie ewaluacji ex ante realizacji programu operacyjnego dla kolejnej perspektywy finansowej.	
Uzasadnienie badania	
Ewaluacja ex ante będzie zapewne warunkiem koniecznym dla przyjęcia dokumentów operacyjnych na kolejną perspektywę finansową.	
Kryteria badania	
Trafność Przewidywana Efektywność Przewidywana Skuteczność Przewidywana Trwałość	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
MliR uwzględniając dotychczasowe doświadczenia i wymagania KE przygotuje w tej kwestii stosowne zalecenia dla ewaluacji.	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
W roku 2019/2020 MliR opracuje zalecenia dla procesu ewaluacji programów operacyjnych 2021+ (wykorzystując wnioski z procesu ewaluacji 2014-2020).	
Zakres niezbędnych danych	
Zgodnie z zaleceniami przygotowanymi przez MliR	
Organizacja badania	
Ramy czasowe realizacji badania	
I kw. 2020 r. - III kw. 2020 r.	
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia	
250 tys. zł	
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania	
JE RPO WK-P 2014-2020	
Uwagi i komentarze	
-	

4.16 Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie zmian klimatycznych i zrównoważonego wykorzystania energii

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś Priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	
4a	Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
4b	Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach
4c	Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym
4e	Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu
Fundusz: EFRR	

Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Badanie ma na celu określenie wpływu projektów finansowanych ze środków RPO WK-P 2014-2020 na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych oraz wzrost efektywności energetycznej.	
Uzasadnienie badania	
Region posiada niewykorzystane zasoby odnawialnych źródeł energii w takich dziedzinach jak energia słoneczna, wodna, geotermalna, bioenergetyka. Badanie powinno pozwolić na ocenę, czy dzięki funduszom unijnym ten potencjał zaczął być wykorzystywany. Ponadto, badanie może służyć do oceny wkładu w realizację Strategii Europa 2020 w zakresie zmian klimatycznych i zrównoważonego wykorzystania energii.	
Kryteria badania	
Użyteczność Skuteczność Efektywność Trwałość	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<p>Główne pytania ewaluacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Które z inwestycji wpływają na zwiększenie efektywności energetycznej w regionie? Jakie czynniki decydują o największej efektywności energetycznej? • Czy wykorzystano potencjał odnawialnych źródeł energii w regionie? W jakim stopniu zostały wykorzystane? • Czy projekty dotyczące OZE i efektywności energetycznej były trafne tzn. czy oparte były o optymalne technologie w kontekście sytuacji na regionalnym rynku? • Które z podejmowanych działań dotyczących zmian klimatycznych i zrównoważonego wykorzystania energii są ze sobą komplementarne? • Z jakimi innymi działaniami (inne osie RPO WK-P 2014-2020, działania spoza programu) zachodzi komplementarność? • Jakie widoczne są jeszcze potrzeby oraz jaki jest potencjał zwiększania efektywności energetycznej w regionie? • Jakie uzyskano efekty społeczno-gospodarcze z realizowanych projektów, zwłaszcza w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy i rozwoju rynków produktów i usług? 	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
<p>Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • desk research, • CATI/CAWI, • indywidualne wywiady pogłębione, • studia przypadku wybranych projektów. 	
Zakres niezbędnych danych	
<p>Dane zastane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumenty programowe i strategiczne (unijne, krajowe i regionalne), • dane z SL 2014 (wartości wskaźników dotyczące efektywności energetycznej w regionie), • dane z wniosków o dofinansowanie, • regionalne dane statystyczne, ogólnodostępne, • literatura fachowa. <p>Dane pierwotne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beneficjenci, • instytucje systemu RPO WK-P na lata 2014-2020, • eksperci w zakresie efektywności energetycznej regionu. 	
Organizacja badania	
Ramy czasowe realizacji badania	
I kw. 2020 r. - III kw. 2020 r.	

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia	
200 tys. zł	
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania	
JE RPO WK-P 2014-2020	
Uwagi i komentarze	
-	

4.17. Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P na lata 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Wszystkie osie priorytetowe	
Typ badania (wpływu, procesowe)	procesowe
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania będzie ocena wdrażania polityk horyzontalnych w RPO WK-P 2014-2020.	
Uzasadnienie badania	
<p>Kwestia potrzeby oceny realizacji zasad horyzontalnych została mocno osadzona w Rozporządzeniu Ogólnym, w którym to skupiono się na dwóch zasadach: zasadzie promowania równości mężczyzn i kobiet, i niedyskryminacji oraz zasadzie zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Ponadto, zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 badanie zasad horyzontalnych zostało wskazane jako obowiązkowe do przeprowadzenia w ramach programu. Badane to może być częścią całościowej oceny realizacji polityk horyzontalnych.</p> <p>Obowiązek ten wynika także z zapisów RPO WK-P 2014-2020 w sekcji 11 Zasady horyzontalne. Zadaniem IZ jest przeprowadzenie ewaluacji polityk horyzontalnych zagwarantowanych w programie. JE będzie odpowiedzialna za zlecenie badania ewaluacyjnego w zakresie efektywności wsparcia udzielonego grupom dyskryminowanym w kontekście realizacji zasady równości szans i zapobiegania dyskryminacji jak również monitorowania losów tych grup po zakończeniu udziału w projekcie oraz w zakresie efektywności wdrażania zasady równości płci.</p> <p>Badanie powinno rozpocząć się w takim momencie zaawansowania RPO WK-P 2014-2020, który pozwoli na dokonanie pogłębionych analiz. Z drugiej strony, jest konieczna realizacja badania w takim terminie, aby jego wyniki mogły zostać wykorzystane do usprawnienia lub dokonania zmian w Programie (np. w ramach przeglądu śródkresowego).</p>	
Kryteria badania	
Użyteczność	
Skuteczność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<p>W ramach badania udzielona zostanie odpowiedź na następujące pytania ewaluacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W jaki sposób i w jakim stopniu przy realizacji RPO WK-P 2014-2020 uwzględniana jest zasada promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji? • W jaki sposób i w jakim stopniu przy realizacji RPO WK-P 2014-2020 uwzględniana jest zasada zrównoważonego rozwoju? <p>Odpowiedź na każde z ww. pytań powinna zostać udzielona biorąc pod uwagę co najmniej dwa wymiary:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektodawcy i instytucji zaangażowanej we wdrażanie, • obszaru wsparcia (np. gospodarka, infrastruktura, społeczeństwo). 	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
<p>Badanie będzie miało głównie charakter jakościowy, w znacznym stopniu opierać się też będzie na analizie danych zastanych. Ponadto, w ramach każdej osi priorytetowej wybranych zostanie kilka projektów do szczegółowej analizy sposobu ich wdrażania pod kątem uwzględnienia zasad horyzontalnych. W zakresie minimum badanie zostanie ograniczone do dwóch głównych zasad: promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji i zasady zrównoważonego rozwoju.</p>	

Zakres niezbędnych danych
Zakres danych w posiadaniu IZ (dokumentacja konkursowa, dokumentacja programowa, dokumentacja projektowa) oraz informacje zebrane i przeanalizowane w ramach badań ewaluacyjnych i innych analiz.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II kw. 2020 r. - IV kw. 2020 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
190 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
-

4.18. Ocena wsparcia przedsiębiorstw w ramach RPO WK-P 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu	
1b	Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje (...)
3a	Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
3b	Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia
3c	Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług
Oś priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	
4b	Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach
Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	
9d	Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
Fundusz: EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	on-going
Cel badania	
Celem badania będzie analiza i ocena skuteczności, użyteczności, a także trwałości i efektywności działań podjętych w ramach RPO WK-P 2014-2020 skierowanych na wspieranie przedsiębiorstw w regionie. Analizie zostaną poddane głównie działania realizowane w ramach Osi 1 ukierunkowane były na wzrost innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw oraz na wzrost poziomu handlu zagranicznego, które będą uzupełniane o projekty realizowane w ramach działań z Osi 3 i 7, dotyczące wsparcia przedsiębiorstw.	
Uzasadnienie badania	
Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego Plan Modernizacji 2020+ konkurencyjna gospodarka stanowi jeden z czterech priorytetów rozwoju do roku 2020. Żeby można było mówić o konkurencyjności gospodarki regionu należy skupić się na interwencjach, które będą ukierunkowane między innymi na wzrost przedsiębiorczości.	
W związku z tym w ramach RPO WK-P 2014-2020 zaplanowano szereg typów działań, które powinny z założenia wpłynąć na wzrost przedsiębiorczości i rozwój bądź tworzenie nowych przedsiębiorstw, a co za tym idzie na wypełnienie priorytetu Konkurencyjna Gospodarka ze Strategii Rozwoju.	
Zaplanowano więc badanie, w którym te właśnie interwencje zostaną poddane analizie i ocenie pod kątem skuteczności, efektywności ale również użyteczności i trwałości.	
Badanie to posłuży również ocenie zgodności realizowanych projektów z wypełnianiem zdiagnozowanych w Regionalnej Strategii Innowacji potrzeb rozwoju województwa.	

Kryteria badania	
Skuteczność Efektywność Użyteczność Trwałość	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<p>Główne pytania ewaluacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaka jest skuteczność wsparcia przedsiębiorstw, patrząc z punktu widzenia różnych form wsparcia (dotacje/instrumenty finansowe/doradztwo)? • Czy zakres wsparcia udzielonego w ramach działań realizowanych ze środków RPO WK-P 2014--2020 jest użyteczny z punktu widzenia potrzeb regionalnego rynku pracy? • W jakim stopniu projekty realizowane przez przedsiębiorstwa wpływały na realizację celów określonych w Regionalnej Strategii Innowacji WK-P 2014-2020, a w szczególności na rozwój inteligentnych specjalizacji? • Jakie formy wsparcia przedsiębiorstw okazały się najskuteczniejsze uwzględniając poszczególne działania RPO WK-P 2014-2020? • Czy projekty ukierunkowane na wsparcie przedsiębiorstw wpłynęły na wzrost ich innowacyjności i konkurencyjności? • Czy interwencja miała wpływ na poziom handlu zagranicznego? • Na ile trwałe są efekty projektów wspierających przedsiębiorstwa w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020? • Jakie czynniki determinują w największym stopniu skuteczność wsparcia przedsiębiorstw, a jakie je ograniczają? • Które z działań ukierunkowanych na wsparcie przedsiębiorstw są najbardziej efektywne? • Czy beneficjenci projektów ukierunkowanych na rozwój przedsiębiorstw, finansowanych ze środków RPO WK-P 2014-2020 zrealizowaliby te same inwestycje gdyby nie otrzymali wsparcia unijnego? 	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
<p>Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych.</p> <p>W związku z tym, że w ramach przedmiotowego badania ocenie i analizie podlegać będą beneficjenci-przedsiębiorcy proponuje się zastosowanie schematu kontrfaktycznego, uwzględniającego przebadanie również grupy kontrolnej przedsiębiorców, którzy nie skorzystali ze wsparcia w ramach RPO WK-P 2014-2020. Dzięki takiemu podejściu możliwe będzie uchwycenie efektu netto prowadzonych w ramach Programu interwencji ukierunkowanych na wspieranie przedsiębiorczości w regionie.</p> <p>Grupa kontrfaktyczna zostanie określona dzięki danym pozyskanym przy współpracy z MliR i GUS według następującego schematu: JE wysyła do GUS dane wskazujące grupy (beneficjentów/kontrolne) oraz interesującą ją obszary zmian (w ramach możliwości GUS), następnie GUS opracowuje zbiorcze wyniki i przekazuje JE. Na ich podstawie JE przygotowuje raport końcowy (włączając różnego rodzaju techniki i metody uzupełniające lub interpretujące wyniki przekazane przez GUS). Analizy prowadzone w schemacie kontrfaktycznym powinny być realizowane z uwzględnieniem podstawowych metod i technik analitycznych takich jak: metoda podwójnej różnicy (DID), metoda nieciągłości w równaniu regresji (RDD) czy metoda propensity score matching (PSM). Ostateczny dobór wykorzystywanych do analiz technik i metod uzależniony będzie od dostępnych informacji i danych o realizacji interwencji.</p> <p>Oprócz schematu kontrfaktycznego istotne z punktu widzenia celu i przedmiotu badania będzie przeprowadzenie analiz ilościowych z beneficjentami RPO WK-P co pozwoli na uzyskanie danych niedostępnych w bazach GUS, pogłębiających badane zagadnienia.</p> <p>Istotne będzie również przeprowadzenie analiz jakościowych w postaci wywiadów pogłębionych, bądź grupowych z osobami zaangażowanymi we wdrażanie RPO WK-P 2014-2020, które posiadają wiedzę na temat ewentualnych problemów, jakie mogły pojawić się w toku realizacji projektów wspierających przedsiębiorców w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 oraz o zastosowaniu ewentualnych środków zaradczych.</p>	
Zakres niezbędnych danych	
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów 	

<ul style="list-style-type: none"> • Dane GUS • Dane pozyskane od osób odpowiedzialnych za wdrażanie RPO WK-P 2014-2020 • Analizy i dane uzyskane od przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Pracy
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
IV kw. 2020 r. – II kw. 2021 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
280 tys. zł Zakłada się, że ewentualny koszt pozyskania danych z GUS będzie leżał po stronie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów dotyczących wsparcia przedsiębiorstw.
Uwagi i komentarze
Realizacja badania z użyciem metod kontryfaktycznych zależy od dostępności danych na temat grupy kontrolnej.

4.19. Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry	
9a	Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszenia nierówności w zakresie stanu zdrowia oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
9b	Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich
Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	
9d	Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo	
9i	Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
9iv	Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym
9v	Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia
Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	
9vi	Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność
Fundusz: EFRR, EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem badania jest analiza oraz określenie wpływu projektów rewitalizacyjnych realizowanych / zrealizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na jakość życia mieszkańców miast, poziom wykluczenia społecznego i ubóstwo mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego.	
Uzasadnienie badania	
Rewitalizacja jest jednym z priorytetowych obszarów w nowej polityce spójności. Obecne doświadczenia dostarczają niejednoznacznych wniosków dotyczących wpływu rewitalizacji na rozwój obszarów zdegradowanych. Dotychczasowe działania rewitalizacyjne nie przyniosły jednoznacznie pozytywnych efektów, dlatego też interwencja ta wymaga starannego zaplanowania oraz systematycznej oceny. Zgodnie ze strategią województwa	

kontynuacja procesów rewitalizacyjnych będzie się odbywać na podstawie odrębnych założeń szczegółowych (np. programów rewitalizacji²⁶). Punktem wyjścia dla oceny działań rewitalizacyjnych w perspektywie 2014-2020 będzie badanie ewaluacyjne pt. „Ewaluacja wpływu projektów rewitalizacyjnych realizowanych w ramach RPO WK-P na lata 2007-2013 na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej obszarów objętych rewitalizacją”, przeprowadzone przez JE w 2013 r. Badanie będzie stanowiło pewnego rodzaju pomiar sytuacji na danym obszarze rewitalizowanym przed rozpoczęciem tego typu działań w nowej perspektywie finansowej. W ten sposób możliwe będzie również uchwycenie faktycznej zmiany na tych obszarach.

Kryteria badania

Trafność
Skuteczność
Efektywność
Trwałość
Użyteczność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

- Jak oceniana jest trafność doboru obszarów rewitalizowanych ze względu na skalę występujących na nich problemów społecznych?
- W jaki sposób zapewniona została kompleksowość, koncentracja oraz komplementarność działań rewitalizacyjnych (przestrzenna, problemowa, międzyokresowa, źródeł finansowania oraz proceduralno-instytucjonalna)?²⁷
- Jaki jest poziom zmian na obszarach rewitalizowanych? Czy sytuacja na obszarach rewitalizowanych poprawia się w porównaniu do sytuacji w poszczególnych miejscowościach?
- Jakie zmiany są obserwowane na obszarach rewitalizowanych, w zakresie:
  - jakości życia, zwiększenia dostępności usług zdrowotnych,
  - poziomu ubóstwa (korzystania z pomocy społecznej),
  - poziomu aktywności społecznej,
  - poziomu integracji społecznej (włączenia społecznego),
  - liczby miejsc pracy,
  - nowych przedsiębiorstw, w tym również przedsiębiorstw społecznych,
  - dostępu do edukacji i innych usług społecznych,
  - poziomu przestępczości,
  - stanu lokalnej infrastruktury,
  - poziomu czynszów na obszarach rewitalizowanych (kosztów mieszkań, lokali usługowych i handlowych),
  - odpływu lokalnych mieszkańców i przedsiębiorców, napływu nowych mieszkańców.
- Jaka jest trwałość osiągniętych zmian?
- Jaki jest wpływ rewitalizacji na migracje mieszkańców (lub co najmniej plany dotyczące migracji)?
- Jaki jest poziom komplementarności wsparcia z działaniami z zakresu Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Analizy przeprowadzone będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych. Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się:

- desk research,
- CATI/CAWI,
- wywiady indywidualne IDI,
- wywiady pogłębione ITI,
- wywiady eksperckie,

²⁶ W Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 przyjętych 3 lipca 2015 r. stosowane jest określenie „program rewitalizacji”. Natomiast w projekcie ustawy o rewitalizacji przyjętym 30 czerwca 2015 r. mowa jest o „gminnym programie rewitalizacji” (<http://www.sejm.gov.pl/sejm7.nsf/druk.xsp?nr=3594>).

²⁷ Wyjaśnienie dotyczące kompleksowości, koncentracji i poszczególnych rodzajów komplementarności znajduje się w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, str. 20-24 https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/6107/Wytyczne_dot_rewitalizacji_zatwierdzone_3VII2015.pdf

- studia przypadków projektów odzwierciedlających zróżnicowanie obszarów poddawanych rewitalizacji. Przewiduje się ewaluację wpływu bazującą na teorii. Badanie oparte na schemacie kontrfaktycznym jest nieuzasadnione, ze względu na brak grupy kontrolnej. Możliwe jest natomiast porównanie sytuacji na obszarze rewitalizowanym do zmian na poziomie całych miejscowości, w których wdrażany jest program rewitalizacyjny lub porównywalnych miejscowości. Zakres porównań może zostać ograniczony do tych obszarów, dla których dostępne są dane statystyczne.

Ponieważ każdy obszar objęty rewitalizacją ma swoją specyfikę, zasadne jest zaprojektowanie schematu badania na bazie analizy przypadków. Szacuje się, że analizą powinno być objętych co najmniej 10 kompleksowych rewitalizacji.

Głębsza i rozciągnięta w czasie analiza mechanizmów zmiany na rewitalizowanych obszarach powinna dostarczyć pogłębionej, rzetelnej wiedzy na temat zachodzącej zmiany.

Równocześnie wszystkie obszary objęte rewitalizacją powinny być objęte systematycznym, ujednoczonym badaniem zmian w kluczowych wymiarach:

- Sytuacji na rynku pracy (zmiany liczby bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, liczba tworzonych miejsc pracy).
- Aktywności gospodarczej (liczby nowych przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw społecznych).
- Aktywności społecznych (liczba lokalnych inicjatyw, zaangażowanie mieszkańców w działania na rzecz społeczności lokalnej).
- Integracji społecznej (poziom kontaktów społecznych mieszkańców).
- Jakości życia (subiektywna ocena mieszkańców).
- Przestępczości (liczba przestępstw, liczba aktów wandalizmu).
- Poziomu ubóstwa (liczba osób pobierających okresowe świadczenia z pomocy społecznej).
- Poziomu integracji społecznej (skala i intensywność kontaktów społecznych).
- Dostępu do usług (edukacyjnych, społecznych, zdrowotnych, kulturalnych).
- Skłonności do migracji.
- Efektów negatywnych (wzrost czynszów, odpływ dotychczasowej ludności i dotychczasowych przedsiębiorców).
- Dodatkowych wymiarów, istotnych dla danej lokalizacji.

Pomiar zmiany sytuacji w miarę możliwości powinien bazować na danych zastanych. W niektórych przypadkach konieczne jednak będzie pozyskanie danych pierwotnych.

W badaniu konieczne jest uwzględnienie obszernego komponentu jakościowego, który koncentrował się będzie na zrozumieniu mechanizmu oddziaływania interwencji na ożywienie społeczno-gospodarcze na rewitalizowanych obszarach.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Dane GUS
- Dane pozyskane od osób odpowiedzialnych za wdrażanie RPO WK-P 2014-2020

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I kw. 2021 r. - III kw. 2021 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

200 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

Wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.20. Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Wszystkie osie priorytetowe	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem badania jest dokonanie podsumowania dotychczasowych efektów realizacji RPO WK-P 2014-2020.	
Uzasadnienie badania	
<p>Badanie podsumowujące efekty programu operacyjnego zostało wskazane jako obowiązkowe do przeprowadzenia we wszystkich programach operacyjnych na mocy Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności w ramach perspektywy finansowej 2014-2020, Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. Zgodnie z powyższymi wytycznymi przedmiotowe badanie powinno zostać zakończone do końca kwietnia 2022 r.</p> <p>Badanie to wprost realizuje zapisy Rozporządzenia Ogólnego art. 114 ust 2: „Do dnia 31 grudnia 2022 r. instytucje zarządzające przekazują Komisji, w odniesieniu do każdego programu operacyjnego, sprawozdanie zawierające podsumowanie wyników ewaluacji przeprowadzonych podczas okresu programowania i głównych produktów oraz rezultatów programu operacyjnego, przedstawiając omówienie przekazanych informacji.”</p>	
Kryteria badania	
Skuteczność Efektywność Użyteczność Trwałość	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
Prowadzone analizy będą zmierzały do udzielenia wyczerpującej odpowiedzi na temat efektów poszczególnych osi priorytetowych RPO WK-P 2014-2020 oraz wpływu programu na zmiany wskaźników rezultatu strategicznego. Szczegółowo struktura raportu nawiązywać powinna do udzielenia odpowiedzi na cele Strategii Europa 2020. Zakres raportu zostanie zapewne zdefiniowany przez Komisję Europejską. Dodatkowym wymiarem analiz powinna być objęta kwestia wdrażania inteligentnych specjalizacji regionalnych.	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
Niniejsze badanie będzie opierało się na analizie danych wtórnych w szczególności pochodzących z systemu monitorowania oraz bazować będzie na syntezie przeprowadzonych wcześniej ewaluacji.	
Zakres niezbędnych danych	
Zakres danych w posiadaniu IZ (dokumentacja konkursowa, dokumentacja programowa, dokumentacja projektowa) oraz informacje zebrane i przeanalizowane w ramach badań ewaluacyjnych i innych analiz np. w ramach regionalnego obserwatorium terytorialnego.	
Organizacja badania	
Ramy czasowe realizacji badania	
IV kw. 2021 r.	
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia	
200 tys. zł	
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania	
JE RPO WK-P 2014-2020	
Uwagi i komentarze	
-	

4.21. Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzrost zatrudnienia w regionie

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś priorytetowa 1 Wzmocnienie innowacyjności i konkurencyjności gospodarki regionu	
1a	Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji (...)
1b	Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje (...)
3a	Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
3b	Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia
3c	Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług
Oś priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie	
4b	Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach
Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	
9d	Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy	
8i	Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników
8iii	Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw
8iv	Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę
8v	Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
Oś priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo	
9i	Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
9v	Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia
Fundusz: EFRR i EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Badanie to będzie miało na celu określenie wpływu interwencji realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na zatrudnienie w województwie. Będzie ono w sposób kompleksowy dotyczyło interwencji podejmowanych zarówno z działań finansowanych z EFRR jak i z EFS, z zastrzeżeniem, że to interwencje podejmowane w ramach Osi 1. oraz 8. i 9. stanowią główny zakres badania, natomiast działania w ramach osi 3 i 7 będą podlegać analizom jedynie w zakresie projektów mających wpływ na zatrudnienie w regionie.	
Uzasadnienie badania	
Potrzeba realizacji tego badania wynika między innymi ze Strategii Europa 2020, która zakłada, że należy dążyć do wzrostu gospodarczego obejmującego pięć celów - w zakresie zatrudnienia, innowacji, edukacji, włączenia społecznego oraz zmian klimatu/energii. W związku z tym należy dokonać oceny wpływu interwencji realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na jeden z tych celów czyli zatrudnienie. Z uwagi na fakt, że Komisja Europejska kładzie szczególny nacisk na generowanie nowych miejsc pracy bądź ich utrzymywanie w wyniku wsparcia unijnego badanie to jest bardzo istotnym elementem oceny efektów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.	
Efekty interwencji współfinansowanych ze środków EFRR i EFS będą oceniane pod kątem ich skuteczności, efektywności, ale też adekwatności i użyteczności w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb regionu.	

Kryteria badania

Użyteczność
Skuteczność
Adekwatność
Efektywność
Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Główne pytania ewaluacyjne:

- Jak projekty realizowane w ramach RPO WK-P 2014-2020 wpłynęły bezpośrednio na poziom zatrudnienia w regionie?
- Czy dzięki wsparciu ze środków RPO WK-P 2014-2020 udało się utworzyć nieplanowane wcześniej miejsca pracy? Jaka jest skala tego zjawiska?
- Jaka jest jakość miejsc pracy utworzonych (w sposób bezpośredni lub pośredni) w ramach projektów finansowanych ze środków RPO WK-P 2014-2020 (pod kątem płci, wykształcenia osób zatrudnionych, rodzaju umów, wymiaru czasu pracy, poziomu wynagrodzenia, typu stanowisk)?
- Czy poszczególne projekty finansowane ze środków RPO WK-P 2014-2020 były trafne i użyteczne do zdiagnozowanych kierunków rozwoju województwa, dotyczących sfery zatrudnienia zdefiniowanych w dokumentach strategicznych, m. in. w Strategii Rozwoju Województwa Plan Modernizacji 2020+?
- Czy projekty, które wpłynęły na poziom zatrudnienia w regionie były skuteczne, tzn. czy udało się osiągnąć założone w nich cele?
- Jakie czynniki miały największy wpływ na poziom realizacji wskaźników, dotyczących wzrostu zatrudnienia zadeklarowanych w projektach?
- Czy dzięki interwencjom realizowanym w ramach RPO WK-P 2014-2020 ukierunkowanym na wzrost zatrudnienia udało się osiągnąć cele szczegółowe PI objętych badaniem?
- Które z działań ukierunkowanych na wzrost zatrudnienia są najbardziej efektywne?
- Na ile trwałe są efekty projektów wpływających na zatrudnienie w województwie kujawsko-pomorskim?
- Jakie ewentualne bariery pojawiły się w trakcie realizacji projektu? Jak sobie z nimi poradzono?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych.

Przed przystąpieniem do badań terenowych konieczne będzie przeprowadzenie analizy desk research dokumentacji projektowej, dotychczasowych diagnoz sytuacji na kujawsko-pomorskim rynku pracy, a także opracowań ministerialnych m. in. wyników badania wpływu makroekonomicznego (zlecanego przez MliR), co umożliwi podsumowanie całościowych efektów realizacji programu operacyjnego.

Z uwagi na charakter przedmiotu badania zostanie zastosowane podejście zgodne ze schematem kontrfaktycznym, uwzględniającym przebadanie również grupy kontrolnej w przypadku projektów finansowanych z EFRR beneficjentów, którzy nie skorzystali ze wsparcia w ramach RPO WK-P 2014-2020. Dzięki takiemu podejściu możliwe będzie uchwycenie efektu netto prowadzonych w ramach Programu interwencji ukierunkowanych na wzrost zatrudnienia w regionie.

Grupa kontrfaktyczna zostanie określona dzięki danym pozyskanym przy współpracy z MliR i GUS, według następującego schematu: JE wysyła do GUS dane wskazujące grupy (beneficjentów/kontrolne) oraz interesującą ją obszary zmian (w ramach możliwości GUS), następnie GUS opracowuje zbiorcze wyniki i przekazuje JE. Na ich podstawie JE przygotowuje raport końcowy (włączając różnego rodzaju techniki i metody uzupełniające lub interpretujące wyniki przekazane przez GUS).

Analizy prowadzone w schemacie kontrfaktycznym powinny być realizowane z uwzględnieniem podstawowych metod i technik analitycznych takich jak: metoda podwójnej różnicy (DID), metoda nieciągłości w równaniu regresji (RDD) czy metoda propensity score matching (PSM). Ostateczny dobór wykorzystywanych do analiz technik i metod uzależniony będzie od dostępnych informacji i danych o realizacji interwencji.

Kwestią wątpliwą jest możliwość zastosowania schematu kontrfaktycznego również w projektach finansowanych z EFS, a dokładnie możliwość ustalenia grupy kontrolnej, o zbliżonych cechach społeczno-demograficznych do osób, które brały udział w projekcie.

Oprócz schematu kontrfaktycznego istotne z punktu widzenia celu i przedmiotu badania będzie przeprowadzenie analiz ilościowych z beneficjentami RPO WK-P (w projektach EFRR), oraz z uczestnikami projektów (w przypadku finansowania ze środków EFS) co pozwoli na uzyskanie danych niedostępnych w bazach GUS, pogłębiających

badane zagadnienia.

Istotne z punktu widzenia przedmiotu badania będą również analizy jakościowe m. in. wywiady pogłębione z osobami zaangażowanymi we wdrażanie projektów realizowanych z RPO WK-P na lata 2014-2020, które mogły przyczynić się do wzrostu zatrudnienia w regionie.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Informacje uzyskane od osób zaangażowanych we wdrażanie RPO WK-P 2014-2020
- Analizy i dane uzyskane od przedstawicieli Wojewódzkiego Urzędu Pracy

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

I kw. 2021 r. - IV 2021 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

190 tys. zł

Zakłada się, że ewentualny koszt pozyskania danych z GUS będzie leżał po stronie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju.

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów dotyczących wsparcia przedsiębiorstw oraz aktywizacji bezrobotnych (w przypadku EFS).

Uwagi i komentarze

Realizacja badania z użyciem metod kontrfaktycznych zależy od dostępności danych na temat grupy kontrolnej. Ponadto wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.22. Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

Wszystkie osie priorytetowe

Typ badania (wpływu, procesowe)

wpływu

Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)

on-going/ex post

Cel badania

Celem badania jest dokonanie oceny wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczny i gospodarczy województwa oraz realizację celów Strategii Europa 2020.

Uzasadnienie badania

Badanie realizuje zapisy Rozporządzenia Ogólnego, w szczególności art. 54 ust 1:

„...Wpływ programów jest ewaluowany w świetle zadań każdego z EFSI w odniesieniu do wymiernych celów unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, i z uwzględnieniem wielkości programu, w odniesieniu do PKB oraz poziomu bezrobocia na terenie objętym programem, w stosownych przypadkach”.

RPO WK-P 2014-2020 na tle innych programów realizowanych w UE jest programem o dużej skali (w odniesieniu do terytorium na które oddziałuje). Dokonanie stosownej ewaluacji wydaje się zatem konieczne, by spełnić wymogi rozporządzenia.

Kryteria badania

Skuteczność

Użyteczność

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Badanie udzieli odpowiedzi na następujące dwa główne pytania ewaluacyjne:

- Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020?
- Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczny województwa?
- Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na rozwój gospodarczy województwa?

- Jaki był wpływ realizacji RPO WK-P 2014-2020 na wybrane wskaźniki rozwoju społeczno-gospodarczego województwa?

Dodatkowym wymiarem analiz powinna być objęta kwestia:

- wpływu RPO WK-P 2014-2020 na sytuację demograficzną w regionie,
- wdrażanie inteligentnych specjalizacji,
- wpływ RPO WK-P 2014-2020 na zróżnicowanie społeczno-gospodarcze w wymiarze przestrzeni regionu.

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

W ramach niniejszej ewaluacji zakłada się, że dla RPO WK-P 2014-2020 udostępnione zostaną przez MliR dane dotyczące efektów makroekonomicznych związanych z wpływem programu na sytuację społeczno-gospodarczą województwa. Dane te zostaną następnie (w oparciu głównie o badania jakościowe oraz analizę danych zastanych) zinterpretowane i przedstawione w raporcie z badania. Ważnym elementem prowadzonych na poziomie lokalnym analiz będzie synteza dotychczas zrealizowanych ewaluacji i innych badań.

Zakres niezbędnych danych

IZ RPO WK-P 2014-2020 będzie zobowiązana do przekazania w odpowiednim terminie zestawień dotyczących faktycznej i planowanej realizacji RPO WK-P 2014-2020. Dane będą możliwe do wygenerowania z SL 2014.

Na tej podstawie w MliR zostaną przeprowadzone analizy makroekonomiczne wykorzystujące modele ekonomiczne. Wyniki prognoz zostaną udostępnione IZ RPO WK-P 2014-2020.

Pozostałe analizy zostaną oparte o dane z systemu monitorowania i własne badania jakościowe oraz syntezę wcześniejszych badań.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

II kw. 2021 r. - IV kw. 2021 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

90 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

Realizacja badania uzależniona od decyzji MliR.

4.23 Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020

Ogólny opis badania

Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz

Oś priorytetowa 4 Region przyjazny środowisku

- 5b Wsparcie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami
- 6a Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie
- 6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie
- 6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturalnego
- 6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zielona infrastrukturę

Fundusz: EFRR

Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
---------------------------------	--------

Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
---	---------

Cel badania

Celem badania będzie poznanie wpływu oraz ocena oddziaływania projektów środowiskowych realizowanych w ramach RPO WK-P 2014-2020 na stan rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Uzasadnienie badania
Przeprowadzenie ewaluacji zapewni z jednej strony wypełnienie obowiązku przeprowadzenia oceny wpływu dla 4. OP RPO WK-P 2014-2020, z drugiej zaś będzie stanowiło ocenę podejmowanych działań środowiskowych w kontekście wypełniania zobowiązań akcesyjnych.
Kryteria badania
Trafność Oddziaływanie Trwałość
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe
<p>Główne pytania ewaluacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy wsparte inwestycje zostały trafnie zlokalizowane oraz czy są trwałe? • Czy i jakie efekty przyrodnicze, biologiczne i ekologiczne osiągnięto w wyniku realizacji projektów 4. OP (zwłaszcza wodno-ściekowych, odpadowych, ochrony powietrza i klimatu, ochrony przeciw zagrożeniom, monitoringu środowiskowego)? • Jaki był społeczno-ekonomiczny wpływ projektów np. w zakresie: warunków prowadzenia działalności gospodarczej, potencjału inwestycyjnego wspartych terenów, potencjału turystycznego gmin oraz jakości życia mieszkańców? • Czy przyjęte podejście w RPO WK-P 2014-2020 oraz 4. OP skutkowało realizacją inwestycji rozwiązujących problemy w sposób kompleksowy, trwały i efektywny na terenach funkcjonalno-przestrzennych, tj. miastach, gminach, powiatach, obszarach chronionych? • Czy projekty rozwiązywały problemy w sposób kompleksowy (np. czy projekty wodno-ściekowe uwzględniały kwestie związane z zagospodarowaniem osadów, odzyskiem metanu, ponownym wykorzystaniem energii, zagadnieniami związanymi z adaptacyjnością do zmian klimatu)? • Jakie jest rzeczywiste wykorzystanie powstałej infrastruktury środowiskowej? • Jaka jest spodziewana trwałość efektów projektów? • W jaki sposób interwencja RPO WK-P 2014-2020 przyczyniła się do wypełnienia norm unijnych?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
Zakłada się zastosowanie podejścia mieszanego, tj. badań ilościowych (beneficjentów, mieszkańców, przedsiębiorców) i jakościowych (przedstawiciele instytucji z zakresu środowiska, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, zarządców obszarów chronionych, Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych, Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska, eksperci), uwzględniających specyfikę poszczególnych interwencji. Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się: <ul style="list-style-type: none"> • Desk research • CATI/CAWI • Indywidualne wywiady pogłębione • Studia przypadków wybranych projektów.
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
IV kw. 2021 r. - II kw. 2022 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
70 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
-

4.24. Ewaluacja wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na dostępność komunikacyjną kolejową i drogową regionu

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś priorytetowa 5 Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna regionu	
7b	Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi
7c	Rozwój i usprawnienie przyjaznych środowisku (w tym o obniżonej emisji hałasu) i niskoemisyjnych systemów transportu, w tym śródlądowych dróg wodnych i transportu morskiego, portów, połączeń multimodalnych oraz infrastruktury portów lotniczych, w celu promowania zrównoważonej mobilności regionalnej i lokalnej
7d	Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu
Fundusz: EFRR	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem tego badania będzie określenie wpływu działań realizowanych w ramach Osi priorytetowej 5 na promowanie zrównoważonego transportu, prowadzące do zwiększenia dostępności komunikacyjnej kolejowej i drogowej regionu oraz spowolnienia spadku korzystania z komunikacji publicznej przez mieszkańców obszarów pozamiejskich.	
Uzasadnienie badania	
Ewaluacja realizowana jest w związku z wymogiem szacowania wpływu interwencji na poziomie osi priorytetowych wynikającym z Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020. Niniejsze badanie umożliwi analizę efektów interwencji ujętych w 5 Osi Priorytetowej RPO WK-P 2014-2020, w ramach której zaplanowano finansowanie działań wynikających między innymi ze Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 - Plan modernizacji 2020+ dotyczących transportowej spójności wewnątrzregionalnej.	
Kryteria badania	
Użyteczność Skuteczność Efektywność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<p>Główne pytania ewaluacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy realizowane w ramach Osi 5 projekty były użyteczne, tzn. czy były realizowane w miejscach gdzie zachodzi potrzeba poprawy dostępności komunikacyjnej? • Jakie projekty miały największy wpływ na zwiększenie dostępności komunikacyjnej drogowej i kolejowej regionu? • Jaka była efektywność kosztowa projektów wpływających na zwiększenie dostępności komunikacyjnej drogowej i kolejowej? • Czy dzięki wsparciu udało się zahamować spadek poziomu korzystania z komunikacji publicznej przez mieszkańców obszarów pozamiejskich? 	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
<p>W ramach przedmiotowego badania należy zastosować triangulację metodologiczną dotyczącą zróżnicowania metod i technik zbierania danych, dzięki czemu możliwe będzie odtworzenie logiki interwencji realizowanych działań z jednoczesnym określeniem czynników determinujących ich skuteczność oraz ewentualnych ryzyk na nią wpływających. Punktem wyjścia należy uczynić dogłębną analizę desk research danych z dokumentacji projektowej wszystkich wniosków w ramach Osi 5.</p> <p>Jednak najistotniejszym elementem badania powinno być badanie ilościowe mieszkańców regionu oraz beneficjentów działań w ramach Osi 5 pod kątem skuteczności, użyteczności i efektywności realizowanych projektów. Uzupełnieniem metod ilościowych powinny być także wywiady pogłębione z przedstawicielami IZ RPO 2014-2020 odpowiedzialnymi za koordynację projektów z Osi 5.</p>	

Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
I kw. 2022 r. – III kw. 2022 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
250 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za wdrażanie projektów dostępności komunikacyjnej.
Uwagi i komentarze
IZ przy planowaniu tego badania będzie miała na uwadze realizację badania dostępności (w tym drogowej i kolejowej) zlecane przez KJE. Jeśli zakres badania będzie w dużej mierze tożsamy IZ rozważy możliwość zmiany w przedmiocie badania.

4.25. Ewaluacja działań podejmowanych przez Lokalne Grupy Działania w województwie kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasady partnerstwa

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	
9d	Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność
Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	
9vi	Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność
Fundusz: EFRR, EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem badania będzie ocena wpływu działań podejmowanych przez LGD w ramach instrumentu RLKS na wzrost aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców oraz ożywienie społeczne i gospodarcze obszarów objętych LSR. W ramach przedmiotu badania szczególny nacisk zostanie położony na realizowanie zasady partnerstwa w projektach objętych wsparciem.	
Uzasadnienie badania	
Realizacja badania jest szczególnie istotna dla regionu ze względu na wyodrębnienie osobnych osi priorytetowych dla wsparcia RKLS w ramach RPO WK-P 2014-2020 (Oś priorytetowa 7, objęta finansowaniem EFRR oraz Oś priorytetowa 11, objęta finansowaniem EFS). W tym przypadku dodatkowym argumentem na rzecz jej realizacji jest wymóg szacowania wpływu interwencji na poziomie osi priorytetowych. W ramach badania analizą objęte zostaną działania podejmowane przez LGD w ramach RPO WK-P2014-2020 oraz ich wpływ na wzrost aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców oraz ożywienie społeczne i gospodarcze obszarów objętych LSR. Istotnym elementem analizy będzie również ocena wykorzystania zasady partnerstwa w funkcjonowaniu LGD oraz zbadanie czy zapewniono w ten sposób efektywne wykorzystanie środków w ramach RPO WK-P 2014-2020.	
Kryteria badania	
Skuteczność	
Efektywność	
Użyteczność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • Czy oraz w jakim zakresie zasada partnerstwa zastosowana w ramach LGD przyczyniła się do efektywnego wykorzystania środków w ramach Programu? • W jaki sposób działalność LGD w ramach partnerstwa wpłynęła na rozwój obszaru objętego LSR? 	

<ul style="list-style-type: none"> • Czego dotyczyła współpraca LGD z partnerami? Na czym polegał udział partnerstw w pracach LGD? • Z jakiego sektora (publicznego, społecznego, gospodarczego) pochodzą partnerzy wchodzący w skład partnerstwa? • Jakie korzyści i wpływ na wzrost aktywności społeczno-zawodowej mieszkańców oraz ożywienie społeczne i gospodarcze obszarów objętych LSR ma fakt podejmowania przez LGD-y działań w ramach RPO WK-P 2014-2020? • Jakie są bariery w realizacji zasady partnerstwa w ramach LGD? Które elementy utrudniały współpracę partnerom/członkom w LGD?
Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>Analizy przeprowadzone będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik ilościowych, jak i jakościowych.</p> <p>Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • desk research; • CATI/CAWI; • wywiady indywidualne IDI wśród przedstawicieli LGD (reprezentantów biura, zarządu, członków / partnerów); • analiza SWOT; • studia przypadku – wybranych LGD. <p>Badanie ilościowe obejmie wszystkie powstałe dotychczas LGD na terenie województwa.</p>
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
II kw. 2022 r. – III kw. 2022 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
150 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
Wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.26. Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Oś priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy	
8v	Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
8vi	Aktywne i zdrowe starzenie się
Oś priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja	
10iii	Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
10iv	Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez

praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami	
Fundusz: EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem badania jest poznanie wpływu interwencji na sytuację pracowników i osób dorosłych uczestniczących w kształceniu.	
Uzasadnienie badania	
<p>Badanie będzie się koncentrować na ocenie wpływu kształcenia osób dorosłych na ich sytuację. Kształcenie osób dorosłych będzie finansowane w ramach osi priorytetowej 8 oraz w osi priorytetowej 10. Ze wsparcia w osi 8 korzystać będą tylko pracownicy, jednak ze wsparcia w osi 10 korzystać będą mogli zarówno pracownicy jak i osoby niepracujące. Dlatego też badając wpływ interwencji na sytuację osób dorosłych, uczestniczących w kształceniu, należy założyć, że efekty mogą dotyczyć różnych wymiarów sytuacji na rynku pracy: awansu lub podwyżki, zmiany pracy, poprawy stabilności zatrudnienia, zwiększenie jego wymiaru, ale także podjęcie pracy.</p> <p>Badanie powinno również koncentrować się na ocenie, w jaki sposób interwencja ogranicza błąd rynku. Jak wynika z badań dotyczących kształcenia osób dorosłych, uczestniczą w nich częściej osoby młodsze, lepiej wykształcone, pracujące w większych przedsiębiorstwach. Wprowadzenie mechanizmu popytowego może odwzorowywać ten wzorzec, co może generować wysoki poziom efektu <i>jałowego biegu</i>. Stąd też istotna jest ocena, w jakim stopniu interwencja przyczynia się do uczestnictwa w kształceniu ustawicznym osób, które inaczej nie podnosiłyby w ten sposób swoich kompetencji.</p> <p>Ponadto zbadane zostanie w jakim stopniu interwencja ukierunkowana została na rozwój dziedzin gospodarki i nauki najistotniejszych z punktu widzenia potencjału regionu (inteligentne specjalizacje).</p> <p>Badanie dotyczy jednego z ważniejszych obszarów interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego, czyli zwiększenia adaptacyjności pracowników przedsiębiorstw. Jednak zmienia się mechanizm wdrażania tej interwencji – w nowej perspektywie bazować on będzie na schemacie popytowym i Rejestrze Usług Rozwojowych.</p>	
Kryteria badania	
Skuteczność Efektywność Trafność Użyteczność	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
<ul style="list-style-type: none"> • W jakim stopniu interwencja ogranicza błędy rynku? • Jaki jest wpływ interwencji na sytuację osób dorosłych uczestniczących w kształceniu? • Na ile wsparcie projektowe przyczyniło się do poprawy sytuacji osób dorosłych w szczególności należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy? • Jaki jest wpływ interwencji na sytuację pracowników, którzy skorzystali ze wsparcia, pod kątem jakości pracy, środowiska pracy, poziomu wynagrodzenia, pozycji w miejscu pracy, eliminacji zidentyfikowanych czynników wpływających negatywnie na zdrowie pracowników? • Jaki jest wpływ interwencji na podjęcie pracy przez osoby niepracujące? • Na jakiego rodzaju wsparcie w ramach programów typu outplacement jest największe zapotrzebowanie? • Jaka jest logika interwencji w zakresie poprawy jakości kształcenia osób dorosłych? • W jakim stopniu interwencja wpłynęła na zwiększenie kompetencji osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy w zakresie ICT i języków obcych? • W jakim stopniu interwencja dopasowana jest do potrzeb odbiorców (w szczególności osób starszych, osób o niskich kwalifikacjach)? • W jakim stopniu jest ono dopasowane do potrzeb przedsiębiorstw? • Jaka jest komplementarność wsparcia pomiędzy badanymi priorytetami (w tym mechanizmy zapewniania komplementarności)? • Jaki jest wpływ interwencji na zachowania migracyjne uczestników projektów? • Jaka jest skuteczność i efektywność kosztowa mechanizmu popytowego? • Na ile wsparcie projektowe było ukierunkowane na rozwój inteligentnych specjalizacji i przyczyniło się do wzmocnienia regionalnego systemu innowacji? 	

Ogólny zarys metodologii badania
Zastosowane podejście metodologiczne
<p>W badaniu uwzględniony zostanie komponent ilościowy i jakościowy. Badania jakościowe dostarczą pogłębionej wiedzy o mechanizmach oddziaływania poszczególnych instrumentów, w tym szczególnie funkcjonowania mechanizmu popytowego, dopasowania wsparcia do potrzeb przedsiębiorców, zapewnienia wysokiej jakości wsparcia, dopasowania wsparcia do potrzeb osób starszych i o niskich kwalifikacjach.</p> <p>Ze względu na brak operatu pracowników, nie ma możliwości porównania efektów wsparcia do próby kontrolnej. Dlatego też ocena wpływu interwencji na sytuację pracowników wykonana będzie zgodnie z metodologią ewaluacji bazującej na teorii oraz poprzez zestaw odpowiednio skonstruowanych pytań. Dodatkowo możliwe jest porównanie efektów różnych typów wsparcia oraz różnych grup docelowych.</p> <p>W badaniu należy uwzględnić poziomy pomiaru: pracowników (uczestników projektów) oraz kadry zarządzającej przedsiębiorstw (w przypadku PI 8v), a także osób niepracujących uczestniczących w kształceniu.</p> <p>W badaniu uwzględniony zostanie dodatkowo wymiar oceny wpływu interwencji na zachowania migracyjne uczestników projektów (w jakim stopniu udział w projekcie i zmiana w miejscu pracy zniechęciły uczestników projektów do opuszczania województwa oraz jaka jest skala wyciekania – czyli opuszczania województwa przez uczestników projektów).</p>
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • SL 2014 – dane dotyczące uczestników projektów (charakterystyka osoby, zakres wsparcia, dane kontaktowe). • Dane dotyczące ośrodków kształcenia osób dorosłych. • Dane dotyczące przedsiębiorstw, których pracownicy skorzystali ze wsparcia.
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
I kw. 2022 r. – III kw. 2022 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
150 tys. zł.
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020
Uwagi i komentarze
-

4.27. Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020

Ogólny opis badania
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz
<p>Oś Priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie</p> <p>4c Zwiększona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych budynków mieszkaniowych</p> <p>4e Zwiększone wykorzystanie transportu publicznego w miastach i ich obszarach funkcjonalnych</p> <p>Oś Priorytetowa 4 Region przyjazny środowisku</p> <p>6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie</p> <p>6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego</p> <p>6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę</p> <p>Oś Priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry</p> <p>9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich</p> <p>10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej</p> <p>Oś Priorytetowa 8 Aktywni na rynku pracy</p> <p>8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery,</p>

godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę

Oś Priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo

- 9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
- 9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym

Oś Priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja

- 10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
- 10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami

Fundusz: EFRR i EFS

Typ badania (wpływu, procesowe)

wpływu

Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)

ex post

Cel badania

Celem badania jest ocena realizacji założeń oraz osiągniętych efektów w ramach prowadzonej polityki terytorialnej z uwzględnieniem instrumentu ZIT w województwie kujawsko-pomorskim.

Uzasadnienie badania

Zgodnie z założeniami polityki terytorialnej regionu wyodrębnić możemy następujące poziomy: poziom wojewódzki (ZIT – miasta Bydgoszcz, Toruń i obszar powiązany z nimi funkcjonalnie, w ramach którego realizowane są w szczególności zintegrowane działania służące zrównoważonemu rozwojowi obszarów miejskich. Kolejne poziomy w układzie terytorialnym to: poziom regionalny i subregionalny, tj. Włocławek, Grudziądz i Inowrocław wraz z obszarami powiązanych z nimi funkcjonalnie, poziom ponadlokalny (powiatowy) oraz lokalny, który będzie realizowany poprzez instrument RLKS. W ramach badania szczególny nacisk zostanie położony na analizę instrumentu ZIT. Z uwagi na fakt, że jest to nowe narzędzie polityki spójności i wymaga wypracowania odpowiednich zasad wdrażania proponuje się, aby badanie przeprowadzić na koniec okresu programowania. Pozwoli to z jednej strony na ocenę czy instrument spełnił stawiane przed nim oczekiwania, z drugiej strony możliwe będzie dokonanie całościowej oceny realizacji założeń polityki terytorialnej.

Zakłada się przeprowadzenie badania wpływu ZIT poprzez porównanie tej interwencji z efektami działań realizowanych poza ZIT.

Kryteria badania

Skuteczność

Efektywność

Użyteczność

Trwałość

Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe

Główne pytania ewaluacyjne:

- Czy działania realizowane w ramach ZIT wynikają z potrzeb zdefiniowanych w Strategii Rozwoju Województwa?
- W jakim stopniu projekty ZIT przyczyniają się do osiągnięcia celów określonych w RPO WK-P 2014-2020 oraz SRW?
- Czy efekty osiągnięte w ramach instrumentu ZIT udałoby się osiągnąć bez wsparcia udzielonego w ramach RPO WK-P 2014-2020?
- Czy projekty zrealizowane w ramach instrumentu ZIT przyczyniają się do zaspokojenia potrzeb określonych grup docelowych? W jaki sposób?
- Na ile efekty działań realizowanych w ramach ZIT będą trwałe, długofalowe?

Ogólny zarys metodologii badania

Zastosowane podejście metodologiczne

Analizy przeprowadzone będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik

ilościowych, jak i jakościowych. Wśród planowanych do wykorzystania technik znajdują się: <ul style="list-style-type: none"> • Desk research • CATI/CAWI • Indywidualne wywiady pogłębione • Studia przypadku wybranych projektów
Zakres niezbędnych danych
<ul style="list-style-type: none"> • Dane monitoringowe • Wnioski o dofinansowanie • Dane pozyskane od beneficjentów
Organizacja badania
Ramy czasowe realizacji badania
IV kw. 2022 r. - II kw. 2023 r.
Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia
250 tys. zł
Podmiot odpowiedzialny za realizację badania
JE RPO WK-P 2014-2020 we współpracy z komórkami odpowiadającymi za politykę terytorialną.
Uwagi i komentarze
Wykonawca zobowiązany jest zapewnić interdyscyplinarny zespół badawczy składający się m.in. z ekspertów w zakresie funduszy EFRR oraz EFS.

4.28 Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020

Ogólny opis badania	
Zakres badania (uwzględnienie osi priorytetowych/działań) oraz fundusz	
Wszystkie Osi priorytetowe RPO WK-P 2014-2020	
Fundusz: EFRR, EFS	
Typ badania (wpływu, procesowe)	wpływu
Moment przeprowadzenia (ex ante, on-going, ex post)	ex post
Cel badania	
Celem ewaluacji ex post jest podsumowanie i ocena efektów wsparcia udzielonego ze środków RPO WK-P na lata 2014-2020 głównie pod kątem określenia stopnia realizacji celu głównego Programu.	
Uzasadnienie badania	
Zgodnie z art. 57 CPR (UE) NR 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ewaluacja ex post powinna zbadać skuteczność i efektywność EFSI oraz ich wkład w realizację unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, uwzględniając wymierne cele określone w unijnej strategii.	
Kryteria badania	
Skuteczność	
Efektywność	
Użyteczność	
Trwałość	
Główne pytania ewaluacyjne / obszary problemowe	
Najważniejsze obszary problemowe, podlegające badaniu: <ul style="list-style-type: none"> • Ocena stopnia osiągnięcia celu głównego Programu • Ocena stopnia realizacji celów poszczególnych PI w ramach Osi priorytetowych • Ocena realizacji RPO WK-P 2014-2020 pod kątem efektywności wydatkowania środków • Określenie stopnia trwałości efektów osiągniętych dzięki wsparciu w ramach RPO WK-P 2014-2020 • Identyfikacja barier/trudności w realizacji projektów finansowanych ze środków RPO WK-P 2014-2020 oraz stopnia ich przewyższenia • Określenie dobrych praktyk z realizacji projektów w ramach RPO WK-P 2014-2020 	
Ogólny zarys metodologii badania	
Zastosowane podejście metodologiczne	
Analizy przeprowadzane będą zgodnie z triangulacją metodologiczną, czyli zarówno za pomocą metod i technik	

ilościowych, jak i jakościowych.

Punktem wyjścia do przeprowadzenia prac badawczych będzie dogłębna analiza desk research dokumentacji projektowej. Zakłada się przebadanie całej populacji beneficjentów technika CAWI uzupełniona w miarę potrzeb ankietami telefonicznymi. Z uwagi na cel i zakres badania należy również przeprowadzić badanie ankietowe na próbie potencjalnych beneficjentów, tzn. osób, które nie uzyskały wsparcia ze środków RPO WK-P 2014-2020, aby zdefiniować w miarę możliwości efekt netto wsparcia z programu.

Oprócz podejścia ilościowego niezwykle istotne z punktu widzenia celu badania jest również przeprowadzenie wywiadów indywidualnych z przedstawicielami IZ RPO odpowiedzialnymi za wdrażanie i zarządzanie Programem.

Z uwagi na stosowanie podejścia mix-mode interesujących wniosków mogą również dostarczyć wywiady grupowe z beneficjentami poszczególnych Osi priorytetowych – w sumie należy zrealizować 11 wywiadów grupowych.

Zakres niezbędnych danych

- Dane monitoringowe
- Wnioski o dofinansowanie
- Dane pozyskane od beneficjentów
- Informacje zebrane i przeanalizowane w ramach badań ewaluacyjnych i innych analiz z okresu programowania 2014-2020.

Organizacja badania

Ramy czasowe realizacji badania

IV kw. 2023 r.

Szacowany koszt badania i zasoby niezbędne do jego przeprowadzenia

280 tys. zł

Podmiot odpowiedzialny za realizację badania

JE RPO WK-P 2014-2020

Uwagi i komentarze

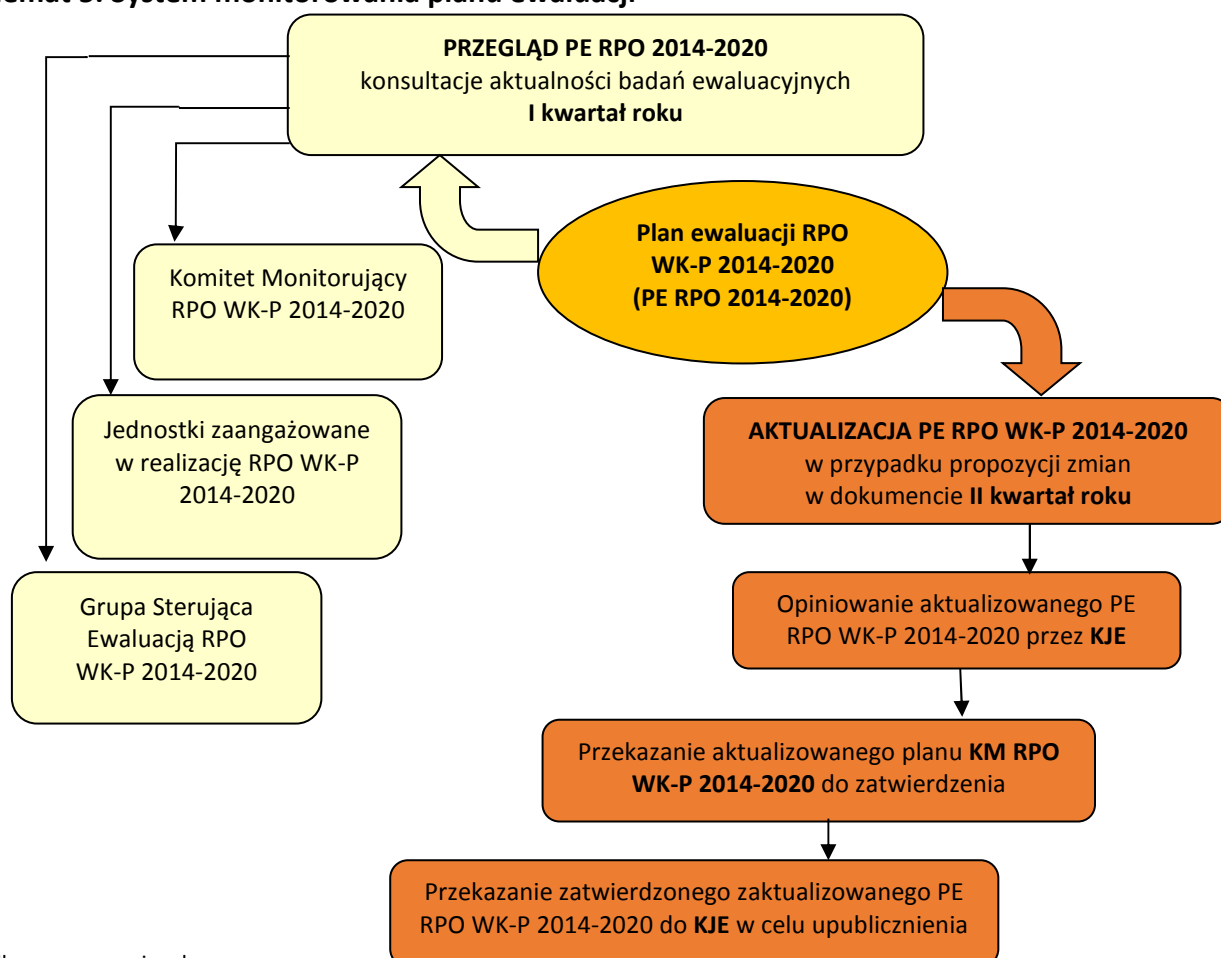
-

5. Monitoring realizacji planu ewaluacji

Proces aktualizacji planu ewaluacji zapewnia płynność, przejrzystość i aktualność prowadzonych badań. Przegląd planu ewaluacji odbywa się co najmniej raz w roku poprzez konsultacje z głównymi podmiotami zaangażowanymi w proces ewaluacji. Po zidentyfikowaniu potrzeby dokonania zmian w planie ewaluacji Jednostka Ewaluacyjna zobowiązana jest do przekazania aktualizacji planu Krajowej Jednostce Ewaluacyjnej w celu zaopiniowania, nie później niż 14 dni przed przekazaniem Komitetowi Monitorującemu RPO WK-P do zatwierdzenia. KJE przekazuje Jednostce Ewaluacyjnej opinię do aktualizacji planu ewaluacji nie później niż 7 dni po jej otrzymaniu. Następnie Jednostka Ewaluacyjna przedstawia aktualizację planu na posiedzeniu KM RPO WK-P 2014-2020 w celu zatwierdzenia zmian. Zatwierdzony przez KM RPO WK-P 2014-2020 plan ewaluacji jest przekazywany do KJE, która upublicznia ww. dokument na głównej stronie internetowej ewaluacji. Plan ewaluacji przekazywany do KJE powinien być w formie umożliwiającej identyfikację zmian. Przebieg całego procesu przedstawia schemat 5.

Informacje na temat realizacji planu ewaluacji oraz stopnia i sposobu wykorzystania wyników badań będą przygotowywane w ramach monitoringu i zamieszczane w sprawozdaniach w roku 2017 i 2019 oraz w sprawozdaniu końcowym do KE, a także przedstawiane na posiedzeniach KM RPO WK-P 2014-2020.

Schemat 5. System monitorowania planu ewaluacji

Źródło: opracowanie własne.

6. Potencjalne ryzyka w realizacji planu ewaluacji

Plan ewaluacji jest narzędziem pozwalającym przeprowadzić ocenę wdrażania RPO WK-P 2014-2020. Realizacja Programu wymaga strategicznego zaplanowania działań i ustalenia wieloletniego harmonogramu konkursów, aby wypełnić i osiągnąć założone w programie cele i wskaźniki. Oceny wykonania programu i jego wyników należy dokonać na podstawie planu ewaluacji, którego realizacja jest nierozzerwalnie związana z postępowaniem we wdrażaniu RPO WK-P 2014-2020. Patrząc przez pryzmat tego związku można zidentyfikować kilka kluczowych ryzyk w realizacji planu, które należy wziąć pod uwagę.

Po pierwsze brak jednostki ewaluacyjnej i odpowiednich procedur, bez których niemożliwe będzie dokonanie oceny Programu, a tym samym niewywiązanie się z zapisów art. 54 i art. 56 CPR. Po drugie zidentyfikowanym ryzykiem jest niezapewnienie wystarczających środków finansowych na planowane badania ewaluacyjne. Jest to o tyle ważne, że większość zaplanowanych badań ma charakter obligatoryjny. Ryzyka te można uznać za mało prawdopodobne i o średnim oddziaływaniu na działalność w obszarze wyznaczonych celów i zadań RPO WK-P 2014-2020.

Poważnym ryzykiem średnio oddziałującym na ocenę Programu jest złe rozpoznanie potrzeb przy planowaniu badań ewaluacyjnych. Nieodpowiednio zdefiniowane badania narażają na nieefektywne wydatkowanie środków i otrzymywanie wyników niezgodnych z oczekiwaniami i potrzebami zainteresowanych podmiotów.

Barierą w wykonaniu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020 może również okazać się brak dostępności danych. Szczególne znaczenie posiadania odpowiednich baz danych będzie miało wykonywanie badań z wykorzystaniem metod kontrfaktycznych. Ponieważ zbieranie danych do badań leży po stronie IZ, dlatego istotne jest rozstrzygnięcie w jaki sposób i gdzie te dane mają być gromadzone.

Natomiast prawdopodobnym i poważnym w skutkach ryzykiem jest niewłaściwe rozplanowanie badań w czasie. Brak synchronizacji planu z wieloletnim harmonogramem konkursów będzie skutkowało niewywiązaniem się z obligatoryjnych terminów wynikających z wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności 2014-2020 oraz załącznika nr 6 wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. Należy tu również zwrócić uwagę, że częste zmiany harmonogramu konkursów w kontekście długiej procedury aktualizacji planu ewaluacji może również spowodować niekorzystne działania w ewaluacji RPO WK-P 2014-2020. Obniżenie lub wyeliminowanie tego ryzyka wymaga podjęcia stałej współpracy z komórkami odpowiedzialnymi za przygotowanie wieloletniego harmonogramu konkursów i ich terminowe przeprowadzenie.

Obligatoryjne badania wraz z terminami, których jest łącznie 14 zostały wymienione poniżej:

- Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania – zakończona do końca kwietnia 2019 r.
- Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P 2014-2020 – zakończona do końca kwietnia 2020 r.
- Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020 – zakończona do końca kwietnia 2022 r.
- Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczny województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020 – zakończona do końca kwietnia 2022 r.

- Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020 (łącznie 4 badania) – zakończenie ewaluacji IV kw. 2017, III kw. 2019, IV kw. 2021, IV kw. 2024.
- Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020 (łącznie 2 badania) – zakończenie ewaluacji II kw. 2019, IV kw. 2024.
- Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej (łącznie 2 badania) – zakończenie ewaluacji II kw. 2019, IV kw. 2024.
- Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 5 w ramach RPO WK-P 2014-2020 (łącznie 2 badania) – zakończenie ewaluacji IV kw. 2019, IV kw. 2023.

Pełny zestaw badań został przedstawiony w tabeli nr 8 i w załączniku 1.

7. Załączniki

Załącznik 1 Chronologiczny wykaz badań do planu ewaluacji RPO WK-P na lata 2014-2020

Rok badania	Obszar badania	Lp.	Tytuł badania	Termin realizacji ewaluacji ²⁸ (kwartały)	Oś priorytetowa RPO WK-P
2016	System realizacji polityki spójności	1.	Ocena funkcjonowania generatora wniosków o dofinansowanie dla RPO WK-P na lata 2014-2020.	II kw. 2016	n/d
	System realizacji polityki spójności	2.	Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WK-P na lata 2014-2020.	IV kw. 2016	n/d
	Rozwój regionalny i lokalny	3.	Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013	IV kw. 2016	n/d
2017	Rozwój regionalny i lokalny	4.	Ewaluacja wdrażania instrumentu RLKS (rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) na obszarach objętych lokalnymi strategiami rozwoju w ramach RPO WK-P 2014-2020.	IV kw. 2017	7 i 11
	Włączenie społeczne	5.	Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020 (pierwsze badanie).	IV kw. 2017	8, 9 i 11
2018	Edukacja	6.	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020.	IV kw. 2018	6 i 10
	System realizacji polityki spójności	7.	Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania.	IV kw. 2018	n/d
2019	Spółeczeństwo informacyjne	8.	Ocena wpływu realizacji RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie podaży i wykorzystania e-usług świadczonych drogą elektroniczną w przedsiębiorstwach oraz przez administrację publiczną.	II kw. 2019	1 i 2
	Rynek pracy/Włączenie społeczne	9.	Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020 (pierwsze badanie).	II kw. 2019	8
	Włączenie społeczne	10.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej (pierwsze badanie).	II kw. 2019	9
	Włączenie społeczne	11.	Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie	III kw. 2019	8, 9 i 11

²⁸ Termin realizacji ewaluacji należy rozumieć jako termin zakończenia danej ewaluacji.

Rok badania	Obszar badania	Lp.	Tytuł badania	Termin realizacji ewaluacji ²⁸ (kwartały)	Oś priorytetowa RPO WK-P
			w ramach RPO WK-P 2014-2020 (drugie badanie).		
	Włączenie społeczne	12.	Wpływ wsparcia RPO WK-P 2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.	IV kw. 2019	6 i 9
	Edukacja	13.	Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 5 w ramach RPO WK-P 2014-2020 (pierwsze badanie).	IV kw. 2019	6, 8 i 10
2020	Innowacyjność oraz badania i rozwój	14.	Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I.	I kw. 2020	1
	System realizacji polityki spójności	15.	Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P 2014-2020.	I kw. 2020	n/d
	Rozwój regionalny i lokalny	16.	Ewaluacja ex ante RPO WK-P 2021 plus.	III kw. 2020	n/d
	Energetyka/Środowisko	17.	Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie zmian klimatycznych i zrównoważonego wykorzystania energii.	III kw. 2020	3
	System realizacji polityki spójności	18.	Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P 2014-2020.	IV kw. 2020	n/d
2021	Przedsiębiorczość	19.	Ocena wsparcia przedsiębiorstw w ramach RPO WK-P 2014-2020.	II kw. 2021	1, 3 i 7
	Rozwój regionalny i lokalny	20.	Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego.	III kw. 2021	6 i 9, 7 i 11
	Włączenie społeczne	21.	Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020 (trzecie badanie).	IV kw. 2021	8, 9 i 11
	Rozwój regionalny i lokalny	22.	Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020.	IV kw. 2021	n/d
	Rynek pracy	23.	Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzrost zatrudnienia w regionie.	IV kw. 2021	1, 3, 7, 8, 9
	Rozwój regionalny i lokalny	24.	Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020.	IV kw. 2021	n/d
2022	Środowisko	25.	Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020.	II kw. 2022	4

Rok badania	Obszar badania	Lp.	Tytuł badania	Termin realizacji ewaluacji ²⁸ (kwartały)	Oś priorytetowa RPO WK-P
	Transport	26.	Ewaluacja wpływu interwencji w ramach RPO WK-P na lata 2014 - 2020 na dostępność komunikacyjną kolejową i drogową regionu.	III kw. 2022	5
	Rozwój regionalny i lokalny	27.	Ewaluacja działań podejmowanych przez Lokalne Grupy Działania w województwie kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasady partnerstwa.	III kw. 2022	7 i 11
	Edukacja	28.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego.	III kw. 2022	8 i 10
2023	Rozwój regionalny i lokalny	29.	Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020.	II kw. 2023	3, 4, 6, 8, 9 i 10
	Edukacja	30.	Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 5 w ramach RPO WK-P 2014-2020 (drugie badanie).	IV kw. 2023	6, 8 i 10
	Rozwój regionalny i lokalny	31.	Ewaluacja ex post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	IV kw. 2023	n/d
2024	Włączenie społeczne	32.	Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020 (czwarte badanie).	IV kw. 2024	8, 9 i 11
	Włączenie społeczne	33.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej (drugie badanie).	IV kw. 2024	9
	Rynek pracy/Włączenie społeczne	34.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (drugie badanie).	IV kw. 2024	8
		35.	Badania ewaluacyjne ad- hoc.	2015-2024	

Badania systemowe, obligatoryjne, wynikające z zapisów Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020

Badania wskaźników długoterminowych wynikających z zał. 6 wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Pozostałe badania, w tym obligatoryjne dotyczące efektów realizacji poszczególnych osi priorytetowych, o których mowa w Rozporządzenia 1303/2014

Załącznik 2 Szacowane koszty zadań ewaluacyjnych*

Lp.	Zadania	Obszar zadania	Szacowany koszt - zł brutto	Rok
I.	Badania ewaluacyjne	Łączny koszt	6 570 000,00	2016-2024**
1.	Ocena funkcjonowania generatora wniosków o dofinansowanie dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.	System realizacji polityki spójności	70 000,00	2016
2.	Ewaluacja bieżąca kryteriów i systemu wyboru projektów RPO WK-P na lata 2014-2020.	System realizacji polityki spójności	190 000,00	2016
3.	Ewaluacja ex-post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013	Rozwój regionalny i lokalny	200 000,00	2016
4.	Ewaluacja wdrażania instrumentu RLKS (rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność) na obszarach objętych lokalnymi strategiami rozwoju w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Rozwój regionalny i lokalny	120 000,00	2017
5.	Ocena wpływu wsparcia kierowanego do osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy na ich sytuację po zakończeniu udziału w projekcie w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Włączenie społeczne – 4 badania	500 000,00	2017,2019,2021,2024
6.	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Edukacja	300 000,00	2018
7.	Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego, w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania.	System realizacji polityki spójności	200 000,00	2018
8.	Ocena wpływu realizacji RPO WK-P 2014-2020 na zwiększenie podaży i wykorzystania e-usług świadczonych drogą elektroniczną w przedsiębiorstwach oraz przez administrację publiczną.	Społeczeństwo informacyjne	150 000,00	2019
9.	Ocena wpływu wsparcia EFS na liczbę trwałych miejsc pracy dla osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Rynek pracy/Włączenie społeczne – 2 badania	200 000,00	2019, 2024
10.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzmocnienie sektora ekonomii społecznej.	Włączenie społeczne - 2 badania	350 000,00	2019, 2024
11.	Wpływ wsparcia RPO WK-P 2014-2020 na poprawę jakości i zwiększenie dostępności usług społecznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.	Włączenie społeczne	250 000,00	2019
12.	Ewaluacja działań podejmowanych w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3 i usług opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci do lat 5 w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Włączenie społeczne - 2 badania	350 000,00	2019, 2023
13.	Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na podniesienie potencjału rozwojowego w sferze B+R+I.	Innowacyjność oraz badania i rozwój	150 000,00	2020

Lp.	Zadania	Obszar zadania	Szacowany koszt - zł brutto	Rok
14.	Ewaluacja podsumowująca system realizacji RPO WK-P 2014-2020.	System realizacji polityki spójności	90 000,00	2020
15.	Ewaluacji ex ante RPO WK-P 2021 plus.	Rozwój regionalny i lokalny	250 000,00	2020
16.	Wpływ RPO WK-P 2014-2020 na realizację celów Strategii Europa 2020 w zakresie zmian klimatycznych i zrównoważonego wykorzystania energii.	Energetyka/Środowisko	200 000,00	2020
17.	Ocena realizacji celów polityk horyzontalnych w RPO WK-P 2014-2020	System realizacji polityki spójności	190 000,00	2020
18.	Ocena wsparcia przedsiębiorstw w ramach RPO WK-P 2014-2020.	Przedsiębiorczość	280 000,00	2021
19.	Wpływ działań rewitalizacyjnych z perspektywy 2014-2020 na jakość życia mieszkańców gmin województwa kujawsko-pomorskiego.	Włączenie społeczne	200 000,00	2021
20.	Ewaluacja podsumowująca postęp rzeczowy i rezultaty RPO WK-P 2014-2020.	Rozwój regionalny i lokalny	200 000,00	2021
21.	Ocena wpływu interwencji w ramach RPO WK-P 2014-2020 na wzrost zatrudnienia w regionie.	Rynek pracy	190 000,00	2021
22.	Ewaluacja wpływu RPO WK-P 2014-2020 na rozwój społeczno-gospodarczy województwa i realizacji celów Strategii EUROPA 2020.	Rozwój regionalny i lokalny	90 000,00	2021
23.	Efekty projektów środowiskowych RPO WK-P 2014-2020.	Środowisko	70 000,00	2022
24.	Ewaluacja wpływu interwencji w ramach RPO WK-P na lata 2014-2020 na dostępność komunikacyjną kolejową i drogową regionu.	Transport	250 000,00	2022
25.	Ewaluacja działań podejmowanych przez Lokalne Grupy Działania w woj. kujawsko-pomorskim, ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania zasady partnerstwa.	Rozwój regionalny i lokalny	150 000,00	2022
26.	Ocena wpływu wsparcia EFS w ramach RPO WK-P 2014-2020 na poprawę sytuacji pracowników i przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego.	Edukacja	150 000,00	2022
27.	Ocena realizacji założeń polityki terytorialnej, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia w ramach ZIT w RPO WK-P 2014-2020.	Rozwój regionalny i lokalny	250 000,00	2023
28.	Ewaluacja ex-post Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Rozwój regionalny i lokalny	280 000,00	2023
29.	Badania ad-hoc	ad-hoc	700 000,00	n/d
II.	Szkolenia dla pracowników zaangażowanych w proces ewaluacji (11 szkoleń)	Łączny koszt	125 000,00	2015-2020
1.	Ewaluacja Programu w perspektywie 2014-2020 - źródła danych i ich wykorzystanie w ewaluacji, w szczególności w badaniach z zastosowaniem metod kontryfakcyjnych	szkolenie	25 000,00	2015
2.	Prezentacje wyników badań ewaluacyjnych – najlepsze techniki	szkolenie	20 000,00	2016, 2020

Lp.	Zadania	Obszar zadania	Szacowany koszt - zł brutto	Rok
3.	Projektowanie badań ewaluacyjnych w trybie przetargów publicznych	szkolenie	10 000,00	2016
4.	Wykorzystanie wyników i wniosków z badania ewaluacyjnego	szkolenie	20 000,00	2016, 2019
5.	Praktyczne relacje pomiędzy monitoringiem a ewaluacją	szkolenie	10 000,00	2017
6.	Ewaluacja formatywna i konkluzyjna	szkolenie	10 000,00	2017
7.	Ewaluacja wewnętrzna i łączona – planowanie, przeprowadzanie, korzyści	szkolenie	10 000,00	2018
8.	Metody i techniki stosowane w badaniach ewaluacyjnych	szkolenie	20 000,00	2018, 2021
III.	Szkolenia dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów	łącznie koszt	15 000,00	2016, 2018, 2020
IV.	Organizacja 2 konferencji tematycznych dotyczących ewaluacji	łącznie koszt	120 000,00	2016, 2019,
V.	Publikacje książkowe, newsletterów, broszur i innych materiałów	łącznie koszt	135 000,00	na bieżąco
Suma		-	6 965 000,00	-

*Alokacja obejmuje montaż finansowy 85% z EFS i 15% z budżetu województwa.

** Środki finansowe na przeprowadzenie badań w roku 2024 będą pochodziły z regionalnego programu operacyjnego na kolejną perspektywę lub z budżetu województwa.

Legenda do części I Badania ewaluacyjne:

	Badania systemowe, obligatoryjne, wynikające z zapisów Wytocznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
	Badania wskaźników długoterminowych EFS wynikających z zał. 6 wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.
	Pozostałe badania, w tym obligatoryjne dotyczące efektów realizacji poszczególnych osi priorytetowych, o których mowa w Rozporządzeniu 1303/2014

Źródło: Opracowanie własne.

Załącznik 3. Wzór deklaracji obiektywności i poufności w ramach prac GSE RPO WK-P 2014-2020

www.mojregion.eu

Mój region w Europie

DEKLARACJA OBIEKTYWNOŚCI I POUFNOŚCI W RAMACH GRUPY STERUJĄCEJ EWALUACJĄ REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO NA LATA 2014–2020

Ja, niżej podpisany/a: ..... niniejszym wyrażam zgodę na udział w pracach Grupy Sterującej Ewaluacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 (GSE RPO WK-P 2014-2020) na prawach członka, polegających na reprezentowaniu własnej instytucji w posiedzeniach Grupy, współpracy z jednostkami ewaluacyjnymi w zakresie rozwoju systemu ewaluacji RPO WK-P 2014-2020 oraz budowy potencjału ewaluacyjnego instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WK-P 2014-2020, a także poprawy jakości procesu ewaluacji poprzez konsultowanie założeń do planowanych badań ewaluacyjnych i wyników tych badań (projektów raportów, wniosków i rekomendacji).

Deklaruję, że powierzone mi zadania będę wykonywał/a w sposób uczciwy i bezstronny. Mój wkład w wykonywanie zadań dotyczących ewaluacji oraz przygotowania dokumentacji, dotyczącej badań ewaluacyjnych, w które będę zaangażowany/a, będzie obiektywny i będę w pełni respektować zasady uczciwej konkurencji, w szczególności przez unikanie formułowania warunków faworyzujących lub dyskryminujących jakiegokolwiek wykonawcę badania.

Zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy wszelkich danych i/lub informacji i/lub dokumentów („informacji poufnych”), które zostaną mi powierzone lub przekazane, a także odkrytych lub opracowanych przez mnie, mających na celu wyłonienie wykonawców badań ewaluacyjnych dotyczących Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 i zgadzam się na wykorzystywanie ich jedynie w celach związanych z pracą w niniejszej Grupie. Jednocześnie zobowiązuję się nie pomagać i nie wiązać z żadnym z przyszłych oferentów, uczestniczących w postępowaniach wyłaniających wykonawców badań ewaluacyjnych. Ponadto oświadczam, że informacje poufne nie zostaną ujawnione żadnym osobom niewchodzącym w skład GSE RPO WK-P 2014-2020.

Podpis: .....

Data: .....

Nazwa instytucji: .....

Adres e-mail: .....

Tel./fax: .....

Załącznik 4 Wzór deklaracji poufności wykonawcy

www.mojregion.eu

Mój region w Europie

DEKLARACJA POUFNOŚCI WYKONAWCY EWALUACJI W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO na lata 2014- 2020

Ja, niżej podpisany/a ....., niniejszym zgadzam się na zachowanie poufności i tajności odnośnie jakichkolwiek informacji czy dokumentów (informacje poufne) ujawnionych mi lub odkrytych przeze mnie lub przygotowanych przeze mnie w trakcie i w związku z prowadzeniem badania ewaluacyjnego pn. [tytuł badania].

Zgadzam się, że informacje te będą wykorzystane jedynie do celów oceny (ewaluacji) i nie zostaną ujawnione osobom trzecim. Zgadzam się również nie zatrzymywać kopii informacji poufnych, dostarczonych mi pisemnie, bądź elektronicznie w szczególności objętych prawem autorskim. Zobowiązuję się zwrócić wszystkie udostępnione mi kopie po ich wykorzystaniu do przeprowadzenia oceny (ewaluacji).

Podpis: .....

Data: .....

Nazwa instytucji: .....

Adres e-mail: .....

Tel./fax: .....

Załącznik 5. Wzór karty oceny procesu i wyników zewnętrznego badania ewaluacyjnego

Tytuł ewaluacji							
Instytucja zlecająca badanie							
Wykonawca/y badania							
Koszt badania							
Termin realizacji (data rozpoczęcia i zakończenia)							
Obszar ewaluacji ²⁹							
Informacje dodatkowe ³⁰							
Data przeprowadzenia oceny jakości badania							
Kryteria oceny badania ewaluacyjnego		Niedostatecznie	Siabo	Dostatecznie	Dobrze	Bardzo dobrze	Uwagi
1	Stopień osiągnięcia celów badania						
2	Zastosowana metodologia						
3	Wiarygodność danych						
4	Jakość analizy i wniosków						
5	Przejrzystość raportu końcowego oraz innych produktów opracowanych w ramach procesu						
6	Ocena użyteczności produktów ze szczególnym uwzględnieniem rekomendacji						
7	Ocena współpracy z wykonawcą badania						
8	Ocena współpracy z innymi podmiotami w trakcie realizacji badania						

²⁹ Według klasyfikacji sformułowanej w sekcji 3.3.3 pkt. 5 J) Wytucznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020.

³⁰ W tym polu mogą zostać zawarte informacje na temat dodatkowych, istotnych wydarzeniach natury organizacyjnej – np. opóźnieniach w realizacji, przyznanych karach umownych, itp.

Załącznik 6. Wzór karty oceny procesu i wyników wewnętrznego badania ewaluacyjnego

Tytuł ewaluacji							
Instytucja realizująca badanie							
Termin realizacji (data rozpoczęcia i zakończenia)							
Obszar ewaluacji ³¹							
Informacje dodatkowe ³²							
Data przeprowadzenia oceny jakości badania							
Kryteria oceny badania ewaluacyjnego		Niedostatecznie	Słabo	Dostatecznie	Dobrze	Bardzo dobrze	Uwagi
1	Stopień osiągnięcia celów badania						
2	Zastosowana metodologia						
3	Wiarygodność danych						
8	Ocena współpracy z innymi podmiotami w trakcie realizacji badania						

³¹ Wg klasyfikacji sformułowanej w sekcji 3.3.3 pkt. 5 J) Wytycznych w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020.

³² W tym polu mogą zostać zawarte informacje na temat dodatkowych, istotnych wydarzeniach natury organizacyjnej – np. opóźnieniach w realizacji, itp.

8. Słownik

Pojęcie	Definicja	Źródło
Analiza danych zastanych	Inaczej desk research, czyli tzw. badanie gabinetowe. Badanie danych już istniejących, pochodzących zarówno ze statystyki publicznej, jak i dokumentów administracyjnych.	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych.
Analiza kosztów i korzyści (CBA)	Czyli <i>cost-benefit analysis</i> stosowana jest w celu oceny, czy koszty danej interwencji (uruchomienia programu itp.) będą współmierne do korzyści, jakie przyniesie jej realizacja. Technika ta pomaga wyszukać rozwiązania, które zmierzają do maksymalizacji korzyści i minimalizacji kosztów. Może się także okazać, że koszty są na tyle wysokie, że realizacja interwencji jest nieopłacalna. Aby dokonać analizy, przelicza się na wartości pieniężne przewidywane koszty i korzyści w płaszczyznach: finansowej, gospodarczej, społecznej oraz ochrony środowiska. Głównie stosuje się tę technikę w badaniach <i>ex ante</i> .	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych.
Analiza kosztów-efektywności (CEA)	Czyli <i>cost-efficiency analysis</i> polega na określeniu relacji pomiędzy efektami projektu, a nakładami finansowymi poniesionymi na dany projekt. Efektywność kosztową projektu określa się na podstawie wskaźników produktywności, które określają zaangażowanie środków finansowych poniesionych w ramach projektu w wytworzenie jednostki efektu.	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych.
Badania ilościowe	Badania te opierają się głównie na wartościach liczbowych zbieranych w badaniach ankietowych, które dzielą się w zależności od możliwości dotarcia do respondenta tj.: CATI (<i>Computer Assisted Telephone Interview</i>) – wywiad kwestionariuszowy telefoniczny wspomagany komputerowo, podczas którego ankieter przez telefon zadaje pytania ankietowanemu i wpisuje jego odpowiedzi do komputera, PAPI (<i>Paper and Pencil Interview</i>) – wywiad z ołówkiem i kartką, gdy ankieter bezpośrednio spotyka się z respondentem, CAPI (<i>Computer Assisted Personal Interview</i>) – wywiad osobisty wspomagany komputerowo – następca PAPI, gdzie zamiast kartki i ołówka używa się komputera, CAWI (<i>Computer Assisted Web Interview</i>) – ankieta internetowa, przeprowadzana za pomocą sieci internetowej, wypełniana bezpośrednio przez respondenta.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Badania jakościowe	Badania zbierające opinie, których wynikiem są dane opisowe uzyskane z różnego rodzaju wywiadów pogłębionych, czy grupowych lub np. z obserwacji.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji

	Badania jakościowe pozwalają często pogłębić posiadaną wiedzę i odpowiedzieć na pytanie: dlaczego coś się stało?	publicznej
Benchmarking	Ocena efektów projektu, polegająca na porównaniu zrealizowanych działań z podobnymi, uznanymi za udane. W procesie porównywania identyfikuje się silne i słabe strony projektu, czynniki wpływające na przebieg procesów oraz wyszukuje się nowe rozwiązania. Dzięki temu można zwrócić uwagę na elementy, które można zrobić lepiej i zaadoptować udane praktyki do swoich potrzeb (czyli tzw. <i>best practices</i> – dobre praktyki).	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych.
Ewaluacja ex ante	Ocena przeprowadzana przed wdrożeniem interwencji, na etapie jej projektowania. Odnosi się głównie do logiki interwencji, ocenia trafność, spójność i spodziewaną skuteczność interwencji publicznej.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja ex post	Badanie przeprowadzane po zakończeniu realizacji interwencji, jej zadaniem jest podsumowanie i ocena jej przebiegu oraz efektów. Identyfikuje czynniki wpływające na sukces lub niepowodzenie interwencji. Najczęściej stosowane w ewaluacji ex-post kryteria to skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja formatywna	Służy poprawie jakości działań podejmowanych w ramach bieżących, jak i planowanych interwencji; dzięki wdrażaniu rekomendacji pozwala na podnoszenie skuteczności, efektywności i użyteczności interwencji; służy głównie podmiotom wewnętrznym.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Ewaluacja hybrydowa	Ewaluacja, w ramach której działania badawcze wykonywane są zarówno przez ewaluatora wewnętrznego, jak i zewnętrznego.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja konkluzywna	Pozwala na podsumowanie efektów działań podejmowanych w ramach danej interwencji, ustalenie związków przyczynowo-skutkowych między działaniami a efektami; zwiększa nasz zasób wiedzy na temat oddziaływania interwencji (charakter poznawczy ewaluacji).	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Ewaluacja oddziaływania w oparciu o scenariusze kontrfaktyczne	Badanie polegające na ocenie efektów interwencji, poprzez ich porównanie z sytuacją która zaistniałaby w przypadku braku interwencji (sytuacja kontrfaktyczna).	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja on-going	Ocena przeprowadzona podczas realizacji interwencji. Skupia się przede wszystkim na aktualności programu i sprawności systemu wdrażania.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Ewaluacja procesowa	Ocena koncentrująca się na działaniach, które mają miejsce w trakcie wdrażania programu. Proces ewaluacji skupia się na sposobach wdrażania i funkcjonowania programu, w kontekście założonych celów i osiągniętych efektów.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja wewnętrzna	Ocena przeprowadzana przez ewaluatora funkcjonującego w ramach instytucji odpowiedzialnej za realizację	Wytyczne w zakresie ewaluacji

	programu z wykorzystaniem zasobów wewnętrznych.	polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja wpływu	Badanie oceniające zmiany społeczno-ekonomiczne (zarówno zamierzone jak i niezamierzone), będące wynikiem realizacji interwencji publicznej.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Ewaluacja zewnętrzna	Ocena interwencji publicznej przeprowadzana przez ewaluatorów nienależących do instytucji odpowiedzialnej za realizację programu.	Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
Kryteria ewaluacyjne	<p>Trafność (<i>relevance</i>) Ocena adekwatność planowanych celów interwencji i metod jej wdrażania do problemów i wyzwań społeczno-ekonomicznych, które zostały zidentyfikowane w diagnozie. Analiza tego kryterium jest prowadzona przed rozpoczęciem i w pierwszych fazach wdrażania interwencji.</p> <p>Skuteczność (<i>effectiveness</i>) Ocena stopień realizacji zakładanych celów (czy osiągnięto to, co zaplanowano), skuteczność użytych metod, instytucji oraz wpływ czynników zewnętrznych na ostateczne efekty.</p> <p>Efektywność (<i>efficiency</i>) Ocena relację między nakładami, kosztami, zasobami (finansowymi, ludzkimi, administracyjnymi) a osiągniętymi efektami interwencji.</p> <p>Użyteczność (<i>utility</i>) Ocena całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję (zarówno tych planowanych, jak i nieplanowanych, tzw. ubocznych), odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych (często już zmienionych w czasie). W odróżnieniu od kryterium trafności, ocena użyteczności jest prowadzona po zamknięciu interwencji lub w jej końcowej fazie wdrażania.</p> <p>Trwałość (<i>sustainability</i>) Ocena ciągłość efektów (przede wszystkim pozytywnych) danej interwencji w perspektywie średnio- i długookresowej (a więc po zakończeniu interwencji).</p>	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Metoda delficka	Polega na przeprowadzeniu serii badań kwestionariuszowych przesyłanych do grupy ekspertów. Eksperti wybierani do badania będą się specjalizować w dziedzinach obejmujących obszary wsparcia w ramach programu. Zwykle wyniki pierwszej rundy badania stanowią źródło i podstawy do kolejnej rundy. Na odpowiedzi ekspertów udzielone w etapie drugim i każdym następnym mają wpływ opinie ekspertów udzielone w poprzedzających je rundach badania.	Cieślak M. <i>Prognozowanie gospodarcze: metody i zastosowanie.</i>
Metoda propensity score matching (PSM)	Technika PSM oparta o dokładne dopasowanie wg cech, ma na celu utworzenie grupy kontrolnej, składającej się z jednostek w jak największym stopniu podobnych do	Konarski i in., Zastosowanie metody propensity

	tych, które znalazły się w grupie eksperymentalnej. Dopasowanie jednostek odbywa się w oparciu o wartość tylko jednej zmiennej – propensity score. Technika ta jest więc sposobem na redukcję ilości cech/wymiarów, za pomocą których możemy opisać obserwacje w zbiorze danych. Wymiary te zostają sprowadzone do jednego syntetycznego wskaźnika, definiowanego czasem jako skłonność do partycypacji w warunku interwencji.	score matching w ewaluacji ex post, [w]:Haber A (red.) Ewaluacja ex post. Teoria i praktyka badawcza. PARP: Warszawa, 2007, s. 187)
Metoda podwójnej różnicy (DID)	Szacuje wpływ programu jako różnicę między zmianą wartości zmiennej wynikowej dla grupy eksperymentalnej i kontrolnej. W tym celu wykorzystywane są informacje sprzed programu oraz po programie.	Smith Jeffrey A., Todd Petra E., Does matching overcome LaLonde's critique of nonexperimental estimators [w]: Journal of Econometrics, vol. 125 (2005), str. 305-353
Metoda nieciągłości w równaniu regresji (RDD)	W metodzie tej wykorzystuje się istnienie zmiennej, która ma nieciągły wpływ na prawdopodobieństwo, na które wpływa polityka. W kontekście programów pomocowych istnieje kilka typów nieciągłości: granice geograficzne (gdzie kwalifikowalność jasno wynika z podziałów administracyjnych), czy warunki nałożone na potencjalnych beneficjentów wsparcia (np. określony rozmiar przedsiębiorstwa, wiek).	Dokument roboczy służb Komisji Europejskiej. Wspólne metody oceny pomocy państwa.
Metody kontrfaktyczne	Metody, których celem jest pokazanie jak wyglądałaby sytuacja społeczno-ekonomiczna, gdyby dana interwencja nie była realizowana. Porównanie tej hipotetycznej sytuacji z sytuacją rzeczywistą, jaka zaistniała po interwencji, umożliwia zmierzenie efektów netto podjętych działań.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Modele makroekonomiczne	Model makroekonomiczny jest uproszczonym zapisem funkcjonowania gospodarki, opisanym za pomocą równań matematycznych. Po wprowadzeniu danych ze źródeł zewnętrznych (np. GUS) za jego pomocą można generować prognozy gospodarcze i szacować wpływ określonych czynników na gałęzie gospodarki lub zmianę wskaźników, takich jak np. PKB.	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych
Obserwacja uczestnicząca	Stosowana jest w celu lepszego rozumienia badanego zagadnienia poprzez przebywanie ewaluatorów w rzeczywistych sytuacjach np. przy procesie programowania, podejmowania decyzji itp.	Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej
Panel ekspertów	Technika polegająca na zebraniu grupy ekspertów, którzy w toku dyskusji wypracowują wspólną opinię na określony temat. W trakcie realizacji eksperci współpracują ze sobą na bieżąco i opracowują wspólny osąd. Ważną osobą jest tutaj moderator panelu, który musi umiejętnie poprowadzić dyskusję.	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych

Studium przypadku	Technika opisu przypadku. Jest ono ilustracją działania interwencji w praktyce. W zależności od przedmiotu badania studium może dotyczyć pojedynczej osoby, inwestycji, obszaru itp. Istotą jest tutaj dokładny i precyzyjny opis oddziaływania na dany przypadek. Studium przypadku może przyjąć formę opisu najlepszych praktyk (<i>best practices</i>) lub najgorszych praktyk (<i>worst practices</i>). W zależności od potrzeb może być bardzo rozbudowane lub potraktowane skrótowo.	E. Babbie, Badania społeczne w praktyce.
SYRIUSZ, VIATOR	Dedykowane systemy teleinformatyczne wspomagające w sposób kompleksowy realizację statutowych zadań wojewódzkich urzędów pracy.	Strona http://www.public.sygnity.pl/publiczne-sluzby-zatrudnienia/syriusz-std/osystemie oraz http://www.public.sygnity.pl/publiczne-sluzby-zatrudnienia/wup-viator
Wywiad indywidualny pogłębiony (IDI)	Ma miejsce gdy ankieter prowadzi rozmowę, w której dopytuje respondenta o pewne szczegóły istotne w badaniu. W zależności od struktury wywiadu może on mieć charakter wywiadu standaryzowanego, który przeprowadzany jest według scenariusza.	K. Pylak (red.), Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych
Zogniskowany wywiad grupowy (FGI)	Wywiad nazywany też w skrócie fokusem. To wywiad w grupie osób prowadzony przez moderatora na podstawie wcześniej opracowanego scenariusza. Ważny jest tu dobór odpowiedniej grupy do wywiadu fokusowego, która może pomóc w „naświetleniu” wybranych problemów przedmiotu badania z różnych punktów widzenia. Zapis spotkania jest potem analizowany przez badaczy.	E. Babbie, Badania społeczne w praktyce.

9. Literatura przedmiotu

1. Agrotec Polska sp. z o. o. i Ecorys sp. z o. o. (konsorcjum), *Ewaluacja ex ante kujawsko-pomorskiego regionalnego programu operacyjnego na lata 2014-2020*, 2013.
2. Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, PWN, Warszawa 2004.
3. Centrum Analiz i Ewaluacji Polityk Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego i WYG/PSDB (konsorcjum), *Wnioski i rekomendacje dotyczące procesu planowania*, Warszawa, 2015.
4. Cieślak M., *Prognozowanie gospodarcze: metody i zastosowanie*, PWN, Warszawa, 2001.
5. *ESTEP: Developing Evaluation Capacity – final report; on the framework to analyse the development of evaluation capacity in the EU Member States – A study for the Commission*, 2nd edition, September, 2007.
6. *EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development*, September, 2013.
7. Krajowa Jednostka Ewaluacji, *Ewaluacja. Poradnik dla pracowników administracji publicznej*, MRR, Warszawa 2012.
8. Komisja Europejska, *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006*, [w:] *Zbiór aktów prawnych Unii Europejskiej w zakresie Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych na lata 2014-2020*, MliR, Warszawa, 2014.
9. Komisja Europejska, *The Programming Period 2014-2020, Guidance Document on Monitoring and Evaluation – European Regional Development Fund and Cohesion Fund – Concepts and Recommendations*, October 2013.
10. Konarski i in., *Zastosowanie metody propensity score matching w ewaluacji ex post*, [w:] Haber A (red.) *Ewaluacja ex post. Teoria i praktyka badawcza*. PARP: Warszawa, 2007.
11. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, *Plan Ewaluacji dla Umowy Partnerstwa*, MliR, Warszawa (w projekcie).
12. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, *Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 22 września 2015 r.*, MliR, Warszawa, 2015.
13. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, *Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 22 kwietnia 2015 r.*, MliR, Warszawa, 2015.
14. Pylak K., *Podręcznik ewaluacji efektów projektów infrastrukturalnych*, MRR, Warszawa 2009.
15. Smith Jeffrey A., Todd Petra E., *Does matching overcome LaLonde's critique of nonexperimental estimators* [w:] *Journal of Econometrics*, vol. 125, 2005.
16. *Sprawozdanie krajowe – Polska 2015 r.*, Dokument roboczy służb Komisji, Bruksela 26.2.2015 r.
17. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, *Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020*, UM WK-P, Toruń 2015.
18. White H., *Ocena oddziaływania oparta na teorii: zasady i praktyka* [w:] Haber A., Trzciński R., *Ocena wpływu i prognozowanie efektów w badaniach ewaluacyjnych*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa, 2011.
19. *Wnioski i rekomendacje dot. procesu planowania*, WYG/PSDB 7 Centrum Analiz i Ewaluacji Polityk Publicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2015 r.
20. *Zalecenia Rady z dnia 14 lipca 2015 r. w sprawie krajowego programu reform Polski na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergacji na 2015 r.*, Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.